

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

АРАНЧІЙ В.І., ТОМІЛІН О.О.

Міжнародні розрахунки і валютні операції

Навчально-методичний посібник
для студентів спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,
галузі знань 07 «Управління і адміністрування»

Автори:

Аранчій В.І., к.е.н., професор, професор кафедри фінансів і кредиту, ректор Полтавської державної аграрної академії

Томілін О.О., д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів і кредиту Полтавської державної аграрної академії

Рецензент:

Князева О.А. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки підприємства та корпоративного управління Одеської національної академії зв'язку ім. О.С. Попова

Аранчій В.І., Томілін О.О. Міжнародні розрахунки і валютні операції: навч.-метод. посібн. для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», галузі знань 07 «Управління і адміністрування»/ В.І. Аранчій, О.О. Томілін. – Полтава: ПДАА. – 2018. – 141 с.

Схвалено науково-методичною радою спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Протокол № 8 від «29» березня 2018 року.

Навчально-методичний посібник з дисципліни «Міжнародні розрахунки і валютні операції» висвітлено основні теоретичні та практичні аспекти здійснення міжнародних кредитних розрахунків і валютних операцій комерційними банками в сучасних ринкових умовах господарювання, відповідно до діючої нормативно-правової бази.

У запропонованому виданні викладено і систематизовано основний теоретичний і практичний матеріал відповідно до типової навчальної програми для вивчення курсу «Міжнародні розрахунки і валютні операції» для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Навчально-методичний посібник призначено для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів освіти. Рекомендовано для аспірантів, викладачів, фахівців з міжнародних відносин і всіх, хто бажає більш детально ознайомитись з практикою проведення міжнародних розрахунків і пов'язаних із цим валютних операцій.

© В.І. Аранчій, О.О. Томілін

© Полтавська державна аграрна академія, 2018

ЗМІСТ

<i>Зміст</i>	3
<i>Передмова</i>	5
Програма навчальної дисципліни.....	7
Методичні рекомендації по виконанню практичних завдань....	11
Частина 1 Аудиторна робота	12
1.1. Організація аудиторної робота.....	12
1.2. Загальні методичні вказівки щодо виконання практичних завдань.....	12
Практичне заняття № 1.....	15
Практичне заняття № 2.....	18
Практичне заняття № 3.....	22
Практичне заняття № 4.....	26
Практичне заняття № 5.....	32
Практичне заняття № 6.....	37
Практичне заняття № 7.....	40
Методичні рекомендації по виконанню самостійної роботи....	44
Частина 2 Самостійна робота	45
2.1. Організація самостійної роботи.....	45
2.2. Перелік завдань для самостійної роботи.....	45
Рекомендована тематика реферативних доповідей.....	46
Індивідуальні завдання.....	47
Оформлення контрольних робіт.....	49
Варіанти контрольної роботи.....	52
Частина 3 Контроль засвоєння навчального матеріалу	60
3.1. Поточний контроль знань.....	60
Фонд тестових завдань поточного контролю знань.....	61
Тести до тем № 1–2.....	61
Тести до тем № 3–4.....	66

Тести до тем № 5–6.....	72
Тести до тем № 7–8.....	76
Тести до тем № 9–11.....	92
Перелік питань для поточного контролю знань.....	99
3.2. Підсумковий контроль.....	103
Перелік питань до підсумкового контролю знань.....	103
<i>Короткий термінологічний словник.....</i>	<i>105</i>
Частина 4 Інформаційне забезпечення вивчення дисципліни.....	116
4.1. Рекомендована література.....	116
Додатки	121
Додаток А.....	122
Додаток Б.....	124
Додаток В.....	126
Додаток Г.....	129
Додаток Д.....	132
Додаток Е.....	138
Додаток Ж.....	139
Додаток З.....	141

ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна “Міжнародні розрахунки і валютні операції” входить до комплексу дисциплін, які формують фахівця професійної підготовки з фінансів, банківської справи та страхування. Майбутньому фахівцю необхідно володіти глибокими теоретичними і практичними знаннями щодо питань застосування кредитних методів підтримки зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких структур, сутності міжнародних кредитних операцій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є економічні, організаційні, правові питання, що виникають у процесі міжнародних розрахунків і валютних операцій банків; відносини, що виникають при укладанні й реалізації зовнішньоторговельних угод між економічними суб'єктами.

Метою викладення навчального посібника є аналіз і дослідження міжнародних кредитно-розрахункових і валютних операцій банків, формування системи знань з теорії і практики укладання зовнішньоторговельних угод і пов'язаних із цим фінансових операцій, визначення основ економічної природи міжнародних розрахунків та особливості їх проведення.

Об'єктом навчальної дисципліни є процеси здійснення міжнародних розрахунків і валютних операцій.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни “Міжнародні розрахунки та валютні операції” є:

- вивчення місця і ролі комерційних банків у обслуговуванні міжнародної торгівлі;
- набуття вмінь оцінювати практику здійснення комерційними банками валютних операцій та мінімізувати валютні ризики.
- засвоїти основні принципи та правила здійснення міжнародних розрахунків і валютних операцій в установах банків;
- навчитися відкривати та обслуговувати рахунки у іноземній валюті;
- навчитися оформлювати та аналізувати зовнішньоекономічні контракти;
- орієнтуватися у документах, що супроводжують міжнародні розрахунки;
- оволодіти навичками роботи з документами в процесі здійснення міжнародних розрахунків і валютних операцій;
- набути реалізаційних здатностей оформлення міжнародних розрахунків клієнтів банку та власних розрахунків банківської установи;
- навчитися здійснювати документарні форми розрахунків;
- уміти аналізувати способи фінансування зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання.

Роль і значення курсу “Міжнародні розрахунки та валютні операції” полягає у тому, що дисципліна дає системне уявлення щодо основних теоретичних та практичних аспектів здійснення міжнародних кредитних

розрахунків і валютних операцій комерційними банками в сучасних ринкових умовах господарювання, відповідно до діючої нормативно-правової бази. Дисципліна “Міжнародні розрахунки і валютні операції” поглиблює та конкретизує знання студентів, здобуті в процесі вивчення дисциплін “Міжнародна економіка” з акцентом на міжнародні розрахункові та валютні операції і тісно пов’язана з темами навчальних дисциплін “Фінансовий менеджмент у банку” та “Платіжні системи”. Після вивчення навчальної дисципліни “Міжнародні розрахунки та валютні операції” студенти повинні:

знати:

- особливості здійснення валютних операцій та операцій на ринку фінансових деривативів;
- сутність міжнародних кореспондентських відносин банків;
- особливості організації міжнародних розрахункових операцій банку;
- сутність та особливості міжнародних торговельних розрахунків;
- сутність угод з негайною поставкою валюти;
- загальні характеристики строкових операцій;
- сутність міжнародних кореспондентських відносин банків;
- особливості організації міжнародних розрахункових операцій банку;
- сутність міжнародних кредитних операцій;
- ризики в міжнародних кредитно-розрахункових операціях та шляхи їх мінімізації;
- механізми здійснення конверсійних операцій; особливості організації міжнародних розрахунків за допомогою інкасо;
- особливості організації міжнародних розрахунків за допомогою акредитива;
- особливості розрахунків під час експортних операцій;
- особливості розрахунків під час імпорتنих операцій;
- сутність валютних та кредитних ризиків, використання системи захисних застережень, сутність хеджування та ін.;

вміти:

- здійснити розрахунки за валютними опціонами та ф’ючерсами;
- здійснювати організацію міжнародних розрахунків за допомогою інкасо та акредитива;
- використовувати різні способи страхування валютних ризиків;
- здійснювати організацію операцій на умовах “spot”;
- розрахувати крос-курс валюти;
- визначати особливості форвардного та ф’ючерсного ринків;
- здійснювати розрахунок форвардного валютного курсу;
- використовувати різні способи страхування валютних ризиків;
- використовувати системи захисних застережень та хеджування для мінімізації ризиків при здійсненні міжнародних розрахунків.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні основи організації та механізм міжнародних розрахунків

Поняття та основні форми міжнародних розрахунків. Принципи організації міжнародних розрахункових операцій. Способи платежів. Роль національних і колективних валют та золота в міжнародних розрахунках. Зовнішньоторговельні контракти як основа міжнародних розрахункових операцій.

Валютно-фінансові та платіжні умови зовнішньоторговельних контрактів. Валюта ціни та валюта платежу. Умови платежу.

Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх урахування в міжнародних розрахунках.

Регулювання міжнародних розрахункових операцій в Україні. Структура міжнародної фінансової системи.

Міжнародні фінансові ринки: міжнародний валютний ринок, міжнародний ринок акцій, міжнародний ринок позичкового капіталу. Міжнародні фінансові інструменти: ключові валюти, штучні валюти, цінні папери, похідні фінансові інструменти, інші фінансові інструменти. Міжнародні фінансові інститути. Міжнародний валютний фонд. Світовий банк та інші міжнародні фінансові інститути.

Тема 2. Валютний ринок і валютні системи

Поняття та призначення валютного ринку. Види валютних ринків. Види операцій банку на валютних ринках. Інформаційне забезпечення операцій на валютних ринках. Особливості організації валютних ринків в Україні. Регулювання валютного ринку в Україні. Котирування валют. Курси покупця і продавця.

Крос-курси та їх розрахунки. Валютна позиція банку та принципи її регулювання. Конверсійні операції банку на валютному ринку спот. Види та цілі конверсійних операцій. Курс-спот та фактори, що впливають на його величину. Практика укладання угод на ринку поточних конверсійних операцій. Регулювання банківських операцій спот.

Валютні операції банку на строковому ринку.

Сутність і цілі форвардних контрактів. Форвардний курс, принципи його формування та фактори, що впливають на його динаміку.

Особливості котирування форвардного курсу. Дати валотування форвардних контрактів. Види форвардних контрактів.

Форвардні крос-курси. Витрати за форвардною угодою.

Процентні форварди. Валютні свопи та практика укладання угод своп. Види валютних свопів. Цілі використання валютних свопів.

Процентні свопи, їх види та характеристика.

Тема 3. Роль банків в організації міжнародних розрахунків

Роль банків у міжнародних розрахунках. Міжбанківські кореспондентські відносини. Система СБІФТ і принципи її функціонування в міжнародних розрахунках.

Відкриття та ведення валютних рахунків. Купівля банками іноземної валюти для міжнародних розрахунків.

Міжбанківські кореспондентські відносини та система міжбанківських комунікацій. Операції з валютними ф'ючерсами. Особливості функціонування ф'ючерсного ринку. Відмінності ф'ючерсів від форвардів. Система маржі.

Організація торгівлі опціонними контрактами та система маржі. Операції із опціонами на валюту. Види валютних опціонів.

Тема 4. Умови поставки і документи в міжнародній торгівлі

Характеристика зовнішньоторговельного контракту. Умови поставок товару. Структура ІНКОТЕРМС-2010 (EXW, FAS, FOB, CFR, CIF, CPT, CIP, DAF, DES). Базисні умови поставки товарів. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів. Види документів при міжнародних поставках (комерційні документи, транспортні документи, страхові документи, фінансові документи).

Залізнична накладна та її копія (дублікат). Авіанакладна, автодорожна накладна. Коносамент – його основне призначення. Страхові документи при відвантаженні товару на умовах СІФ (CIF) або СІП (CIP). Фінансові документи (чеки та векселі (прості та переказні). Отримання штрих-коду на товар. Штрихові коди та ідентифікація продукції.

Тема 5. Недокументарні форми розрахунків

Особливості використання в міжнародній сфері основних форм розрахунків. Авансові платежі. Платіж за відкритим рахунком. Банківський переказ. Розрахунки з використанням чеків. Одноманітний закон про чеки. Розрахунки з використанням векселів. Одноманітний закон про векселі. Розрахунки з використанням пластикових карток.

Переваги та недоліки використання недокументарних форм у міжнародних розрахунках. Акредитивне доручення. Уніфіковані правила для документарних акредитивів. Переваги та недоліки використання документарного акредитива в міжнародних розрахунках.

Тема 6. Кредитування учасників міжнародних розрахунків

Роль кредиту при здійсненні міжнародних розрахунків, його види та зв'язок з умовами платежу. Види банківського кредиту та організація кредитування розрахунків за імпортом.

Особливості кредитування на основі векселя. Особливості кредитування на основі акредитива. Особливості кредитування розрахунків на основі банківських кредитних ліній. Види банківського кредиту та організація кредитування розрахунків при експорті. Операції експортного факторингу.

Принципи визначення вартості факторингу. Операції експортного форфетинга. Принципи визначення вартості форфетинга. Операції експортного лізингу.

Тема 7. Банківська гарантія як інструмент забезпечення виконання зобов'язань у міжнародних розрахунках

Принципи та сутність банківського гарантування. Загальні принципи і правові засади банківського гарантування. Сутність поручництва. Механізм надання поручництва і гарантії. Типи гарантії: відзивні і безвідзивні, умовні та безумовні. Форми гарантії: прямі та контргарантії.

Види гарантії: платіжні та контрактні. Учасники гарантійних операцій і взаємовідносини між ними. Види гарантії, які часто застосовують в операціях із зарубіжними країнами.

Роль банківських гарантії для забезпечення платіжних зобов'язань контрагентів за угодами. Учасники гарантійних операцій і взаємовідносини між ними. Особливості розрахунків лізингових платежів та ефективності лізингової угоди для банку. Банківські гарантії та особливості їх використання в операціях міжнародних розрахунків. Типи та види банківських гарантії. Загальні принципи та правове забезпечення банківських гарантії.

Тема 8. Спекулятивні операції на валютних ринках

Сутність та техніка спекулятивних операцій. Спекулятивні операції з похідними інструментами. Фактори та тенденції розвитку ринку похідних фінансових інструментів, його учасники (хеджер, арбітражер). Спекулятивні валютні операції. Особливості спекуляцій на ринку похідних інструментів. Маніпуляції з похідними інструментами.

Характерні і негативні вияви діяльності спекулянтів на ринку акцій.

Використання інсайдерської та недостовірної інформації та створення штучного попиту на акції. Спекулятивні операції на ринку спот і строковому ринку. Торгівля на основі професійного оцінювання руху ринкової ціни товару.

Тема 9. Ризики в міжнародних кредитно-розрахункових, валютних операціях та шляхи їх мінімізації

Поняття валютного ризику, який супроводжує валютні операції банку. Класифікація валютних ризиків. Загальні підходи до управління валютними ризиками банку. Оцінка валютного ризику.

Стратегії управління ризиком. Вибір методів страхування валютного ризику.

Види ризиків, що виникають під час експортно-імпортової діяльності.

Географічний ризик (ризик відстаней). Повітряні та морські перевезення. Перевезення сушею. Переваги та недоліки різних видів перевезень. Можливості уникнення та страхування географічного ризику.

Політичний ризик у міжнародній торгівлі. Причини виникнення політичного ризику. Інфляційний ризик.

Допустимі темпи інфляції. Ринковий ризик. Підробка товарів. Кредитний

(платіжний) ризик, або ризик неплатежів. Кредитний ризик експортерів та імпортерів. Запобігання кредитному ризику. Валютний ризик. Види валютного ризику. Управління контрактним валютним ризиком. Управління перерахунковим валютним ризиком. Методи валютної трансляції.

Тема 10. Світові ринки золота

Поява золота як загального еквівалента. Теоретичні основи виникнення ринку золота. Золоті грошові стандарти. Ринок золота як частина ринку дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння.

Видобуток і використання золота. Видобуток золота на континентах.

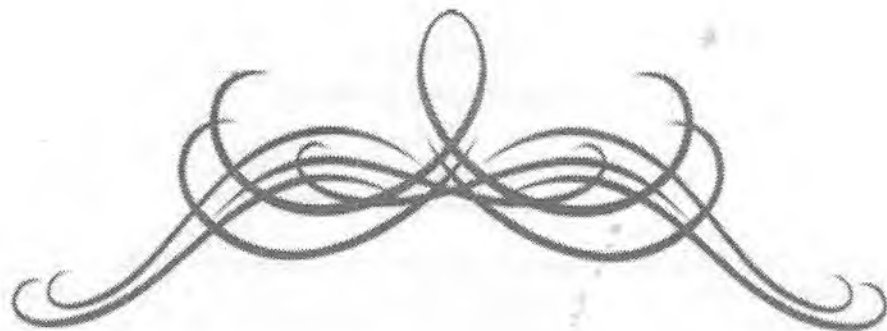
Видобуток золота окремими країнами. Ринок золота як частина ринку дорогоцінних металів і коштовного каміння.

Використання видобутого золота. Сучасний стан світового ринку золота. Роль золота в міжнародних валютних відносинах. Перспективи розвитку світового ринку золота.

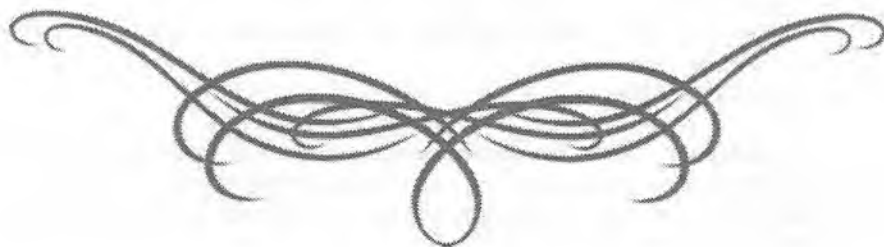
Світові ринки золота: класифікація та особливості функціонування. Особливості світового фінансового ринку золота і психологічні чинники, що впливають ціну золота.

Тема 11. Офшорні банківські центри

Історія виникнення офшорних зон і їх роль у світовій економіці. Історія виникнення офшорних банківських центрів. Сутність офшорних операцій. Основні властивості офшорних банківських центрів. Офшорні банківські (фінансові) центри, їх види та основні типи. Вплив конкуренції на офшорні банківські центри. Регулювання діяльності офшорних фінансових центрів. Офшорні банківські центри. Організація офшорних компаній. Розгляд сутності та мети створення офшорної компанії. Аналіз поняття офшорних зон, типів і видів офшорних компаній. Розвиток офшорних центрів та їх вплив на економіку України. Типи офшорних банківських центрів. Нью-Йоркський тип. Лондонська модель. "Податкове сховище". Лондонський офшорний банківський ринок. Позиція Банку Англії. Люксембург як один із найголовніших офшорних банківських центрів у світі. Фактори успішного розвитку. Франція та Швейцарія. Особливості французького та швейцарського офшорних банківських центрів. "Велика трійка" комерційних банків Швейцарії. Нью-Йоркська система міжнародних банківських "зон" з пільговим режимом. Офшорно-оншорні банківські одиниці. Роль Токіо у світовому фінансовому середовищі. Японський офшорний ринок. Сінгапур як центр оптових офшорних операцій. Відкритість економіки Сінгапуру. Гонконг як унікальне явище серед світових фінансових центрів. Спеціалізація Гонконгу на світових офшорних ринках. Карибські офшорні ринки. Багами, Кайманові острови, Нідерландські Антильські Острови, Панама. Особливості їх функціонування.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ
ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ**

Частина 1.

Аудиторна робота

1.1. Організація аудиторної роботи

Аудиторна робота – навчальна діяльність студента, яка відбувається під керівництвом викладача в аудиторіях університету згідно із затвердженим розкладом занять. Під час аудиторних занять студенти отримують знання й уміння з основних навчальних дисциплін.

На сучасному етапі розвитку освіти в Україні лекція є важливою ланкою, доцільною формою організації навчання у вищому навчальному закладі. Її загальне призначення – формування у студентів орієнтовної основи для оволодіння знаннями, уміннями, навичками, їх позитивного ставлення до життєвих реалій, що вивчаються, смаку до науки і дослідницької діяльності. Лекція є основним видом навчальних занять, призначених для викладення теоретичного матеріалу.

Метою аудиторної роботи студентів денної форми навчання під час лекційних занять дисципліни “Міжнародні розрахунки та валютні операції” є формування системи знань з теорії та практики укладання зовнішньоторговельних угод і пов’язаних із цим фінансових операцій.

1.2. Загальні методичні вказівки щодо виконання практичних завдань

Завдання для проведення практичних занять (для кожної теми перелік завдань окремий):

- 1) розв’язати тестові завдання;
- 2) розв’язати ситуаційні завдання і задачі;
- 3) дати відповіді на поставлені контрольні запитання;
- 4) підготувати комп’ютерну презентацію з поставленої теми.
- 5) розв’язати кросворд.
- 6) написати реферат.

1) *Тестування* – це метод вимірювання певних властивостей особи за допомогою тесту. Відмінна риса тесту – можливість вимірювання у кількісній і якісній формі, що дозволяє встановити динаміку якості навчання та виконати його діагностичний аналіз.

Таким чином, тестовий контроль знань – це метод виміру й оцінювання знань, умінь та навичок студента за допомогою спеціально підготовлених

стандартизованих завдань.

У свою чергу, тест досягнень – серія стандартизованих завдань, які дають можливість об'єктивно виміряти обсяг і рівень засвоєння студентами конкретних знань, умінь та навичок.

Розв'язок тестових завдань безпосередньо здійснюють на основі засвоєного матеріалу з відповідної теми під час відвідування лекційних занять та опрацювання обсягу зазначеного завдання.

Вірний варіант тестових завдань може містити одну або кілька правильних відповідей.

За допомогою тестів здійснюється проміжний самоконтроль студента.

Тестова перевірка має ряд переваг порівняно з традиційними формами і методами, вона дозволяє більш раціонально використовувати зворотний зв'язок зі студентами і визначати результати засвоєння матеріалу, зосередити увагу на прогалинах у знаннях та внести відповідні корективи.

2) *Розв'язок ситуаційних завдань і задач* – один із ефективних методів навчання. Його дидактична цінність полягає в тому, що він навчає правильно і логічно мислити, розвиває вміння спостерігати й аналізувати проблеми, які випливають із певної професійної діяльності.

Цей різновид рекомендується застосовувати тоді, коли є необхідність розвитку у студентів самостійного і творчого мислення, формування у них переконання, що немає готових проторованих шляхів ухвалення стандартних рішень. І, навпаки, кожне рішення потребує всебічного аналізу ситуації та врахування різноманітних чинників, які на неї впливають.

Розв'язання ситуаційних завдань, виконання ситуаційних завдань сприяє вивчанню, засвоєнню й закріпленню навчального матеріалу дисципліни. Розв'язуючи ситуаційні задачі, виконуючи завдання, студент вчиться вирішувати спірні ситуації та запобігати їм.

Розв'язування задач та практичних ситуаційних завдань, що увійшли до цього навчально-методичного посібника, необхідно виконувати на основі засвоєння теоретичного матеріалу з даної теми під час відвідування лекційних занять та безпосереднього опрацювання обсягу зазначеного питання для самостійного опрацювання.

3) *Відповіді на поставлені контрольні запитання*

З метою засвоєння теоретичних і практичних завдань здобувачі вищої освіти повинні дати відповіді на контрольні питання.

4) *Підготовка комп'ютерної презентації з поставленої теми*

Комп'ютерна презентація – це набір кольорових карток-слайдів спеціального формату з лаконічною інформацією на певну тему, тобто зручний інструмент, за допомогою якого можна наочно і в інтерактивній формі донести до глядача інформацію.

Для створення і демонстрації комп'ютерної презентації призначена програма Microsoft PowerPoint, яка входить до пакета Microsoft Office для

оперативної системи Windows.

Оскільки Power Point входить до пакета Microsoft Office для оперативної системи Windows, то операції створення, відкриття і збереження документів, введення і редагування тексту, вставки рисунків, діаграм та таблиць у текст презентації виконуються так само, як, наприклад, у програмі Word.

Презентацію можна записати на різні носії інформації: CD і DVD. Проглянути презентацію можна на моніторі комп'ютера або екрані телевізора.

Мультимедійна презентація повинна нараховувати не менше 10 слайдів (включаючи титульний аркуш та список використаної літератури).

В процесі створення презентації потрібно проявити себе як спеціаліст з міжнародних розрахунків і валютних операцій.

5) Розв'язати кросворд

З метою засвоєння теоретичних і практичних завдань необхідно вписати слова по-горизонталі та вертикалі і розв'язати кросворд з поставленої теми.

6) Підготовка реферативної роботи та її презентація

Реферат (короткий письмовий виклад наукової праці, результатів наукового дослідження, змісту книги) готується за одним або кількома джерелами.

Реферат є філософсько-методологічною роботою, мета якої полягає в з'ясуванні здатності студента до самостійної науково-дослідної роботи, до постановки і вирішення теоретичних проблем і задач, володіння ним науковою методологією та понятійно-категоріальним апаратом, навичками продукування нового знання, репрезентації наукового потенціалу молодого вченого.

У рефераті автор подає чужі і власні думки. Крім того, у рефераті потрібно не тільки викласти все найголовніше з обраної теми, а й дати власну оцінку і зробити висновки.

Текст реферату складається зі:

- вступу;
- основної частини;
- висновків та списку використаної літератури.

Оформлення переліку використаної в рефераті літератури здійснюється в алфавітному чи нумераційному порядку за наступним принципом: спочатку подаються джерела українською чи російською мовою, потім іншомовна література та публікації в електронному вигляді.

Практичне заняття № 1
Тема: ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕХАНІЗМ
МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ

1. Дати вірну відповідь на тести

1. Основними суб'єктами міжнародних розрахунків є:

- а) експортери;
- б) імпортери;

- в) банки;
- г) всі вище вказані.

2. Валютні застереження – це:

- а) умова договору, яка визначає умови платежу у зв'язку з відмінностями у котируванні різних грошових одиниць;
- б) політика регулювання валютного курсу шляхом купівлі і продажу іноземної валюти;
- в) комплекс заходів у сфері грошового обігу, спрямованих на забезпечення стабільності економіки країни;
- г) вірна відповідь відсутня.

3. Пряме валютне застереження має місце у тому випадку, коли:

- а) валюта контракту і валюта платежу не співпадають;
- б) валюта контракту і валюта платежу співпадають;
- в) сума платежу ставиться в залежність від зміни курсового співвідношення двох валют;
- г) вірна відповідь відсутня.

4. Міжнародний кореспондентський договір – це:

- а) угода між двома банками про здійснення взаємних розрахунків і платежів;
- б) угода між двома, або кількома банками про здійснення платежів і розрахунків одним із них за дорученням і за рахунок іншого;
- в) договірні відносини між банками різних країн з приводу взаємного надання банківських послуг;
- г) всі відповіді вірні.

5. До складу золотовалютних резервів, які створюють Центральні банки, входять:

- а) іноземна валюта, золотий запас;
- б) національна валюта, іноземна валюта;
- в) резервна позиція в МВФ, спеціальні права запозичення;
- г) правильна відповідь а і в.

2. Виконати ситуційні завдання

Завдання 1.

На підставі Декрету Кабінету Міністрів України “Про систему валютного регулювання і валютного

контролю” від 19.02.1993 № 15-93 необхідно:

- 1) визначити повноваження Національного банку України у сфері валютного регулювання;
- 2) визначити повноваження Кабінету Міністрів України у сфері валютного регулювання;
- 3) заповнити наступну таблицю:

Державні органи і банківська система України	Функції у сфері валютного регулювання
Національний банк України	
Уповноважені банки	
Державна податкова інспекція	
Міністерство зв'язку України	
Державний митний комітет	

Завдання 2.

Підготувати письмову відповідь на питання:

- 1) вплив державного регулювання на здійснення міжнародних розрахунків;
- 2) використання валютних застережень як метод зниження валютного ризику при здійсненні міжнародних розрахункових операцій.

3. Вирішити кросворд

По вертикалі:

2. Банківська гарантія, яка є свідомством дієздатності принципала за гарантією виконувати роботу.
3. Грошова сума або майнова цінність, яка передається покупцем продавцеві до відвантаження товару в розрахунок виконаних зобов'язання.
4. Рахунок, який відкривається в комерційному банку для зберігання іноземної валюти і здійснення всіх видів банківських операцій.
5. Кореспондентський рахунок відкритий на ім'я банку кореспондента.
8. Кредитування банком розрахункового рахунку клієнта для оплати ним розрахункових документів при недостатності або відсутності на розрахунковому рахунку клієнта-позичальника коштів.
10. Вид валюти за статусом.
11. Вид конвертованості валюти.
13. Вид валютної системи залежно від цілей і форми валютної політики

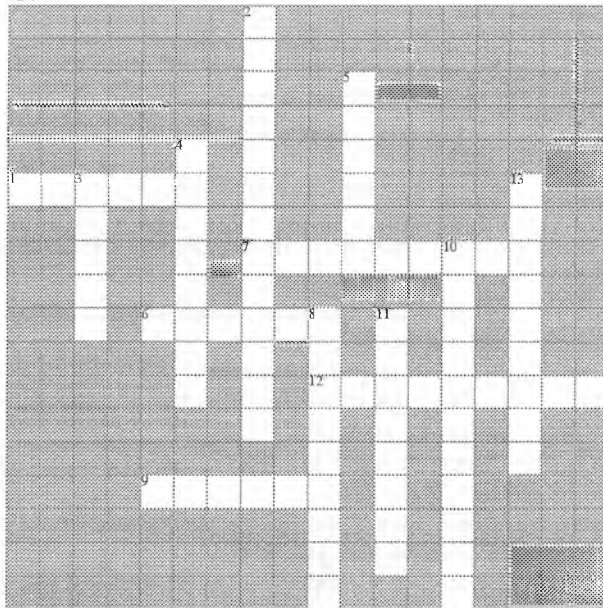
По горизонталі:

1. Доручення продавця своєму банку одержати від покупця проти товарних документів гроші й перерахувати їх продавцю.
6. Письмовий наказ банку в якому вкладено кошти іншому банку сплатити суму грошей певній особі.
7. Міжнародні комерційні умови, комплект міжнародних правил з

тлумачення найбільш широко використовуваних торговельних термінів (умов) в галузі міжнародної торгівлі.

9. Посередник при укладанні угод між продавцем і покупцем, страхувальником і страховиком.

12. Суб'єкт господарсько-правових відносин, що вивозить із країни експорту товару.

4. Підготувати комп'ютерну слайдову презентацію з теми "Загальні основи організації та механізм міжнародних розрахунків".

5. Контрольні запитання

1. Визначити сутність та особливості міжнародної банківської справи.
2. Назвати основні форми міжнародних організаційних підрозділів банку.
3. Дати визначення міжнародних розрахунків.
4. Навести порівняльну характеристику міжнародних та внутрішніх розрахунків.
5. Назвати функції та особливості роботи неопераційних підрозділів банку за кордоном.
6. Охарактеризувати операційні підрозділи банку за кордоном.
7. Визначити особливості роботи філій банку за кордоном.

8. Сформулювати мету створення та функції офшорних банків.
9. Охарактеризувати міжнародні фінансові інструменти: ключові валюти, штучні валюти, цінні папери, похідні фінансові інструменти, інші фінансові інструменти.
10. Розкрити сутність міжнародним фінансовим інститутам: (міжнародний валютний фонд; світовий банк).
11. Дати оцінку механізму регулювання міжнародних розрахункових операцій в Україні.

Практичне заняття № 2

Тема: ВАЛЮТНИЙ РИНОК І ВАЛЮТНІ СИСТЕМИ

1. Роз'язати тестові завдання

1. Валютний ринок – це:
 - а) підсистема валютних відносин у процесі операцій та продажу іноземних валют та платіжних документів в іноземних валютах;
 - б) ринок цінних паперів та зобов'язань тривалістю до одного року;
 - в) валютні біржі;
 - г) валютні зони, що об'єднують валютні блоки.
2. Валютний ринок виконує такі функції:
 - а) переносить купівельну спроможність із одної країни в іншу;
 - б) забезпечує операцію надання кредитів для міжнародних торговельних операцій;
 - в) мінімізує ризики, пов'язані з курсами обміну;
 - г) забезпечує сталість національних валют.
3. Світова валютна система включає ряд елементів. Які це елементи з нижче наведених?:
 - а) світовий грошовий товар;
 - б) валютний курс;
 - в) валютні ринки;
 - г) міжнародні валютно-фінансові організації;
 - д) валютний паритет.
4. Сфера економічних відносин, які виникають під час здійснення операцій з купівлі-продажу іноземної валюти і цінних паперів, деномінованих в іноземній валюті, а також операцій з інвестування капіталу в іноземній валюті, – це:
 - а) валютний ринок;
 - б) спот-ринок;
 - в) форвардний ринок;
 - г) своп-ринок;

д) ф'ючерсний ринок.

5. Передумови створення валютних ринків:

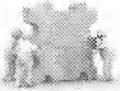
а) поступ міжнародних економічних відносин, розширення обсягів міжнародних торговельних операцій;

б) еволюція світової валютної системи, поширення кредитних засобів міжнародних розрахунків, виникнення нових фінансових інструментів, розширення географії торгівлі валютою;

в) розвиток банківських систем та кореспондентських зв'язків між банками різних країн;

г) удосконалення засобів зв'язку та інформаційних технологій;

д) усі відповіді правильні.

2. Розв'язати задачі

Задача 1.

Скільки угорських форинтів продадуть за 730 грн. якщо за офіційним курсом валют:

– 170 HUF (угорські форинти) = _____ INR (індійських рупій);

– 1000 INR = 415,9920 UAH (Додаток А).

Задача 2.

Якщо ціна гривні в доларах США впала з 0,118 до 0,1111 за одну гривню, то як зміниться ціна товару вітчизняного виробництва (в доларах США), що продається в Україні за 200 грн?

Хто більше постраждає від цієї ситуації: експортер (вітчизняний виробник) чи імпортер (зарубіжний виробник)?

Задача 3

Польська компанія з переробки томату уклала зовнішньоекономічний контракт з українською фірмою, яка виготовляє для польського замовника томатну пасту. Вартість контракту становить 30000 дол. США. Першою подією є отримання коштів із Польщі. Отримувачем сировини є українське підприємство, яке є виробником меблів.

Офіційний курс долара, встановлений НБУ, такий:

– на дату отримання коштів: 27,067 грн/дол;

– на кінець звітного періоду: 27,058 грн/дол;

– на дату відвантаження товару: 27,056 грн/дол.

Відобразимо у фінансовій звітності операцій з експорту товару без фактичного вивозу за межі митної території України (перша подія – передплата).

Задача 4

Для виконання зобов'язань за імпортним контрактом підприємству необхідно придбати 6000 дол. США, для чого банку було перераховано 50000 грн. Офіційний курс НБУ на дату зарахування купленої валюти склав 2803,0 грн за 100 дол. США. При цьому в результаті торгів на МВРУ встановився курс продажу 2809,0 грн за 100 дол. США. Утримавши комісійну винагороду в розмірі 0,4 % від суми придбаної валюти, а також збір до Пенсійного фонду за

ставкою
банк

1,3 %,
повернув

залишок грошових коштів на поточний рахунок підприємства.

Задача 5.

На основі нижчезазначених даних необхідно:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- 2) здійснити необхідні розрахунки;
- 3) відобразити операції в системі податкового обліку і проаналізувати фінансовий результат від операції.

1. Перерахування авансу – 600 дол. США, курс НБУ на дату балансу – 2866,61.

Задача 6.

Одне з промислових підприємств України повинно отримати валютну виручку від одного зі своїх партнерів у Лондоні в розмірі 50000 GBP (фунтів стерлінгів). В той же час воно повинно сплатити одному із своїх постачальників за імпортом контрактом 20000 USD (доларів США), але російськими рублями (RUR). Який фінансовий результат підприємства в гривнях після завершення розрахунків за цими контрактами, якщо:

- 1 RUR = 0,4850 грн
- 1 USD = 27,31 грн
- 1 USD = 1,3400 фунтів стерлінгів?

Задача 7.

Комерційний банк установив такий курс долара США: купівля – 26,85 грн, продаж – 27,31 грн. Скільки гривень можна одержати за 500 доларів 90 центів? Скільки доларів можна купити за 15 тис. грн? Розрахуйте відносну маржу (спред) комерційного банку за таким рівнем курсів валют.

Задача 8.

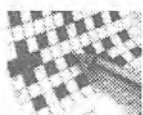
Якщо ціна гривні в доларах США впала з 0,118 до 0,1111 за одну гривню, то як зміниться ціна товару вітчизняного виробництва (в доларах США), що продається в Україні за 200 грн?

Хто більше постраждає від цієї ситуації: експортер (вітчизняний виробник) чи імпортер (зарубіжний виробник)?

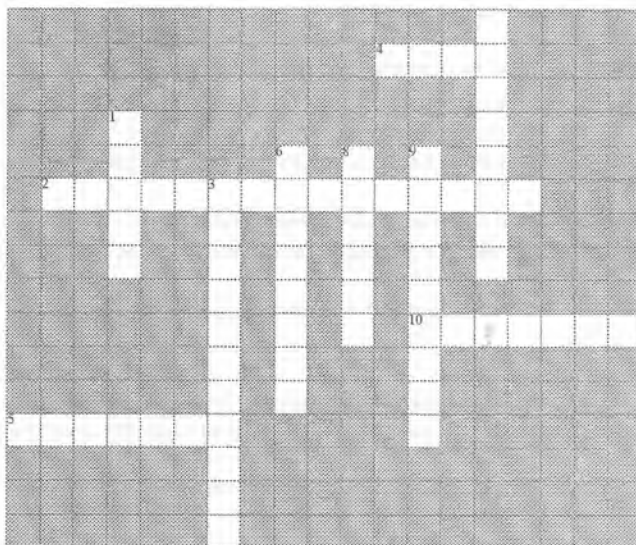
Задача 10.

Яким буде курс євро до фунта стерлінгів, якщо виходити із їхніх середніх співвідношень з долларом США: 1 USD = 1,2488 EUR; 1 USD = 0,67 GBP.

3. Вирішити кросворд

По вертикалі 1. Середовище, на якому гроші однієї країни використовують для купівлі валюти іншої країни.

3. Діяльність держави та упорядкованих нею органів щодо регламентації валютних відносин економічних суб'єктів та їх діяльності на валютному ринку.

6. Побудована на основі митних органів держави система, що здійснюється резидентами та нерезидентами у зв'язку з їх зовнішньоекономічною діяльністю.

7. Валютна політика економічних і організаційних заходів по збалансуванню платіжних зобов'язань, орієнтовано на коригування валютного курсу;

8. Грошова одиниця, що використовується як засіб розрахунку в торгових операціях;

9. Сукупність відносин, пов'язаних із функціонуванням валюти в міжнародній торгівлі, економічному і технічному співробітництві, наданні та отриманні позик, кредитів тощо.

По горизонталі:

2. Здатність певної валюти до вільного обміну на валюту інших країн;

4. Вираз ціни грошової одиниці однієї країни в грошових одиницях іншої;

5. Валютна політика, яка спрямована на щоденне оперативне регулювання валютного курсу;

10. Форма організації економічних відносин країни, за допомогою яких здійснюються розрахунки, утворюються та використовуються валютні кошти держави.

4. Підготувати комп'ютерну слайдову презентацію з теми "Валютний ринок і валютні системи".

5. Контрольні запитання

1. Обґрунтувати сутність валюти і валютних відносин.
2. Охарактеризувати валютний ринок та його класифікацію. Операції на валютному ринку.
3. Дати характеристику валютному курсу та факторам, що впливають на його рівень.
4. Оцінити валютні системи та валютну політику.
5. Дати оцінку світовій та міжнародній валютним системам.

Практичне заняття № 3

Тема: РОЛЬ БАНКІВ В ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ

1. Розв'язати тестові завдання

1. Якщо спот-курс $USD/CHF = 2,1030 - 2,1150$, своп-ставки на 30 днів 20-30, то форвардний валютний курс через 30 днів становитиме ...
 - а). 2,1050 – 2,1170.
 - б). 2,1010 – 2,1120.
 - в). 2,1050 – 2,1180.
 - г). 2,0983 – 2,1095.
2. Якщо спот-курс $USD/CHF = 2,1030 - 2,1150$, своп-ставки на 30 днів, то форвардний валютний курс через 30 днів становитиме ...
 - а). 2,1050 – 2,1170.
 - б). 2,1000 – 2,1130.
 - в). 2,1050 – 2,1180.
 - г). 2,0983 – 2,1095.
3. Якщо спот-курс $USD/CHF = 2,1030 - 2,1150$, своп-ставки на 30 днів 30-50, то форвардний валютний курс через 30 днів становитиме ...
 - а). 2,1060 – 2,1200.
 - б). 2,1010 – 2,1120.
 - в). 2,1050 – 2,1180.
 - г). 2,0983 – 2,1095.
4. Якщо спот-курс $USD/CHF = 2,1130 - 2,1150$, своп-ставки на 60 днів 120-110, то форвардний валютний курс через 60 днів становитиме ...
 - а). 2,1050 – 2,1170.
 - б). 2,1010 – 2,1120.
 - в). 2,1050 – 2,1180.
 - г). 2,1010 – 2,1040.
5. Компанія IBM розміщує у філії Сітібанку \$5 млн. для купівлі депозитних сертифікатів під 10% річних за 91 день до настання строків виплати. Якими будуть відсоткові нарахування на цей депозитний сертифікат?

- а). \$5126388,80.
- б). \$12638880.
- в). \$5000000.
- г). \$126389.
- д). Вірної відповіді не має.

2. Виконати ситуційні завдання

Завдання 1.

Клієнти вашого банку, яким відкрито вкладні рахунки в іноземній валюті, звернулися з проханням здійснити такі операції з валютними цінностями. Перелічити необхідні документи, які клієнти повинні надати в банк. Які операції буде здійснено, поясніть свою відповідь.

Клієнт 1. Зарахувати на вкладний рахунок суб'єкта господарювання 5000 доларів США з його поточного валютного рахунку, а після закінчення строку дії договору вклад та нараховані відсотки виплатити готівкою.

Клієнт 2. Перерахувати 200 доларів з депозитного валютного рахунку фізичної особи на його поточний валютний рахунок, але пластикова картка була втрачена.

Клієнт 3. Зарахувати на вкладний депозитний рахунок фізичної особи 100 євро отримані готівкою від юридичної особи за виконані роботи.

Клієнт 4. Малолітня фізична особа, якій виповнилося 13 років бажає розірвати достроково договір банківського вкладу і отримати готівкою вклад та нараховані відсотки.

Завдання 2.

За умовами контракту українське підприємство-експортер надало іноземному покупцю комерційний кредит на два роки в розмірі 70% вартості експортної продукції. Розрахунки здійсніть в таблиці, зробіть висновок щодо доцільності використання імпортеру та експортеру кожного з варіантів погашення кредиту. Погашення кредиту необхідно проводити рівними внесками кожні пів року. У відповідності до умов контракту підприємство-експортер повинно виписати комплект з 4 тратт на загальну суму боргу та процентів. Сума контракту складає 460 тис. доларів США, річний процент за кредитом 8 %.

Розрахуйте суму основного боргу, суми процентів та загальну суму платежу по тратті за трьома варіантами:

а) проценти нараховуються з суми основного боргу, яка залишається після часткового погашення до дати наступного платежу;

б) на суму основного боргу по тратті за період від дати її виписки до дати сплати; в) проценти нараховуються з суми основного боргу за весь строк використання кредиту з поділом суми нарахованих процентів на рівні частини від кількості тратт.

Результати розрахунків представити в табл. 1.

Таблиця 1.

Розрахункова таблиця

Номер тратт	Строк сплати	Сума основного боргу			Сума процентів			Загальна сума		
1										
2										
3										
4										
Всього										

3. Розв'язати задачі

Задача 1. До банку 10 квітня надійшли реєстри чеків від польської фірми на загальну суму 100 тис. дол. Банк, виявив наступні неточності:

- у чеку 1 виправлено суму з 20 тис. дол. на 25 тис. дол.
- в чеку 2 на 10 тис. дол. нечітко зазначені реквізити чекодавця;
- чек 3 виписаний на 15 тис. дол., а фактично відвантажено продукції на 12 тис. дол. США, 4 тис. дол. виплачено чекодавцеві готівкою;
- чек 4 на 8 тис. дол. був виписаний чекодавцем 25 лютого;
- чек 5 на 2 тис. дол. містить факсиміле чекодавця;
- чек 6 на 20 тис. дол. при залишку покриття на 10 тис. дол. США, датою виписки зазначалось 11 квітня.

Якими будуть дії банку з отриманими чеками та на яку загальну сумм будуть оплачені банком реєстри чеків?

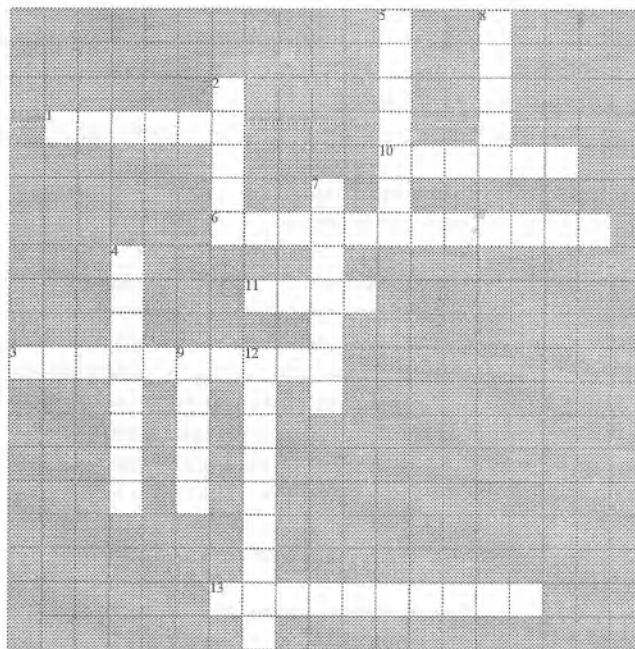
4. Вирішити кросворд

По вертикалі:

2. ...позиція – перевищення покупок над продажами.
4. Суб'єкт господарсько-правових відносин, який ввозить товари із-за кордону, декларуючи їх надходження на митну територію країни.
5. ... позиція – перевищення продажів над покупками.

По горизонталі:

1. Банківський кореспондентський рахунок, відкритий даним банком у іншому комерційному банку для зарахування сум, що надходять.
3. Товаророзпорядчий документ, цінний папір, що видається морським перевізником вантажу його відправнику, що засвідчує прийняття вантажу до перевезення і містить зобов'язання доставити вантаж до пункту призначення і передати його одержувачу.

6. Документ, який свідчить про наявність договору перевезення між відправником вантажу і перевізником на доставку вантажу повітряними лініями.

10. Письмовий наказ векселедавця платнику (трасанту) про сплату векселедержателю певної суми грошей у визначеному місці у визначений час.

11. Рахунок, відкритий банком іноземному банкові-кореспондентові. На цей рахунок вносять суми, які надходять банкові-кореспондентові, а також фіксують банківські операції, що їх виконують за його дорученням.

13. Особа, що отримує прибуток від своєї власності, яку передано в довірче користування другій особі, юридичній чи фізичній (оренда, винайм), або від використання власності третіми особами (наприклад, коли акціонер передає акції в користування брокеру, з метою отримання максимального прибутку).

5. Підготувати комп'ютерну слайдову презентацію з теми "Роль банків в організації міжнародних розрахунків".

6. Контрольні запитання

1. Охарактеризувати міжбанківські кореспондентські

відносини та систему міжбанківських комунікацій.

2. Обґрунтувати відкриття та ведення валютних рахунків.

3. Охарактеризувати купівлю банками іноземної валюти для міжнародних розрахунків.

4. Проаналізувати систему СВІФТ (Додаток Б).

5. Дати характеристику ролі банків в організації міжнародних розрахунків.

6. Види фінансування експорту та імпорту.

7. Переваги форфетування для експортерів.

8. Кооперативне товариство банків-учасників, яке організувало комп'ютеризований міжнародний зв'язок із метою підвищення ефективності управління банками і прискорення переказу міжнародних платежів між ними.

9. Офіційне письмове повідомлення одного контрагента іншому про здійснення розрахункових операцій або про зміни у взаєморозрахунках чи відправці товарів; повідомлення про перерахунки грошей (зняття з рахунку, тощо), залишки коштів на рахунку, про відкриття акредитива.

10. Хто може бути кредитором зовнішньоторговельних угод? (навести приклад з порівняльною таблицею вартості таких послуг в Україні).

Практичне заняття № 4

Тема: УМОВИ ПОСТАВКИ І ДОКУМЕНТИ В МІЖНАРОДНІЙ ТОРГІВЛІ

1. Розв'язати тестові завдання

1. Поняття "валюта звітності" та "функціональна валюта" були введені згідно зі стандартом ...

- а). FAS-5.
- б). FAS-8.
- в). FAS-17.
- г). FAS-50.
- д). FAS-62.

2. Базисні умови поставки – це:

а) елемент контракту, в якому дається повна юридична назва сторін, вказується номер контракту, місце і дата його підписання, визначення сторін, що підписують угоду ("продавець", "покупець", "постачальник", "замовник" і т.д.);

б) елемент контракту, в якому визначають обов'язки продавця і покупця по доставці товарів і встановлюють момент переходу ризику від продавця до покупця при випадковій загибелі чи пошкодженні товару;

в) претензії покупця до продавця в зв'язку з невідповідністю кількості та якості доставленого товару до умов контракту.

г) стаття контракту, в якій встановлюється порядок вирішення суперечок,

що можуть виникнути між сторонами, якщо вони не можуть вирішити протиріччя іншим шляхом.

3. З якого моменту всі витрати і ризики загибелі товару або його пошкодження несе покупець, якщо контракт виконується на умові FAS "Інкотермс-2010"?

- а) коли товар розміщено на борту судна;
- б) коли покупець отримує товар;
- в) коли товар розміщено вздовж борту судна на причалі в обумовленому порту;
- г) коли товар доставлено в порт.

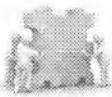
4. Хто виступає ініціатором зустрічної торгівлі?

- а) імпортер;
- б) експортер;
- в) як імпортер, так і експортер.

5. До міжнародних класифікацій товарів не належить:

- а) гармонізована система опису і кодування товарів;
- б) стандартна міжнародна торговельна класифікація;
- в) класифікатор товарів за широкими економічними категоріями;
- г) міжнародний універсальний класифікатор товарів.

2. Виконати ситуційні завдання

Завдання 1.

Українська організація і канадська фірма уклали договір обміну. Товар обома сторонами повинен бути відвантажений одночасно.

Вартість партій товару однакова. Українська організація виконала свої зобов'язання, а канадська фірма на один день прострочила відправку товару, крім того, поставила неякісний товар. Українська організація пред'явила позов до російського суду.

Правом якої держави регулюється дане відношення, якщо сторони не обумовили право, що застосовується в договорі?

Завдання 2.

Українська організація висловила намір придбати у німецької фірми партію комп'ютерів. У специфікації, надісланій продавцем, вказувалося, що всі комп'ютери забезпечені програвачами компакт-дисків та акустичними системами. Покупець через лист відмовився від запропонованої модифікації і замовив просту (без програвача і колонок). Оскільки таких не виявилось, німецька фірма поставила комп'ютери, відповідно до специфікації. Українська організація оплатила отриманий товар без врахування вартості програвачів і акустичних систем, посилаючись на те, що більш складний варіант вона не замовляла. Німецька фірма звернулася до українського суду з вимогою повної оплати вартості поставленого товару.

Чи повинні бути задоволена вимога німецької сторони?

Завдання 3.

У відповідності з договором купівлі-продажу (Додаток В), укладеним на умовах CIF, між українською організацією і турецькою фірмою, українська організація зобов'язується поставити партію ягід, а турецька фірма зобов'язується оплатити товар. Під час перевезення, судно, на якому знаходився товар, потрапило в шторм, внаслідок чого, товар був знищений (судно затонуло внаслідок зношеності). Турецька фірма відмовилася оплатити товар. Українська організація звернулася до суду. Яке буде рішення суду? Чи зміниться рішення, якщо базисними умовами поставки є CFR, FOB, DAP, EXW?

Завдання 4.

Виробниче підприємство з України поставляє металеві труби з порту Одеса в порт Салоніки (Греція). Базисна умова постачання визначена як FOB Одеса "Incoterms" (Додаток Г).

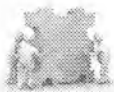
У чому особливість розподілу ризиків і витрат при проведенні транспортних операцій між продавцем і покупцем? Як повинні бути сформульовані транспортні умови контракту?

Завдання 5.

Розшифрувати і перевірити контрольну цифру штрихового коду одержаного зразка товару. Дані записати в таблицю.

Визначити країну-виробника, користуючись даними, наведеними в додатку Д.

3. Розв'язати задачі

Задача 1.

Українська фірма "Експо" планує укласти контракт на купівлю товару на умовах поставки DDP Київ. З цією метою менеджери фірми знайшли дві пропозиції іноземних компаній на постачання 100 тонн товару:

1. Пропозиція фірми "АВ" (Прага, Чехія):
 - Ціна пропозиції одиниці продукції на умовах поставки CIP (Ужгород) – 150 євро за тону.
 - Витрати на транспортування Прага-Ужгород – 1,5 євро за 1 км, відстань 885 км.
 - Витрати на страхування перевезення Прага-Ужгород – 3% від ціни EXW (Прага).
 - Витрати на транспортування і страхування Ужгород-Київ – 15 грн за 1 км, відстань 812 км.
 - Вартість навантаження транспортного засобу – 380 євро. Експортні формальності і накладні витрати фірми постачальника – 200 євро.
 - Витрати на розвантаження на складі покупця – 4500 грн.
2. Пропозиція фірми "Unit" (Будапешт, Угорщина):
 - Ціна пропозиції одиниці продукції на умовах поставки FCA (Будапешт) – 190 доларів за тону.
 - Витрати на навантаження транспортного засобу – 400 доларів.

- Витрати на транспортування і страхування Будапешт – Чоп (Україна) – 2 дол. за 1 км, відстань 305 км.
- Витрати на транспортування і страхування Чоп –Київ – 15 грн за 1 км, відстань 815 км.
- Витрати на розвантаження на складі покупця – 4500 грн.
- Експортні формальності і накладні витрати фірми постачальника – 280 доларів.

Загальні умови постачання: Ставка ввізного мита на товар: 5%/ курс валют: 1\$=26,87 грн., 1Є=1,23\$. Визначити митну вартість, розмір мита і ПДВ та найбільш вигідний для імпортера (з точки зору мінімізації витрат) варіант імпорту в гривнях (на умовах поставки DDP Київ). Місяць поставки товару для двох пропозицій однаковий.

Задача 2.

Підприємству необхідно прийняти рішення про закуп обладнання для потреб виробництва. Є два варіанти закупівлі обладнання: на внутрішньому ринку та за кордоном. Проведіть розрахунки згідно з таблицею.

Показники	Імпортне обладнання	Вітчизняне обладнання
- Ціна обладнання	20000 дол.	100000 грн
- Витрати пов'язані із закупівлею та доставкою обладнання	10000 дол.	10000 грн
- Експлуатаційний строк обладнання	8 років	5 років
- Річні витрати пов'язані із експлуатацією	100000 грн	120000 грн
- Курс валюти	5 грн/дол.	

Задача 3.

Підприємству потрібно прийняти рішення про організацію імпорту з ціллю продажу імпортного товару на внутрішньому ринку. Розрахувати економічну ефективність та економічний ефект від імпорту товарів та реалізації їх внутрішнього ринку. Розрахунки провести згідно даних у таблиці для двох варіантів курсу валют.

Показники	1 варіант	2 варіант
1. Кількість одиниць товару, шт.	1000	1000
2. Контрольна ціна USD/од.	0,3	0,3
3. Транспортні витрати USD/од.	0,2	0,2
4. Інші витрати пов'язані з доставкою та реалізацією товару на внутрішньому ринку, грн.	500	500
5. Курс валюти	3	4
6. Ціна реалізації на внутрішньому ринку грн /од.	3	3

Задача 4.

Українська експортно-імпортна фірма "Торговий дім L" повинна прийняти рішення щодо організації закупівлі промислових водяних насосів у США. Середня вартість аналогічного зразку на українському ринку складає 1370 грн. Закупна

вартість насосу виробленого у США 117 VSD. Фактичні втрати на доставку 56 VSD.

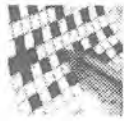
Визначити: як вплинуть на рішення фірми про закупівлю водяних насосів митні сплати, якщо ставка акцизу дорівнює 61%, ставка ПДВ – 17%, сума мита 71 грн.

Задача 5.

Фірма не маючи сьогодишньої потреби у грошових збереженнях має бажання продати терміном на один місяць ліри за швейцарські франки. Чи вигідно це при наступних умовах:

VSD/L спот 851/70–852,10;
Ажіо за місяць (4,00 – 4,75)/856,85;
VSD/SF спот 1,8680–1,8690;
Дисконт – за місяць (114–109)/1,8566.

4. Вирішити кросворд

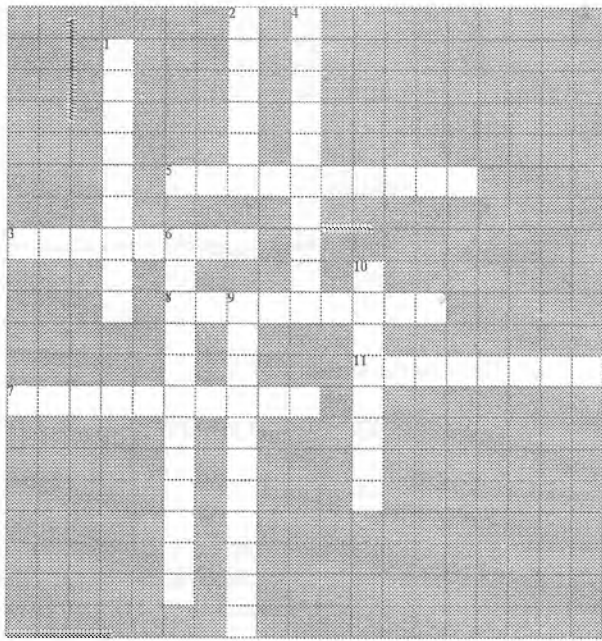

По вертикалі:

1. Сторона, яка здійснює продаж товару і надання послуг іноземному покупцеві з метою вивезення з країни продавця за кордон.
2. На скільки груп поділяються базисні умови?
4. Товаророзпорядчий документ, цінний папір, що видається морським перевізником вантажу його відправнику, що засвідчує прийняття вантажу до перевезення і містить зобов'язання доставити вантаж до пункту призначення і передати його одержувачу.
6. Документ, який посвідчує наявність договору перевезення між відправником вантажу і перевізником на доставлення товару повітряними лініями.
9. Документ, в якому визначаються грошові вимоги експортера до імпортера.
10. Розв'язання спорів недержавними арбітрами (третейськими суддями) з винесенням рішення, обов'язкового для сторін.

По горизонталі:

3. Договір з купівлі-продажу товарів у матеріально речовій формі в міжнародній комерційній практиці.
5. Скільки різновидностей базисних умов поставок?
7. Сторони за контрактом.
8. Міжнародні комерційні умови, комплект міжнародних правил з тлумачення найбільш широко використовуваних торговельних термінів (умов) в галузі міжнародної торгівлі.
11. Суб'єкт господарсько-правових відносин, який ввозить товари із-за кордону, декларуючи їх надходження на митну територію країни.

5. Підготувати комп'ютерну слайдову презентацію з теми "Умови поставки і документи в міжнародній торгівлі".

6. Контрольні запитання

1. Охарактеризувати зовнішньо-торговельний контракт.
2. Розкрити сутність умов поставок товару.
3. Дати характеристику видам документів при міжнародних поставках.
4. Охарактеризувати комерційні документи.
5. Охарактеризувати основні транспортні документи.
6. Охарактеризувати основні страхові документи.
7. Охарактеризувати основні фінансові документи.
8. Проаналізувати страхові документи при відвантаженні товару на умовах СІФ (CIF) або СІП (CIP).
9. Дати характеристику офіційним правилам тлумачення торговельних термінів.
10. Хто виконує всі митні формальності щодо вивезення і ввезення товарів, а також при необхідності – для транзитних перевезень, якщо контракт виконується на умовах EXW "Інкотермс" 2010 р.?
11. Що означає ефективність зовнішньоекономічної діяльності?

12. Яка умова є додатковою при укладанні міжнародного контракту “купівлі-продажу”?
13. Які ви знаєте умови поставок?
14. Для чого розроблені правила “Інкотермс”?
15. Які ви знаєте страхові і фінансові документи?
16. Що таке чек? Які форми чеків ви знаєте?
17. Для чого використовують тратти?

Практичне заняття № 5

Тема: НЕДОКУМЕНТАРНІ ФОРМИ РОЗРАХУНКІВ

1. Розв'язати тестові завдання

1. Залишок коштів, виданих авансом, у випадку застосування корпоративних пластикових карток міжнародних платіжних систем понад сум, підтверджених в авансовому звіті, підлягає поверненню підзвітною особою в касу підприємства:

- 1) протягом 5 днів після повернення з відрядження;
- 2) протягом 10 днів після повернення з відрядження;
- 3) часового обмеження не має.

2. Чи вірне твердження: “Надання овердрафтів – це неторгова операція”?

- 1) так;
- 2) ні.

3. Курсові різниці, за результатом переоцінки заборгованості по кредитах, в бухгалтерському обліку відображаються у складі доходів на наступних рахунках:

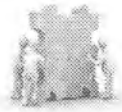
- 1) 744;
- 2) 361;
- 3) 711.

4. Випуск та обслуговування пластикових карток клієнтів – це.

- 1) неторгова операція;
- 2) ведення валютних рахунків;
- 3) конверсійна операція;
- 4) кореспондентські відносини з іноземними банками.

5. Оплата дорожніх чеків – це.

- 1) неторгова операція;
- 2) конверсійна операція;
- 3) ведення валютних рахунків;
- 4) кореспондентські відносини з іноземними банками.

2. Розв'язати задачі

Задача 1.

У підприємства “Роса” на валютному рахунку перебуває 5000 євро, їх бухгалтерська собівартість дорівнює 37000 грн (курс НБУ – 33,20 грн/євро). Балансова вартість у податковому обліку (підприємство використовує метод ідентифікованої собівартості) відповідає бухгалтерській собівартості.

Курс НБУ на дату перерахування коштів банку – 33,46 грн/євро. Після продажу євро на міжбанківському ринку за курсом 33,20 грн/євро банк перерахував на поточний рахунок виручку, попередньо утримавши з неї 100 грн комісійної винагороди.

Задача 2.

Підприємство “Вік” на початку серпня отримало від іноземного партнера аванс за товар на суму 13 000 дол. США. Курс НБУ на дату зарахування грошей – 28,03 грн/дол. США. На кінець кварталу валюта залишилась невикористаною. Курс НБУ на 31 серпня – 26,32 грн/дол. 14 вересня валюта була продана за ринковим курсом 27,12 грн/дол. США. На момент продажу курс НБУ – 28,03 грн/дол. США. Охарактеризуйте фінансовий результат.

Задача 3.

ТОВ “Ніка”, для оплати продукції за імпортом контрахтом необхідно купити 10000 дол. США. Підприємство придбало валюту 01.02.2009 – 8,7 грн/дол. Комісійна винагорода банку складає – 2 %. Ставка пенсійного збору – 0,2 %.

Яку суму гривень повинно перерахувати підприємство уповноваженому банку для купівлі іноземної валюти?

Задача 4.

На основі нижчезазначених даних необхідно:

1. скласти журнал реєстрації господарських операцій;
2. здійснити необхідні розрахунки;
3. відобразити операції в системі податкового обліку і проаналізувати фінансовий результат від операції.
 - перерахування авансу – 300 євро;
 - курс НБУ на дату балансу – 28,03;
 - одержано товари від постачальника, на митниці сплачено мито – 3%, митні збори – 0,3 % — 15 000 у.о.;
 - курс НБУ на дату оформлення контракту – 28,66;
 - курс НБУ на кінець квартала – 29,01;
 - перерахування остаточної оплати у наступному кварталі – 14700 у.о.;
 - курс НБУ на дату оплати – 29,25.

Задача 5.

30.06.2010 р. підприємство, що здійснює зовнішньоекономічну діяльність придбало 70000,00 дол. США за валютним курсом НБУ 28,03 грн за 1,00 дол. США. Охарактеризуйте фінансовий результат.

Задача 6.

Українське підприємство уклало з німецькою фірмою договір, відповідно до якого вартість товару становила 7000 дол. США, тобто ціна товару виражена в доларах. Собівартість товару – 23000 грн.

Відповідно до умов договору було прийнято рішення про те, що оплату слід здійснити в євро.

Офіційні курси валют, встановлені НБУ, такі:

– на момент митного оформлення експортного товару – 28,06 грн/дол.;

– на останній день звітного періоду – 28,055 грн/дол.;

– на дату закриття заборгованості вираженої в доларах – 28,10 грн/дол. США, на цей день курс євро становив 32,01 грн/євро.

Задача 7.

ТОВ “Ліга” для виконання контракту на предмет імпорту товару необхідно 85 тис. дол. США. В заяві про купівлю валюти, бухгалтер зазначив максимальний курс купівлі – 28,06 грн/дол. Комісійна винагорода банку становить 3 %.

Пенсійний збір – згідно з чинним законодавством.

Фактичний курс, за яким уповноважений банк придбав валюту становить 28,05 грн/дол., а курс НБУ в момент зарахування валюти на рахунок підприємства – 28,06 грн/дол.

Відобразіть операції з купівлі валюти в обліку, вкажіть податкові наслідки операції.

Задача 8.

На основі нижчезазначених даних необхідно:

1. скласти журнал реєстрації господарських операцій;

2. здійснити необхідні розрахунки;

3. відобразити операції в системі податкового і бухгалтерського обліку і проаналізувати фінансовий результат від операції.

– перерахування авансу – 800 у.о.;

– курс НБУ на дату балансу – 27,05;

– одержано товари від постачальника, на митниці сплачено мито – 3 %, міні збори – 0,3 % – 12000 у.о. – курс НБУ на дату оформлення контракту – 27,07;

– курс НБУ на кінець кварталу – 27,06;

– перерахування остаточної оплати у наступному кварталі – 11200 у.о.;

– курс НБУ на дату оплати – 27,75.

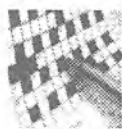
Задача 9.

ВАТ "Рікко" для розрахунку з нерезидентом купує валюту в уповноваженому банку. Відповідно до попереднього розрахунку для купівлі 20000 дол. США перераховано 160000 грн. Курс купівлі становив 28,0 грн за 1 дол. США. Курс НБУ на дату зарахування валюти на рахунок – 27,8 грн за 1 дол. США.

Витрати пов'язані з купівлею валюти, становили:

- збір до Пенсійного фонду – 360 грн;
- комісійна винагорода банку (визначте).

Відобразіть операції з купівлі валюти в обліку, вкажіть податкові наслідки операції.

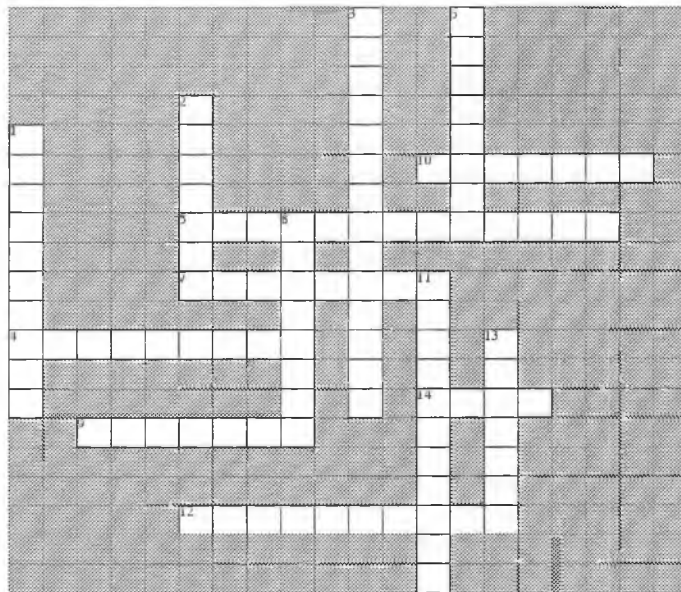
3. Вирішити кросворд

По вертикалі:

1. Внесення до чеку ... який здійснюється на зворотному боці чека та підписується особою, яка зробила цей надпис.
2. Чек, який приймається до оплати у країні учасниці Європейської банківської системи.
3. Країни з розвинутою ринковою економікою використовують переважно форми розрахунків.
6. Картка, що використовуються для оплати товарів та послуг за допомогою прямого списання певної суми грошей з банківського рахунку клієнта.
8. Чек виписаний на користь певної особи чи за його наказом і передається за допомогою індосаменту.
11. Грошова сума або майнова цінність, яка передається покупцем-імпортером продавцю-експортеру до відвантаження товару в рахунок виконання зобов'язань за контрактом.
13. Складений у суворо визначеній формі вексель, за яким боржник бере на себе просте, нічим не обумовлене зобов'язання у зазначений строк, в обумовленому місці здійснити платіж кредиторів або тому, кому він накаже.

По горизонталі:

4. Для кого є найвигідніший авансовий платіж?
5. Кредитор за зобов'язанням по чеку.
7. Картка, що дає змогу для її власника здійснити оплату товарів та послуг за рахунок банківських позичок чи кредиту компанії.
9. Чек який не може бути переданий за допомогою звичайного індосаменту і його передача здійснюється шляхом передавального надпису конкретній особі.
10. При котируванні довгострокових вексельних курсів орієнтуються на курс...
12. Вид вексельного письмового наказу здійснити платіж певній особі у певний строк, який виставляється експортером на іноземного імпортера.
14. При котируванні короткострокових вексельних курсів за основу береться курс

4. Підготувати комп'ютерну слайдову презентацію з теми "Недокументарні форми розрахунків".

5. Контрольні запитання

1. Охарактеризувати особливості використання в міжнародній сфері основних форм розрахунків.
2. Дати характеристику авансовим платежам.
3. Розкрити сутність платежам на відкритий рахунок.
4. Дати характеристику банківському переказу.
5. Розкрити сутність щодо розрахунків з використанням чеків, пластикових карток та векселів.
6. Що передбачає платіж на відкритий рахунок?
7. Охарактеризувати механізм розрахунків за поставлені в кредит товари за допомогою простого векселя.
8. Основні складові операції з розрахунку документарним інкасо.
9. Переваги та недоліки використання документарного акредитива в міжнародних розрахунках.
10. Акредитиви подільний та покривний, їхня характеристика.

Тема: КРЕДИТУВАННЯ УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ

1. Розв'язати тестові завдання

1. За термінами користування кредити поділяються на:
 - а) короткострокові;
 - б) середньотермінові;
 - в) довготермінові;
 - г) всі відповіді вірні.
2. Середньотермінові кредити надаються на термін:
 - а) 3–5 років;
 - б) 1–5 років;
 - в) 7–10 років;
 - г) понад 10 років.
3. За технікою кредитування розрізняють кредити:
 - а) готівкові й акцептні;
 - б) консорціальні кредити;
 - в) облігаційні позики;
 - г) всі відповіді вірні.
4. Залежно від того, хто є кредитором, кредити поділяють на:
 - а) банківські, змішані;
 - б) фірмові, брокерські, банківські;
 - в) брокерські, змішані;
 - г) банківські, фірмові, брокерські або змішані кредити.
5. Вкажіть, у якому випадку найбільш повно наведено визначення міжнародного кредиту:
 - а) рух позичкового капіталу в сфері міжнародних економічних відносин;
 - б) форма руху позичкового капіталу в сфері міжнародних економічних відносин, пов'язана з наданням валютних і товарних ресурсів на умовах повернення, терміновості і платності;
 - в) форма руху капіталу, пов'язана з наданням валютних ресурсів;
 - г) позичковий капітал, пов'язаний з наданням валютних і товарних ресурсів на умовах повернення, терміновості і платності.

2. Розв'язати задачі

Задача 1.

Виробничий концерн для поповнення своїх обігових коштів 1 серпня отримало у банку позику в сумі 600 000 грн терміном до 2 листопада під 24% річних. Через 45 днів банк підвищив відсоткову ставку за позикою до 28%. На цей час було погашено 25% основної суми позики.

Розрахуйте суму відсотків за користування позикою, яку повинен сплатити виробник.

Задача 2.

Приватний підприємець отримав позику в сумі 300 тис. грн, яку було надано 1.04.2017 р., термін погашення – 1.04.2018 р., ставка відсотка – 25%. Розрахуйте суму відсотків, яку сплатить приватний підприємець, якщо погашення основної суми позики відбувається щоквартально рівними частинами.

Задача 3.

Комерційний банк надає позику під бізнес проект виробничій компанії сумою 2 млн. грн під 18% річних за плаваючою ставкою. Після того як проект запрацював (два місяці), ставка зросла до 22%, а через 6 місяців від дати видачі збільшилася до 24%. Обчисліть, яку суму повинна повернути виробнича компанія банку через рік після надання їй позики.

Задача 4.

Звичайне домашнє господарство отримало позику на купівлю житла 01.03.2014 р. – у сумі 500 тис. грн, термін дії кредитної угоди 5 років. Відсоткова ставка – плаваюча, на початку кожного наступного року коригується на розмір інфляції попереднього року; базова ставка – 8%. Річний темп інфляції становив: 3, 5, 2, 6, 1% відповідно. Яку суму відсотків сплатить домашнє господарство?

Задача 5.

Позика в кредитному товаристві видається на півроку за простою обліковою ставкою 15%. Розрахуйте суму, одержувану позичальником, і розмір дисконту, якщо треба повернути 25000 грн.

3. Вирішити кросворд

По вертикалі:

2. Банківська гарантія, яка є свідомством дієздатності принципала за гарантією виконувати роботу.

3. Грошова сума або майнова цінність, яка передається покупцем продавцю до відвантаження товару в розрахунок виконаних зобов'язань.

4. Рахунок, який відкривається в комерційному банку для зберігання іноземної валюти і здійснення всіх видів банківських операцій.

5. Кореспондентський рахунок відкритий на ім'я банку кореспондента.

8. Кредитування банком розрахункового рахунку клієнта для оплати ним розрахункових документів при недостатці або відсутності на розрахунковому рахунку клієнта-позичальника коштів.

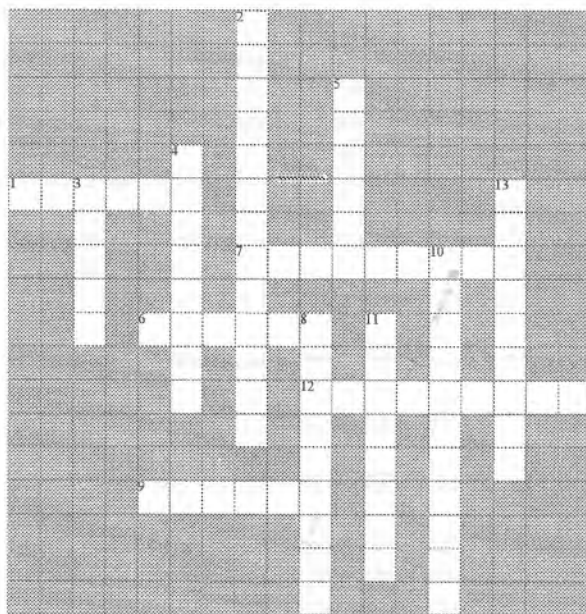
10. Вид валюти за статусом.

11. Вид конвертованості валюти.

13. Вид валютної системи залежно від цілей і форми валютної політики.

По горизонталі:

1. Письмовий наказ банку в якому вкладено кошти іншому банку сплатити суму грошей певній особі.

6. Доручення продавця своєму банку одержати від покупця проти товарних документів гроші й перерахувати їх продавцю.

7. Міжнародні комерційні умови, комплект міжнародних правил з тлумачення найбільш широко використовуваних торговельних термінів (умов) в галузі міжнародної торгівлі.

9. Посередник при укладанні угод між продавцем і покупцем, страхувальником і страховиком.

12. Суб'єкт господарсько-правових відносин, що вивозить із країни експорту товару.

4. Підготувати комп'ютерну слайдову презентацію з теми "Кредитування учасників міжнародних розрахунків".

5. Контрольні запитання

1. Дати оцінку ролі кредиту в забезпеченні зовнішньої торгівлі, його видів та зв'язку з умовами платежу.
2. Охарактеризувати кредитування на основі векселя.
3. Охарактеризувати кредитування на основі документарного акредитива.
4. Дати оцінку прямому банківському кредитуванню імпортера.
5. Оцінити короткострокове кредитування експортера.
6. Проаналізувати експортний факторинг та форфейтинг.
7. Проаналізувати експортний лізинг.
8. Дати оцінку особливостям кредитування розрахунків на основі

банківських кредитних ліній.

9. Охарактеризувати основні види банківського кредиту та організація кредитування розрахунків при експорті.

10. Охарактеризувати особливості розрахунків лізингових платежів та ефективності лізингової угоди для банку.

11. Розкрити сутність банківських гарантій та особливостей їх використання в операціях міжнародних розрахунків.

12. Обґрунтувати загальні принципи та правове забезпечення банківських гарантій.

13. Проаналізувати операції експортного лізингу.

Практичне заняття № 7

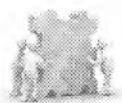
Тема: СВІТОВІ РИНКИ ЗОЛОТА

1. Роз'язати тестові завдання

1. Торгівля золотом на міжнародному ринку здійснюється:
 - а). тільки в регламентованій стандартній формі;
 - б). у вільній формі;
 - в). в залежності від особливостей ринку окремої країни.
2. Якої форми золотого стандарту не існувало:
 - а). золотомонетної;
 - б). золотозливкової;
 - в). золотовалютної;
 - г). золотодоларової.
3. Золото потрапляє на ринок через:
 - а). посередників;
 - б). постачальників;
 - в). афінажні заводи.
4. Для забезпечення потреб в золоті промислових споживачів широко використовується такий метод:
 - а). консцімаційний;
 - б). трапеційний;
 - в). з розміщенням;
 - г). без розміщення.
5. За якої світової валютно-фінансової системи не існувало ніяких обмежень щодо операцій із золотом:
 - а). Бреттон-Вудської;
 - б). Паризької;
 - в). Генуезької.
6. За системи золотодевізного стандарту:
 - а). тільки долар обмінювався на золото;
 - б). як девізи виступали резервні валюти;

- в). національна валюта не була забезпечена золотом;
 г). країни досягли найвищого прогресу у світовій торгівлі;
 д). усі відповіді неправильні.
7. Якою валютною системою закріплено "золотодоларовий стандарт"?
 а). Паризькою;
 б). Генуезькою;
 в). Бреттон-Вудською;
 г). Ямайською.
8. Коли відбулася Ямайська валютно-фінансова конференція?
 а). 1944 р.;
 б). 1976 р.;
 в). 1959 р.;
 г). 1981 р.
9. Ямайська валютна конференція:
 а). розв'язала проблеми обміну валют на золото;
 б). прийняла рішення про випуск євро;
 в). затвердила долар як єдиний резервний засіб;
 г). розв'язала проблеми вільного вибору режиму валютного курсу;
 д). скасувала обмін долара США на золото.
10. Що відбувалося після прив'язки валютного курсу до золота:
 а). збільшувались можливості кредитно-грошового регулювання економіки;
 б). обмежувались можливості кредитно-грошового регулювання економіки;
 в). валютні курси встановлювались без урахування фундаментальних економічних закономірностей;
 г). темпи економічного розвитку починали випереджати фізичні обсяги золотодобування.

2. Виконати ситуційні завдання

Завдання 1.

- а). Побудуйте графік та дайте прогноз руху цін на товари А та В на зовнішньому ринку на наступний рік за такими даними (ціна у дол. США за одиницю товару):

Рік	Товар А	Товар В
2011	200	160
2012	230	155
2013	210	165
2014	220	160
2015	200	170
2016	220	165
2017	?	?

б). На який товар фірмі доцільно знизити ціну для збільшення продажів на ринку, якщо еластичність попиту по товару А становить 102%, а по товару В – 120%?

Дайте пояснення прийнятому рішення.

в). Складіть короткий прогноз стану відомого Вам зовнішньому ринку по конкретному товару на наступний рік.

Завдання 2.

Розкрити сутність, охарактеризувати особливості функціонування світових ринків золота, дати їм характеристику та скласти відповідну схему.

Завдання 3.

Зміст категорій “ринок виробів із дорогоцінних металів”, “дорогоцінне каміння”, “унція”, “тройська унція”, “парафування контракту”, “фіксинг”, “тезавратор”, “кон’юнктура ринку золота”.

Письмово роз’яснити зміст наведених категорій, навести приклади.

Завдання 4.

Описати прогнози розвитку ситуації на ринку золота на 2019 рік. Для даного дослідження необхідно використати наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів, статистичні щорічники.

2. Розв’язати задачі

Задача 1.

Розрахуйте ціну однієї тройської унції золотого злитку проби 999,5. Ринкова ціна золота на Лондонському ринку дорогоцінних металів відповідає 390 дол. США за одну тройську унцію.

Задача 2.

Визначити вартість партії золота у стандартних злитках у гривнях, якщо вона має вагу у лігатурі 22 кг. Проба 999,9. Ціна золота на міжнародному ринку розрахована за ранковим “золотим” фіксінгом у Лондоні відповідає 404 дол. США за одну тройську унцію.

Облікова вагова одиниця банківських металів – тройська унція (31, 1034807 грама).

Результати визначаються з точністю до 0,001 долі тройської унції із застосуванням правил округлення. Курс долара США до гривні за котируванням НБУ складає 28,03 грн.

Задача 3.

Визначити вартість партії алмазів у гривнях, якщо при зважуванні партії алмазів показання терезів складає 410,076 карату.

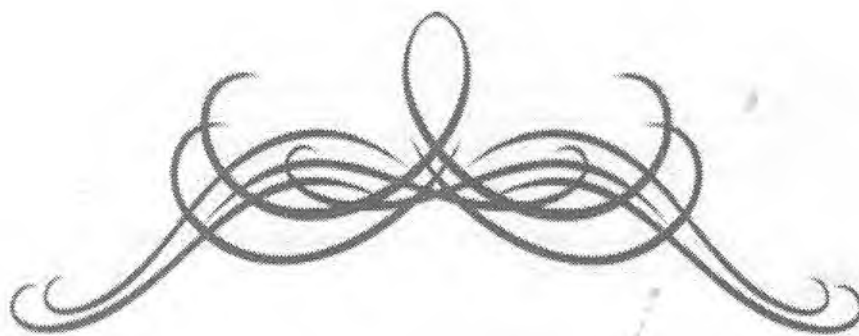
Визначення маси дорогоцінного каміння здійснюється без врахування більш дрібних часток карата у показаннях терезів.

Вартість 1 карата складає 800 дол. США. Курс долара США до гривні за котируванням НБУ – 28,03 грн.

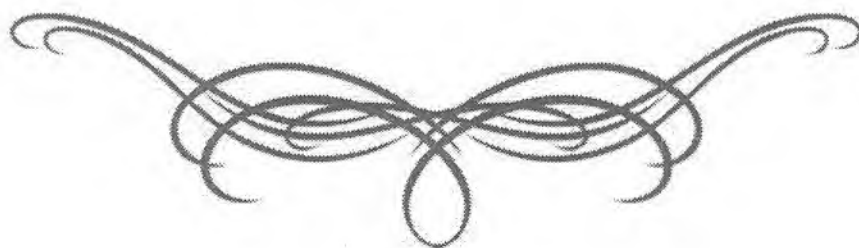
 4. Підготувати комп'ютерну слайдову презентацію з теми "Світові ринки золота".

5. Контрольні запитання

1. Охарактеризуйте структуру світового ринку руд і металів.
2. Визначте тенденції формування та особливості прояву циклічності кон'юнктури на світовому ринку руд і металів.
3. Які країни є основними продуцентами чорних і кольорових металів?
4. Що є визначальним у функціонуванні світового ринку золота?
5. В яких галузях світового господарства використовують платину?
6. Чому Індія найбільший імпортер золота в світі?
7. Дати оцінку сучасному стану світового ринку золота.
8. Охарактеризуйте історичні передумови розвитку ролі золота як грошей.
9. Дати оцінку особливостям розвитку ринку золота.
10. Роль золота в міжнародних валютних відносинах.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ**

Частина 2. Самостійна робота

2.1. Організація самостійної роботи

Сучасному суспільству необхідні фахівці, здатні оперативно приймати нестандартні рішення, діяти творчо, самостійно. Основним засобом формування цих рис є самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів.

Сучасний спеціаліст повинен вміти:

- оперувати термінологічним апаратом; розв'язувати відповідні завдання;
- розробляти і практично застосовувати кредитні операції;
- практично проходити всі стадії кредитного процесу;
- розрізняти та організовувати операції банку щодо формування фінансових ресурсів та їх розміщення;
- аналізувати діяльність банків та банківської системи;
- здійснювати різноманітні банківські операції; аналізувати макро та мікроекономічний зв'язок кредитування та розвитку економіки, тощо.

Самостійна робота студентів сприяє формуванню самостійності, ініціативності, дисциплінованості, точності, почуття відповідальності, необхідних майбутньому фахівцю у навчанні і професійній діяльності.

Самостійна робота студента є важливою складовою навчального процесу, за якої відбувається формування навичок, умінь і знань та в подальшому забезпечується засвоєння студентів прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи і, як наслідок, здатність до вирішення певних задач.

Контрольна робота з дисципліни “Міжнародні розрахунки і валютні операції” є невід'ємною складовою частиною усього учбового процесу і являє собою важливу форму самостійної роботи студентів по вивченню дисципліни.

Виконання роботи направлене, з одного боку, на більш глибоке вивчення економічних проблем, з іншого боку, на вироблення у студентів елементарних навичок наукового дослідження, економічного мислення.

2.2. Перелік завдань для самостійної роботи

Підготовка реферативних доповідей

Для студентів денної форми навчання самостійна робота реалізується з метою отримання додаткових балів в рамках кредитно-модульної системи оцінювання знань і полягає в підготовці до аудиторних знань по підготовці реферативних доповідей.

Реферат виконується на комп'ютері. Обсяг написання реферативної доповіді – не більше 20 сторінок формату А 4.

Номер теми реферату співпадає з номером студента в журналі обліку групи.

Рекомендована тематика реферативних доповідей

1. Організація офшорних компаній.
2. Розгляд сутності та мети створення офшорної компанії.
3. Аналіз поняття офшорних зон, типів і видів офшорних компаній.
4. Розвиток офшорних центрів та їх вплив на економіку України. Типи офшорних банківських центрів.
5. Досвід зарубіжних країн щодо касового виконання державного бюджету.
6. Стратегія держави щодо управління зовнішнім та внутрішнім боргом в Україні та роль НБУ в її реалізації.
7. Система СВІФТ.
8. Операції з валютними ф'ючерсами.
9. Особливості функціонування ф'ючерсного ринку. Відмінності ф'ючерсів від форвардів.
10. Роль центрального банку в управлінні внутрішнім державним боргом у країні з розвинутою ринковою економікою.
11. Центральний банк – це фінансовий агент уряду з обслуговування внутрішнього державного боргу.
12. Роль НБУ на первинному ринку державних цінних паперів.
13. Банківський переказ. Розрахунки з використанням чеків.
14. Одноманітний закон про чеки. Розрахунки з використанням векселів.
15. Розрахунки з використанням пластикових карток.
16. Роль НБУ у процесі обслуговування зовнішнього боргу країни.
17. Розвиток системи касового виконання Державного бюджету в Україні.
18. Касове виконання Державного бюджету через казначейську систему.
19. Обслуговування внутрішнього державного боргу.
20. Обслуговування державного зовнішнього боргу.
21. Касове виконання державного бюджету.
22. Види кредитів рефінансування центрального банку.
23. Дайте визначення термінів: ставка овернайт, політика грошово-кредитної експансії.
24. Походження центральних банків та їх розвиток.
25. Основи функціонування Національного банку України.
26. Функції центрального банку та їх зміст.
27. Незалежність центрального банку та чинники, що її визначають.
28. Монетарні інструменти, їх вплив на грошовий обіг та результативність.
29. Ефективність монетарної політики НБУ.
30. Виникнення центральних банків.
31. Зміст грошово-кредитної політики (ГКП) центрального банку, її місце і роль у державному регулюванні економіки.
32. Класифікаційні ознаки ГКП та її типи за ступенем обсягу, за можливістю здійснення, за кон'юктурою ринку.
33. Класифікація інструментів грошово-кредитної політики.
34. Обов'язкове резервування як інструмент ГКП.

35. Операції центрального банку на відкритому ринку.
36. Грошово-кредитна політика в країнах Східної Європи та оцінка можливостей використання передового європейського досвіду в Україні.
37. Операції на відкритому ринку як інструмент регулювання грошового обороту в Великобританії.
38. Грошово-кредитна політика НБУ в поточному році.
39. Політика рефінансування комерційних банків у країнах Європейської економічної співдружності.
40. Обов'язкове резервування коштів у банках як інструмент регулювання ліквідності та грошового обороту. Порівняльна характеристика країн західної Європи та України.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ (контрольна робота)

Вибір теми, складання і затвердження плану

Написання роботи починається з вибору теми. Тематика робіт розробляється викладачем, який читає лекційний курс, і надається студентам.

Теми контрольних робіт обираються за таблицею, наведеною в цих методичних вказівках, і узгоджуються з викладачем.

Теми контрольної роботи обираються згідно двох останніх цифр номера залікової книжки за таблицею, наведеною в цих методичних вказівках, і узгоджуються з викладачем.

Визначившись з варіантом роботи, студент приступає до підбору і вивчення літератури.

Значну допомогу в цьому йому може надати перелік літератури (підручників, навчальних посібників, монографій, наукових статей і т.п.), наданий викладачем у ході читання лекцій.

У процесі вивчення основної і додаткової літератури студент складає план роботи, який складається з вступу, трьох-чотирьох вузлових питань, висновку, списку літератури, що використовується.

У разі виникнення проблем із підготовкою плану, слід порадитися із керівником роботи чи викладачем-лектором у часи їх консультаційних годин.

Обсяг роботи в рукописному варіанті повинен складати в середньому 15–20 сторінок.

Робота починається з вступу, обсяг якого не повинен перевищувати 1–2 сторінки.

У вступі розкривається актуальність вибраної теми, міра її теоретичної розробки, вказуються основні дискусійні питання, формулюється мета написання роботи і дається пояснення загальної логіки викладу матеріалу.

Далі викладається основна частина, в якій розкривається зміст теми.

Таблиця вибору варіанту контрольної роботи

Передостання цифра номера залікової книжки	Остання цифра залікової книжки									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
2	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
5	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
8	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Написання тексту контрольної роботи

Виклад кожного розділу доцільно починати з постановки питання, із з'ясування змісту економічних явищ, що аналізуються і реальних процесів. Потім треба перейти до характеристики властивих даним процесам меж і особливостей, показати різноманіття форм вияву і відобразити їх розвиток.

Кожне положення роботи не повинно бути просто декларовано. Його потрібно підкріпити аргументованими роз'ясненнями і науково обґрунтованими доказами.

Після розгляду теоретичних моментів доцільно висвітлити актуальність відповідної проблеми для соціальної економіки, охарактеризувати вдалий світовий досвід щодо варіантів її вирішення.

Наприкінці доречно навести особисті пропозиції, зокрема щодо можливостей адаптації світового досвіду до специфічних умов української економіки.

При написанні роботи обов'язково потрібно враховувати специфіку даної дисципліни. У економічний аналіз залучаються не тільки зовнішні форми економічних закономірностей – конкретні інституціональні форми й інструменти, що обумовлюють перебіг процесів виробництва, обміну, розподілу і споживання благ і послуг, потоки доходів та видатків тощо. Тому при виборі теми роботи потрібно чітко визначити практичну спрямованість дослідження та при підборі літератури особливу увагу приділити конкретному економіко-статистичному матеріалу.

Це можуть бути актуальні ретроспективні та статистичні зведення, бюлетені,

матеріали маркетингових і соціологічних досліджень, бази даних міжнародних організацій тощо.

У тексті роботи обов'язково повинні використовуватися основні елементи економічного аналізу: графічне або математичне моделювання, зведені таблиці і діаграми.

На закінчення автор повинен чітко сформулювати основні теоретичні висновки і практичні рекомендації, що органічно витікають з кожного питання його роботи. По своєму об'єму висновок не повинен перевищувати 2 сторінки.

При написанні контрольної роботи не можна обмежуватись лише матеріалами підручників чи навчальних посібників.

Необхідно ознайомитись із законодавчими і нормативними актами з обраної теми, підібрати наукову літературу та ознайомитись із публікаціями в періодичних виданнях.

Контрольна робота повинна бути виконана самостійно, без копіювання тексту підручника, начального посібника, монографії чи дисертаційних робіт. Дозволяється контрольну роботу виконувати рукописним способом.

Консультуючись з викладачем в процесі написання роботи, студент може отримати відповіді на всі питання, що його цікавлять.

Оформлення контрольної роботи

Контрольна робота має бути виконана українською мовою.

Перша сторінка роботи – титульний аркуш (додаток Е).

На другій сторінці наводиться план роботи з вказівкою номерів сторінок, які відповідають питанням і підпитанням роботи.

Текст роботи пишеться на одній стороні стандартного аркуша (формат А4) розбірливо і акуратно.

Допускається представлення роботи у вигляді комп'ютерного роздруку (Times New Roman, 14; міжсточний інтервал – 1,5.

Контрольна робота повинні мати такі поля (міліметрів):

* (для формату А4):

– 25–30 – ліве; 15 – праве; 20 – верхнє та нижнє;

* (для формату А5):

– 20 – ліве; 20 – праве; 20 – верхнє та нижнє.

Розділи, підрозділи, пункти, підпункти слід нумерувати арабськими цифрами. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою.

Після номера підрозділу крапку не ставлять, наприклад: 1.1, 1.2, 1.3 і т.і.

Номер сторінки проставляють арабськими цифрами посередині сторінки знизу або зверху без крапки в кінці (нумерація авторського тексту починається з третьої сторінки, перша, друга і остання сторінки не нумеруються).

Текстовий матеріал може поділятися на частини, розділи, підрозділи, пункти і підпункти.

Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Пункти та підпункти також можуть мати заголовки.

Заголовки структурних елементів потрібно розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки в кінці. Якщо заголовок складається із двох і більше речень, їх розділяють крапкою.

Обов'язковою умовою є наявність полів для зауважень рецензента і нумерація сторінок.

Номери сторінок необхідно розміщувати в правому верхньому куту. На перших трьох сторінках номери не проставляються.

Особливу увагу необхідно звернути на актуальність теми, її наукове і практичне значення.

При виборі теми важливо пам'ятати, що написання контрольної роботи дозволяє глибше опанувати навички практичного застосування вивчених методів і методик дослідження, а також зібрати матеріал, необхідний при підготовці випускних кваліфікаційних робіт в практичній і науковій діяльності майбутнього фахівця.

У список літературних джерел, що розташований в кінці роботи, включається література, яка безпосередньо використана при написанні роботи (вона цитувалася, на неї посилалися або вона послужила відправною точкою при формуванні концепції автора).

Список вносять до змісту.

Нумерація списку використаної літератури наскрізна.

Бібліографічний опис використаної літератури здійснюється за ДСТУ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ДСТУ 7.1-2003, IDT)». – К.: Держстандарт України, 2007.

Список літератури формується в наступному порядку:

- 1) законодавчі акти України в хронологічному порядку їх прийняття;
- 2) монографії, збірники, статті – в алфавітному порядку прізвищ авторів; що не мають на титульному аркуші автора – в алфавітному розташуванню заголовків.

Всі *цитати*, що наводяться в роботі, беруться в лапки. При пропуску слів ставлять крапки. При цьому необхідно стежити, щоб таке скорочення не відбилося на значенні цитат. Необхідні пояснення можуть вміщуватися в самому тексті в дужках або у виносках і обов'язково обумовлені, щоб читач бачив, що обмовка належить автору, а не джерелу, що цитується.

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлюватися у вигляді таблиць.

Таблиці слід розміщувати після тексту або у додатках. Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. В правому

верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують надпис “Таблиця” із зазначенням її номера арабськими цифрами. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: “Таблиця 1.2” (друга таблиця першого розділу). Якщо в тексті одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту.

Назву і слово “Таблиця” починають з великої літери. Назву наводять жирним шрифтом. Заголовки таблиці починають з великої літери (заголовки зазначають в однині). У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапок не ставлять.

Критерії оцінювання та порядок захисту контрольної роботи

(Вага одного питання – максимально 5 балів)

Шкала оцінювання контрольної роботи:

Ситуаційні, розрахункові (розрахункова частина)	Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне (письмове) завдання	5	Розрахунок задачі виконано правильно та за усіма показниками. Вірно застосовано формули. Зроблено якісний аналіз результатів. Аналіз детальний та послідовний. Зроблені обґрунтовані висновки.
	4	Розрахунки задачі виконано правильно та за усіма показниками. Вірно застосовано формули. Зроблено поверховий якісний аналіз усіх показників. Проведено недостатньо обґрунтовані висновки. Робота написана грамотно з використанням професійних термінів.
	3	Розрахунки виконані з деякими помилками чи проведені не за усіма показниками. Якісний аналіз показників поверховий. Відсутні обґрунтовані висновки.
	1-2	Є грубі помилки у подачі формул та в розв'язку задачі.
Усний захист (за вибором студента)	5	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить власні приклади, що свідчить про творче застосування матеріалу.
	4	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деяким неточностями у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, дещо порушено послідовність викладу.
	3	Свідоме відтворення матеріалу з незначними помилками; дещо порушено логічність та послідовність викладу; недостатньо

		проявляється самостійність мислення.
	1-2	Несвідоме, механічне відтворення матеріалу зі значними помилками та прогалинами; судження необґрунтовані; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь містить грубі помилки.
<i>Контрольні роботи складається з трьох питань.</i>		
Максимальна кількість балів (оцінка)	15	Примітка: шкала оцінювання розробляється викладачем самостійно відповідно до вагомості розранкової роботи у поточному контролі знань студентів

Формули нумерують у межах розділу.

Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку.

Номери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад:

(3.1) (перша формула третього розділу).

Розділовими знаками між формулами, котрі йдуть одна за одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою.

Переліки, за потреби, можуть бути наведені всередині пунктів або підпунктів. Перед переліком ставлять двокрапку. Перед кожною позицією переліку слід ставити малу літеру українського алфавіту з дужкою або, не нумеруючи, - дефіс.

Варіанти контрольної роботи

Варіант 1

1. Проаналізувати загальні основи організації міжнародних розрахунків.

2. Задача. Визначити номінальну вартість кожного із векселів, загальну вартість операції за форфейтингом і середню вартість одного векселя які має оплатити імпортер (експортер), якщо загальна вартість товару 250000 дол. США, а щорічний відсоток, що сплачує експортер форфейтеру, складає 8%.

Ціна разового продажу товару – 50000 дол. США. Строк погашення заборгованості – п'ять років.

Нарахування відсотків здійснюється регресивним штафельним способом.

Ціна	Ставка 8% на	Номінальна	Термін
------	--------------	------------	--------

продажу товару (дол. США)	неоплачену частину боргу (дол. США)	вартість векселів (дол. США)	погашення наприкінці року
50000			1 року
50000			2 року
50000			3 року
50000			4 року
50000			5 року
250000			

Варіант 2

1. Охарактеризувати валютно-фінансові та платіжні умови зовнішньоекономічних угод.

2. Задача. Визначити середній крос-курс CAD/CHF, якщо USD/CHF = 1,3245, а USD/CAD = 1,8320.

Варіант 3

1. Дати характеристику ролі банків у організації міжнародних розрахунків.

2. Задача. Визначити середній крос-курс GBP/CAD, якщо GBP/USD = 1,6658, а USD/CAD = 1,0963.

Варіант 4

1. Обґрунтувати відкриття та ведення валютних рахунків.

2. Задача. Визначити середній крос-курс GBP/EUR, якщо GBP/USD = 1,6658, а EUR/USD = 1,3689.

Варіант 5

1. Дати оцінку документам при міжнародних поставках.

2. Задача. Визначити дату валютування згідно з угодою UAH/USD, що була укладена в середу 30 грудня.

Варіант 6

1. Охарактеризувати страхові документи.

2. Задача. Визначити форвардний курс через 30 днів, якщо спот-курс UAH/USD 8,4500-8,5500 і банк котирує своп-ставки на 30 днів 250–325.

UAH/USD курс купівлі/ курс продажу	UAH/USD курс купівлі/ курс продажу	UAH/USD курс купівлі/ курс продажу
Спот курс		

Своп-ставки		
Форвардний курс		

Варіант 7

1. Охарактеризувати особливості використання в міжнародній сфері основних форм розрахунків.

2. Задача. Розрахувати форвардний курс через 3 місяці та 5 днів, якщо спот-курс USD/CHF дорівнює 1,5905–1,5915, своп-ставки на 3 місяці 170–165, на 4 місяці – 220–210.

Варіант 8

1. Дати характеристику банківським переказам.

2. Задача. Трейдер купує 300 єврооблігацій, номінальна вартість кожної \$1000. Облігації мають 10%-купон, а трейдер сплачує ціну 95. З дня останньої виплати відсотків минуло 220 днів. Розрахуйте повні витрати трейдера.

Варіант 9

1. Охарактеризувати фази акредитива.

2. Задача. Американська компанія одержить від бразильського споживача 4 мільйони бразильських крузейро. Яким чином американська компанія може прохеджувати свій ризик на ринку короткострокового капіталу, якщо кредити в крузейро видаються під 10% місячних, а поточний курс становить 400 бразильських крузейро за 1 американський долар?

Варіант 10

1. Обґрунтувати відкриття акредитива.

2. Задача. Величина експорту країни складає 4,5% від показника ВВП, імпорту – 5 млрд. дол., ВВП – 100 млрд. дол.

Знайти й прокоментувати величини:

- 1) сальдо торговельного балансу (чистого експорту);
- 2) зовнішньоторговельного обороту країни;
- 3) експортної квоти;
- 4) імпортної квоти;

5) зовнішньоторговельної квоти країни. Чи є економіка даної країни відкритою?

Варіант 11

1. Охарактеризувати кредитування учасників міжнародних розрахунків.

2. Задача. Розрахуйте величину курсу гривні (UAH) до американського доллара (USD) за прямим і зворотнім котируваннями, використовуючи принцип паритету купівельної спроможності (ПКС), якщо стандартний набір споживчих благ в США коштує 1010 доларів, а в Україні – 4500 гривень.

Варіант 12

1. Дати оцінку прямому банківському кредитуванню імпортера.
2. Задача. Розрахуйте величину курсу гривні (UAH) до американського доллара (USD) за прямим і зворотнім котируваннями, використовуючи принцип паритету купівельної спроможності (ПКС), якщо стандартний набір споживчих благ в США коштує 1010 доларів, а в Україні – 4500 гривень.

Варіант 13

1. Дати характеристику експортному лізингу.
2. Задача. До України з США надійшов товар – “тканина”. Згідно з договором купівлі-продажу товар поставляється за умовами EXW Бостон, вартість його – 5 дол. США за 1 м², загальна кількість – 5000 м². Вартість навантаження на судно у Бостоні – 200 дол. США, транспортування вантажу до Одеси (як кордону України) на теплоході – 3000 дол. США.
Визначити митну вартість.

Варіант 14

1. Дати оцінку платіжному зобов'язанню.
2. Задача. Розрахувати показники ефекту та ефективності імпорту товару народного споживання.
Вихідні дані:
1. Кількість товару – 1000000 шт.
2. Контрактна ціна – 0,3 євро / шт.
3. Транспортні витрати – 0,2 євро / шт.
4. Інші витрати, пов'язані з доставкою і реалізацією товару на внутрішньому ринку, – 500000 грн.
5. Курс валюти – 6 грн / євро.
6. Ціна реалізації на внутрішньому ринку – 4 грн / шт.

Варіант 15

1. Проаналізувати видачу банківських гарантій (додаток Ж,З).
2. Задача. Підприємство здійснює поставки товарів у сумі 16000000 грн, оборотність цієї дебіторської заборгованості складає 20 разів на рік.
Для прискорення погашення цієї заборгованості вона була передана факторинговому відділу банку на наступних умовах:
– розмір резервування – 15%

- комісійна вина города банку – 0,5 %
- процентна ставка за факторинговий кредит – 25%. Визначити, яку суму отримає підприємство за даною операцією і який розмір доходу банку.

Варіант 16

1. Дати оцінку видам банківських гарантій.
2. Задача. Зовнішня торгівля України у 2000 р. характеризувалась такими даними (млн. дол. США):
Розрахуйте щодо кожної групи країн:
А. Торгове сальдо.
Б. Торговий оборот.
В. Відносну частку країн СНД в українському експорті та імпорті.
Г. Відносну частку інших країн в українському експорті та імпорті.

Показник	Країни СНД	Інші країни	Разом
Експорт товарів	8841	6706	?
Імпорт товарів	12913	6930	?

Варіант 17

1. Дати оцінку видам валютних операцій банків, їх ризикованість.
2. Задача. Розрахувати рівень внутрішньогалузевої торгівлі, якщо країна А експортує та імпортує три групи товарів при збалансованій зовнішній торгівлі (зовнішньоторгове сальдо дорівнює нулю):

Товар	Експорт, дол. США	Імпорт, дол. США
I	250	200
II	350	300
III	400	500

Варіант 18

1. Охарактеризувати сутність міжбанківського ринку депозитних операцій в іноземній валюті.
2. Задача. Автомобільне колесо коштує в Україні 100 дол. США, у Польщі – 80 дол., у Білорусі – 60 дол. Україна – маленька країна, і її зовнішня торгівля не впливає на рівень світових цін.
А. В Україні вводиться 100-відсотковий адвалерний тариф на імпорт коліс із Білорусі та Польщі. Чи буде Україна продовжувати імпортувати колеса?
Б. Якщо після цього Україна утворить митний союз з Білорусією, чи буде вона сама виробляти колеса або імпортуватиме їх?
В. Який ефект – створення торгівлі чи відхилення торгівлі – виникає при заснуванні митного союзу між Україною і Росією?
Г. Припустимо тепер, що в Україні вводиться 50-відсотковий, а не 100-відсотковий адвалерний тариф на імпорт коліс із Білорусі та Польщі. Чи буде

Україна продовжувати імпортувати колеса?

Д. Якщо тепер Україна утворить митний союз з Польщею, чи буде вона сама продукувати колеса або імпортуватиме їх?

Е. Який ефект – створення торгівлі чи відхилення торгівлі – виникає при заснуванні митного союзу між Україною та Польщею?

Варіант 19

1. Обґрунтувати управління ризиками, пов'язаними з валютними операціями комерційних банків

2. Задача. Які з наведених прикладів інвестицій вважаються прямими, а які портфельними?

А. Український банк купив акції російської компанії “Лук-ойл” на 20 млн дол. США. Загальна сума випуску акцій становить 600 млн. дол.

Б. Польський банк купив будинок у Львові, в якому відкрив свою філію в Україні.

В. Харківський тракторний завод збільшив свою частку в статутному капіталі СП, яке зареєстроване в Білорусі, з 51 до 75 %.

Г. Українська фірма за дорученням клієнта з ФРН купила 11% поточного випуску акцій “Укртрансавто”.

Д. Канадська фірма “МакДональдс” відкрила ще один ресторан у Києві.

Е. Українсько-американський інвестиційний фонд розмістив 100 млн. дол. США в українських державних короткострокових зобов'язаннях та облігаціях державної позики.

Варіант 20

1. Обґрунтувати поняття валютного ризику та його види.

2. Задача. В економіку якої з країн, України або США, корисніше вкласти 1 млн. доларів США на підставі почергового використання поточних і строкового (термінового) курсів, якщо наведені такі дані:

Поточний курс на початок договірного періоду: 1 (USD) : 5 (UAH).

Поточний курс на кінець договірного періоду: 1 (USD) : 6 (UAH).

Строковий (терміновий) курс: 1(USD) : 4 (UAH).

Ставка відсотку в США: 5%.

Ставка відсотку в Україні: 10%?

Варіант 21

1. Обґрунтувати поняття валютного ризику та його види.

2. Задача. Розрахуйте ціну однієї тройської унції золотого злитку проби 999,5. Ринкова ціна золота на Лондонському ринку дорогоцінних металів відповідає 390 дол. США за одну тройську унцію.

Варіант 22

1. Оцінити систему “золотого стандарту”.

2. Задача. Визначити вартість партії золота у стандартних злитках у гривнях, якщо вона має вагу у лігатурі 22 кг. Проба 999,9. Ціна золота на міжнародному

ринку розрахована за ранковим “золотим” фіксіном у Лондоні відповідає 404 дол. США за одну тройську унцію. Одна тройська унція складає 31,1034807 г. Результати визначаються з точністю до 0,001 долі тройської унції із застосуванням правил округлення. Курс долара США до гривні за котируванням НБУ складає 28,03 грн.

Варіант 23

1. Охарактеризувати конвертованість валют.
2. Задача. Визначити вартість партії алмазів у гривнях, якщо при зважуванні партії алмазів показання терезів складає 410,076 карату.
Визначення маси дорогоцінного каміння здійснюється без врахування більш дрібних часток карата у показаннях терезів.
Вартість 1 карата складає дол. США. Курс долара США до гривні за котируванням НБУ – 28,03 грн.

Варіант 24

1. Дати характеристику валютному спот-ринку.
2. Задача. Звітні дані комерційного банку містять таку інформацію, тис. грн.:
 1. Активи банку – 566000;
 2. Зобов'язання банку – 460000;
 3. Сукупна заборгованість за позиками, наданими одному позичальнику – юридичній особі – 24000;
 4. Сума врахованих векселів цього позичальника – 2700;
 5. Фактична заборгованість по всіх великих кредитах з урахуванням позабалансових зобов'язань – 519000;Визначити максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента (норматив Н7).
Розрахувати норматив Н8 (норматив великих кредитних ризиків) та зробити висновки щодо його дотримання комерційним банком.

Варіант 25

1. Охарактеризувати структуру міжнародного строкового валютного ринку.
2. Задача.
 - 1) За наявними даними визначить сальдо платіжного балансу.
 - 2) Визначить міграційне сальдо країни.
 - 3) Обґрунтуйте можливий напрямок руху курсу національної валюти цієї країни.

Вихідні дані:

Обсяги експорту товарів з Країни А за 2017 рік склали 15,5 млрд.дол.США, експорту послуг – 3,5 млрд.дол.США, імпорту товарів та послуг – 29,5 млрд.дол.США. Кількість емігрантів склала 1,3 млн.осіб, імігрантів – 1,9 млн.осіб. Емігранти перерахували на батьківщину на 1,9 млрд.дол.США більше коштів ніж сплатили імігранти. Чистий приплив капіталу в країну склав 1,6

млрд.дол.США.

Варіант 26

1. Охарактеризувати валютні свопи.

2. Задача. Восени 1984 року німецька компанія Lufthansa підписала контракт про купівлю літаків у американської компанії Boeing на суму 3 млрд. дол. це відбулося в той час, коли долар був сильним, і за загальним враженням його курс мав би підвищуватися.

Головний фінансовий менеджер компанії хеджував цей ризик, уклавши форвардний контракт на 10,5 млрд. дол. таким чином, при підсиленні долара підприємство втрачало на своєму першому контракті (який в марках мав би йому обійтися дорожче, ніж на момент укладання угоди), але вигравало на форвардному контракті.

З іншого боку, при послабленні долара підприємство втрачало при хеджуванні, але вигравало на літаках.

Чому міжнародний фінансовий менеджер скористався хеджуванням трансакції?

Варіант 27

1. Охарактеризувати правила роботи з валютними ф'ючерсами.

2. Задача. Треба знайти крос-курс євро та швейцарського франка EUR/CHF, якщо $USD/CHF = 1.2810$ (пряме котирування), а $USD/EUR = 0,8361$ (пряме котирування).

Варіант 28

1. Оцінити внутрішню вартість опціону.

2. Задача. Розрахувати двостороннє коригування 6-ти місячного курсу аутрайт та форвардні пункти для курсу GBP/CHF, якщо відомо:

– спот $USD/CHF = 1,4899/08$.

– спот $GBP/USD = 1,6545/56$.

– пункти для $USD/CHF = 55/43$.

– пункти для $GBP/USD = 30/35$.

Варіант 29

2. Дати оцінку єрво валютним депозитним сертифікатам.

3. Задача. Капітал інвестора становить 100 тис. гр. од. З них 25 тис. гр. од. Він вклав у безризикові цінні папери, річна норма прибутку від яких становить 30%. Решту грошей він збирається вкласти в папери, обтяжені ризиком.

Стандартне середньоквадратичне відхилення дохідності (ризик) цих паперів – 10 %.

Інвестор прагне забезпечити ступінь ризику свого банкрутства в результаті операцій з цінними паперами на рівні до 1/9.

Якою повинна бути сподівана норма прибутку, обтяженого ризиком цінних паперів, аби інвестор уникнув банкрутства?

Варіант 30

1. Охарактеризувати джерела поновлюваного кредиту.
2. Задача. Комерційний банк залучає строковий депозит фізичної особи в розмірі 25000 грн на три місяці на термін від 01 жовтня до 01 січня за річною відсотковою ставкою 21 % річних. Відсотки нараховуються щомісячно за простою схемою.

Кількість днів згідно з угодою обчислюється за методом “факт/факт”. Необхідно розрахувати щомісячні платежі за відсотками та платіж по закінченні дії депозитної угоди.

Частина 3.

Контроль засвоєння навчального матеріалу

3.1. Поточний контроль знань

Поточний контроль знань є органічною частиною всього навчального процесу і слугує засобом виявлення ступеня засвоєння навчального матеріалу. Управління навчальним процесом можливе тільки на підставі даних поточного контролю.

Завдання поточного контролю зводяться до того, щоб:

- виявити обсяг, глибину і якість сприйняття (засвоєння) матеріалу, що вивчається;
- визначити недоліки у знаннях і намітити шляхи їх усунення;
- виявити ступінь відповідальності студентів і ставлення їх до роботи, встановивши причини, які перешкоджають їх роботі;
- виявити рівень опанування навиків самостійної роботи і намітити шляхи і засоби їх розвитку;
- стимулювати інтерес студентів до предмета і їх активність у пізнанні.

Головне завдання поточного контролю – допомогти студентам організувати свою роботу, навчитись самостійно, відповідально і систематично вивчати усі навчальні предмети.

ФОНД ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Тестовий контроль за темами 1-2

1. У період “золотого стандарту” ...
 - а). Всі внутрішні та міжнародні розрахунки проводилися лише золотом.
 - б). Золото вільно обмінювалося на будь яку валюту.
 - в). Тільки американські долари вільно обмінювалися на золото.
 - г). Всі валюти мали золотий вміст, через який встановлювалися обмінні курси.
 - д). Тільки золото виконувало функцію міжнародних грошей.
2. Співвідношення “\$35 за унцію золота” було встановлено внаслідок затвердження
 - а). Золотодевізного стандарту.
 - б). Золотозливкового стандарту.
 - в). Бреттонвудської системи.
 - г). Ямайської системи.
3. До ключових валют належать ...
 - а). Англійський фунт.
 - б). СДР.
 - в). Євро.
 - г). Російський рубль.
 - д). Реал Саудівської Аравії.
 - е). Японська ена.
4. Історично склалися ... типів міжнародних грошей.
 - а). 10.
 - б). 5.
 - в). 3.
 - г). 2.
5. До зони євро входять ...
 - а). 5 країн.
 - б). 11 країн.
 - в). 12 країн.
 - г). 15 країн.
6. До складу ЄС входять:
 - а). Австрія, Бельгія, Великобританія, Данія, Греція, Ірландія, Іспанія, Італія, Люксембург, Німеччина, Нідерланди, Португалія, Фінляндія, Франція, Швейцарія.
 - б). Австрія, Бельгія, Великобританія, Данія, Греція, Ірландія, Іспанія, Італія, Ліхтенштейн, Люксембург, Німеччина, Нідерланди, Фінляндія, Франція, Швеція.
 - в). Австрія, Бельгія, Ірландія, Іспанія, Італія, Люксембург, Німеччина, Нідерланди, Фінляндія, Франція, Швейцарія.
 - г). Австрія, Бельгія, Великобританія, Данія, Греція, Ірландія, Іспанія, Італія, Люксембург, Німеччина, Нідерланди, Португалія, Фінляндія, Франція, Швеція.
7. Єдина європейська валюта – євро введена в безготівкові розрахунки...
 - а). 1 січня 1996 року.
 - б). 1 січня 1998 року.

- в). 1 січня 1999 року.
- г). 1 січня 2002 року.
- 8. Міжнародний форексний ринок – це ...
 - а). Міжнародна монетарна біржа.
 - б). Система всесвітніх міжбанківських комунікацій.
 - в). Міжнародний валютний ринок.
 - г). Провідний фінансовий ринок світу.
- 9. Великою фігурою під час котирування валюти називають ...
 - а). 1 базовий пункт.
 - б). 10 базових пунктів
 - в). 100 базових пунктів.
 - г). 1000 базових пунктів.
- 10. Якщо спот-угода USD/UAH була укладена в середу 22 серпня, то дата валютування згідно з нею настане ...
 - а). У понеділок 27 серпня.
 - б). У четвер 23 серпня.
 - в). У п'ятницю 24 серпня.
 - г). У суботу 25 серпня.
- 11. Якщо зобов'язання перевищують вимоги за однією й тією самою валютою, то оператор валютного ринку має ...
 - а). Коротку відкриту валютну позицію.
 - б). Довгу відкриту валютну позицію.
 - в). Закриту валютну позицію.
- 12. На валютному ринку операція, пов'язана з поставкою валюти на другий робочий день від дня укладання угоди, називається ...
 - а). Спот-угода.
 - б). Своп-угода.
 - в). Миттєва операція.
 - г). Строкова операція.
 - д). Термінова операція.
- 13. Закриття своєї відкритої валютної позиції є основна мета:
 - а). Трейдерів.
 - б). Арбітражерів.
 - в). Спекулянтів.
 - г). Хеджерів.
- 14. До біржових валютних строкових контрактів належать ...
 - а). Спот-угода.
 - б). Своп-угода.
 - в). Форвард.
 - г). Ф'ючерс.
 - д). Опціон.
- Е. Усі перелічені вище угоди.
- 15. Додаткове забезпечення у роботі з ф'ючерсами – це ...
 - а). Депозит, необхідний для початку роботи на біржі.
 - б). Мінімум, до якого можна скоротити початковий внесок.

- в). Поточна маржа.
 - г). Початкова маржа.
 - д). Залишок на рахунку, при якому клієнт зупиняє роботу на біржі.
16. Документ, який надає власникові право продати в майбутньому валюту за встановленою ціною, називають ...
- а). Форвардом.
 - б). Кол-опціоном.
 - в). Пут-опціоном.
 - г). Своп-контрактом.
 - д). Американським опціоном.
17. До євровалютних депозитних інструментів належать ...
- а). Строкові депозити.
 - б). Депозитні сертифікати.
 - в). Синдиковані позики.
 - г). Євро ноти.
 - д). Джерела поновлюваного кредиту.
 - е). Короткострокові комерційні векселі.
 - є). Усі вищенаведені інструменти.
18. До загальних властивостей офшорних банківських центрів не належать:
- а). Основна мова центрів – англійська.
 - б). Існують в умовах внутрішньої стабільності.
 - в). Рух коштів майже не контролюється.
 - г). Мають розвинену транспортну інфраструктуру.
 - д). Розташовуються на островах.
 - е). Операції резидентів взагалі не проводяться.
 - є). Мають висококваліфіковану робочу силу.
 - ж). Забезпечують таємницю угод.
19. Чи правильне твердження “На євровалютному ринку відсутні резервні вимоги”?
- а). Так.
 - б). Ні
20. Шоколадні облігації – це ...
- а). Єврооблігації.
 - б). Іноземні облігації, деноміновані в англійських фунтах.
 - в). Іноземні облігації, деноміновані в євро.
 - г). Іноземні облігації, деноміновані в японських енах.
 - д). Іноземні облігації, деноміновані у швейцарських франках.
21. Як правило, єврооблігації випускають на термін ...
- а). 1–3 роки.
 - б). 1–5 років.
 - в). 10–15 років.
 - г). 20–30 років.
22. Вторинний ринок єврооблігацій діє як ...
- а). Фондова біржа.
 - б). Позабіржовий ринок цінних паперів.
 - в). Торговельний зал певної фондової біржі.

23. Американський імпортер повинен сплатити японській компанії JPY1000000 через півроку. У цій ситуації він має ...

- а). Перерахунковий ризик.
- б). Довгостроковий операційний ризик.
- в). Економічний ризик.
- г). Короткостроковий операційний ризик.

24. Трансляційний стандарт FAS-52 ґрунтується на ...

- а). Монетарному/немонетарному методі.
- б). Часовому методі.
- в). Методі поточного валютного курсу.
- г). Поточному/непоточному методі.

25. До методів хеджування валютно-економічного ризику належать ...

- а). Вирівнювання грошових потоків.
- б). Ф'ючерси (форварди).
- в). Перехресне хеджування.
- г). Хеджування на ринку короткострокового капіталу.
- д). Глобальна диверсифікація.
- е). Стратегії фінансування.
- є). Неттинг ризику.
- ж). Кредитні та валютні свопи.

26. Якщо американська компанія, яка має українську філію, фінансує діяльність цієї філії зобов'язаннями, деномінованими в гривнях, то вона використовує метод хеджування, який називається ...

- а) Глобальна диверсифікація.
- б) Форвардні (ф'ючерсні) контракти.
- в) Стратегії фінансування.
- г) Вирівнювання грошових потоків.
- д) Перехресне хеджування.

27. Метод хеджування "leads-and-lags" передбачає ...

- а) Корекцію потоків валютних фондів.
- б) Затримку або прискорення розрахунків.
- в) Укладання форвардних угод.
- г) Збільшення позик у слабких валютах.
- д) Збалансування активів та пасивів.
- е) Відкриття протилежних позицій у декількох валютах.

28. Якщо товарно-матеріальні запаси та фіксовані активи перераховуються за історичним валютним курсом, а решта балансових статей – за поточним курсом, то такий метод валютної трансляції називається ...

- а. Поточним/непоточним.
- б. Монетарним/немонетарним.
- в. Часовим (строковим).
- г. Методом поточного курсу.

29. Поняття "валюта звітності" та "функціональна валюта" були введені згідно зі стандартом ...

- а. FAS-5.

- б. FAS–8.
 - в. FAS–17.
 - г. FAS–50.
 - д. FAS–62.
30. Неттинг ризику – це хеджінгова стратегія, яка передбачає ...
- а. Компенсацію відкритої позиції в одній валюті шляхом відкриття протилежної позиції.
 - б. Встановлення цін на експортну продукцію в сильних, а на імпорتنу – в слабких валютах.
 - в. Запозичення та створення зобов'язань у слабких валютах.
 - г. Передачу ризику своєму контрагентові.
31. Американська компанія має рахунок на отримання євро, вона може прохеджувати свій ризик,
- а. Купивши ф'ючерсний контракт на євро.
 - б. Продавши ф'ючерсний контракт на євро.
32. Отримання депозиту в одній валюті та надання позики в іншій називається ...
- а. Синдикована позика.
 - б. Строковий депозит.
 - в. Валютний своп.
 - г. Кредитний своп.
33. Якщо спот-курс USD/UAH 5,30–5,55, а своп-ставки на 30 днів: 32–29, форвардний курс через 30 днів становитиме ...
- а. 5,6200–5,8400.
 - б. 5,3300–5,5790.
 - в. 5,2968–5,5471.
 - г. 5,3032–5,5529.
 - д. Вірної відповіді немає.
34. Ціна виконання кол-опціону на GBP \$1,60 за GBP1, а поточний курс \$1,68. Його внутрішня вартість:
- а. Нульова.
 - б. \$0,08.
 - в. \$1,08.
 - г. \$3,28.
 - д. Вірної відповіді немає.
35. Компанія IBM розміщує у філії Сітібанку \$5 млн. для купівлі депозитних сертифікатів під 10% річних за 91 день до настання строків виплати. Якими будуть відсоткові нарахування на цей депозитний сертифікат?
- а. \$5126388,80.
 - б. \$12638880.
 - в. \$5000000.
 - г. \$126389.
 - д. Вірної відповіді немає.
36. Німецька компанія через місяць отримає UAH 1 млн. Вона хоче прохеджувати свій ризик на ринку короткострокового капіталу. Місячна ставка по

кредитах у гривнях – 10%, по депозитах – 8%. Що їй потрібно зробити?

- а. Покласти UAH 925925 на депозит на 1 місяць.
- б. Взяти UAH 925925 в кредит на 1 місяць.
- в. Покласти UAH 909091 на депозит на 1 місяць.
- г. Взяти UAH 909091 в кредит на 1 місяць.
- д. Покласти UAH 80000 на депозит на 1 місяць.
- е. Взяти UAH 80000 в кредит на 1 місяць.

37. Визначити крос-курси купівлі та продажу валют CHF/UAH, якщо USD/UAH = 5,2800–5,4900 та USD/CHF = 1,9635–1,9955.

- а. 10,3673–10,9553.
- б. 2,6460–2,7960.
- в. 2,6891–2,7512.
- г. 3,3165–3,4945.
- д. 2,6493–2,7816.

38. Купівля торговельних зобов'язань, що назначається на будь-яку дату, але без права обігу до будь-якого попереднього власника – це ...

- а. Форфейтинг.
- б). Факторинг.
- в). Лізинг.
- г). Інкасо.
- д). Акредитив.
- е). Документарний акредитив.

39. Факторингові компанії надають миттєву готівкову оплату ...

- а). До 100% вартості рахунків.
- б). До 85% вартості рахунків.
- в). До 50% вартості рахунків.
- г). До 30% вартості рахунків.

40. Чи вірне твердження “факторинг використовується для фінансування міжнародної та внутрішньої торгівлі”?

- а). Так. б). Ні.

Тестовий контроль за темами 3-4

1. За яких умов факторинг вважається міжнародним?

- а. Експортер та імпортер знаходяться в різних країнах.
 - б. Експортер, імпортер та факторингова компанія знаходяться в різних країнах.
 - в. Експортер та імпортер знаходяться в країні А, а факторингова компанія – у країні Б.
 - г. Експортер та факторингова компанія знаходяться в країні А, а імпортер – у країні Б.
 - д. Імпортер та факторингова компанія знаходяться в країні А, а експортер – у країні Б.
 - е. Експортер та факторингова компанія знаходяться в країні А, а імпортер та інша факторингова компанія – у країні Б.
 - є. Всі відповіді вірні.
2. УМВБ функціонує ...

- а. При НБУ.
 - б. Як відкрите акціонерне товариство.
 - в. Як товариство з обмеженою відповідальністю.
 - г. Як закрите акціонерне товариство.
 - д. Як приватне підприємство.
 - е. Як державне підприємство.
3. На УМВБ діє ...
- а. 1 секція.
 - б. 2 секції.
 - в. 3 секції.
 - г. 4 секції.
 - д. УМВБ не поділяється на секції.
4. На валютному ринку України частка міжбанківського валютного ринку зараз складає близько ...
- а. 10–20%.
 - б. 20–30%.
 - в. 30–40%.
 - г. 40–50%.
 - д. 50–60%.
 - е. 60–70%.
 - ж. 70–80%.
 - з. 80–90%.
5. УМВБ має такі філії ...
- а. Волинську.
 - б. Дніпру.
 - в. Донецьку.
 - г. Житомирську.
 - д. Львівську.
 - е. Сумську.
 - є. Чернігівську.
6. Згідно з визначенням банківські метали – це ...
- а. Дорогоцінні метали, якими можуть торгувати банки.
 - б. Дорогоцінні метали у стандартних зливках.
 - в. Монети, вироблені з дорогоцінних металів.
 - г. Дорогоцінні метали, доведені до найвищих проб.
 - д. Дорогоцінні метали, які утворюють золотий запас України.
 - е. Золото та срібло.
7. Видане за дорученням клієнта-імпортера зобов'язання банку, забезпечити платіж у межах визначених сум та обумовленого терміну проти документів називається ...
- а. Документарне інкасо.
 - б. Інкасо.
 - в. Акредитив.
 - г. Відкритий рахунок.
 - д. Вірної відповіді немає.

8. Рахунок іноземного банку у вітчизняному називається ...
а. Ностро.
б. Лоро.
9. Міжнародному лізингу властиві такі особливості ...
а. Він має короткостроковий характер.
б. Право власності та користування розділяються під час лізингу.
в. Об'єктом лізингу може бути лише обладнання.
г. Це двостороння угода.
д. Він є форма фінансування.
е. Він є форма інвестування.
є. Лізингоодержувач сплачує лізингову маржу.
ж. Тільки банк може виступати лізингодавцем.
10. Ставка SIBOR – це ...
а. Сінгапурська міжбанківська ставка за депозитами.
б. Стокгольмська міжбанківська ставка за депозитами.
в. Сінгапурська міжбанківська ставка за кредитами.
г. Стокгольмська міжбанківська ставка за кредитами.
11. Міжнародний валютний фонд був створений у період ...
а. Золотозливкового стандарту.
б. Золотодев'язного стандарту.
в. Бреттонвудської системи.
г. Ямайської системи.
12. Ямайська валютна система формально затверджувала ...
а. Стандарт СДР.
б. \$35 за унцію золота.
в. Стандарт ЕКЮ.
г. Перехід європейських країн на євро.
13. До ключових валют належать ...
а. Американський долар.
б. Євро.
в. ЕКЮ.
г. СДР.
д. Українська гривня.
14. Зараз золото виконує функції ...
а. Міри цінності.
б. Резерву в офіційних операціях.
в. Резерву в приватних операціях.
г. Засобу платежу в офіційних операціях.
д. Засобу платежу в приватних операціях.
15. До складу СДР входять
а. 12 валют.
б. 15 валют.
в. 5 валют.
г. 6 валют.
д. Це не кошикова валюта.

16. Поза зоною євро залишилися ...
а. Німеччина.
б. Швеція.
в. Австрія.
г. Ірландія.
д. Греція.
е. Данія.
17. Єдина європейська валюта – євро використовується в готівкових розрахунках ...
а. З 1 січня 2005 року.
б. З 1 січня 2002 року.
в. З 1 липня 2002 року.
г. З 1 січня 1999 року.
18. СВІФТ – це ...
а. Найбільший валютний ринок світу.
б. Міжнародна монетарна біржа.
в. Організація економічного співробітництва.
г. Система всесвітніх міжбанківських фінансових комунікацій.
19. Один базовий пункт – це ...
а. 0,001.
б. 0,0001.
в. 0,01.
г. 0,1.
20. Якщо спот-угода GBP/USD була укладена в четвер 13 грудня, то дата валютування згідно з нею ...
а. П'ятниця 14 грудня.
б. Понеділок 17 грудня.
в. Субота 15 грудня.
г. Вівторок 18 грудня.
21. Якщо зобов'язання менше вимог щодо однієї й тієї ж самої валюти, то оператор валютного ринку має ...
а. Закрити валютну позицію.
б. Коротку відкриту валютну позицію.
в. Довгу відкриту валютну позицію.
22. На валютному ринку операція, пов'язана з поставкою валюти на термін більше ніж 3 дні від дня її укладання, називається ...
а. Спот-угода.
б. Свон-угода.
в. Поточна операція.
г. Строкова операція.
23. За дорученням клієнта купують та продають валюту ...
а. Трейдери.
б. Арбітражери.
в. Спекулянти.
г. Хеджери.

24. До банківських валютних строкових контрактів не належать ...
а. Форварди.
б. Ф'ючерси.
в. Спот-операції.
г. Своп-операції
д. Опціони.
25. Мінімальний гарантійний внесок у роботі з ф'ючерсами – це ...
а. Депозит, який вноситься клієнтами для початку роботи на біржі.
б. Мінімум, до якого можна скоротити початковий внесок.
в. Початкова маржа.
г. Депозит, за допомогою якого клієнт припиняє роботу на біржі.
26. Опціон, який наділяє його власника правом купити в майбутньому певну кількість валюти за встановленою ціною, називають ...
а. Європейським.
б. Опціоном покупця.
в. Кол-опціоном.
г. Пут-опціоном.
27. У своєму історичному розвитку міжнародна валютна система пройшла...
а. 2 етапи.
б. 3 етапи.
в. 4 етапи.
г. 5 етапів.
28. Золотий стандарт існував ...
а. У XVII-XVIII ст.
б. Кінець XIX – початок XX ст.
в. У період між Першою та Другою світовими війнами.
г. 1945-1976 рр.
д. З 1978 року до сьогодні.
29. Бреттонвудська система існувала ...
а. У XVII-XVIII ст.
б. Кінець XIX – початок XX ст.
в. У період між Першою та Другою світовими війнами.
г. 1945-1976 рр.
д. З 1978 року до сьогодні.
30. Ямайська валютна система існувала ...
а. У XVII-XVIII ст.
б. Кінець XIX – початок XX ст.
в. У період між Першою та Другою світовими війнами.
г. 1945-1976 рр.
д. З 1978 року до сьогодні.
31. Стандарт СДР був затверджений у рамках ...
а. Золотодевизного стандарту.
б. Золотозливкового стандарту.
в. Бреттонвудської системи.

г. Ямайської системи.

32. На сучасному етапі до зони євро входять ...

а. 5 країн.

б. 11 країн.

в. 12 країн.

г. 15 країн.

33. Греція ...

а. Не входить до зони євро.

б. Входить до зони євро з 1 січня 2001 року.

в. Входить до зони євро з 1 січня 1999 року.

34. На сучасному етапі до зони євро не увійшли ... країн Європейського Союзу.

а. 1.

б. 2.

в. 3.

г. 5.

д. 11.

е. 12.

є. 15.

ж. Усі країни ЄС входять до зони євро.

35. Зараз країни ЄВС знаходяться на ...

а. Першому – підготовчому етапі переходу до євро.

б. Другому – організаційному етапі переходу до євро.

в. Третьому – заключному етапі переходу до євро.

36. До складу СДР входять ...

а. Американський долар.

б. Євро.

в. Канадський долар.

г. Швейцарський франк.

д. Японська єна.

е. Англійський фунт.

37. На світових валютних ринках валюту, як правило, котирують до ...

а. Першого знаку після коми.

б. Другого знаку після коми.

в. Третього знаку після коми.

г. Четвертого знаку після коми.

38. Четвертий знак після коми під час котирування валюти називається...

а. Базовий пункт.

б. Копійка.

в. Цент.

г. Піпс.

д. Піксель.

е. Індекс.

39. На міжнародних валютних ринках японську єну котирують до ...

- а. До четвертого знака після коми.
- б. До другого знака після коми.
- в. Першого знака після коми.
- 40. 100 базових пунктів при котируванні валюти називають ...
 - а. Піпс.
 - б. Базова фігура.
 - в. Велика фігура.
 - г. Базовий пункт.

Тестовий контроль за темами 5-6

- 1. Міжнародний валютний ринок має ...
 - а. Двохелементну структуру.
 - б. Трихелементну структуру.
 - в. Чотирьохелементну структуру.
 - г. Взагалі не поділяється на елементи.
- 2. Центр комунікацій каналу СВІФТ знаходиться в ...
 - а. Японії.
 - б. Китаї.
 - в. Бельгії.
 - г. Німеччині.
- 3. Валюта – це ...
 - а. Грошова одиниця будь-якої країни.
 - б. Грошова одиниця іноземної держави.
 - в. Національна грошова одиниця.
- 4. Котирування, під час якого за одну одиницю національної валюти дають певну кількість американських доларів, називають ...
 - а. Пряме котирування.
 - б. Зворотне котирування.
- 5. Котирування, під час якого за одну одиницю американського долара дають певну кількість національної валюти, називають ...
 - а. Пряме котирування.
 - б. Зворотне котирування.
- 6. Зворотне котирування завжди застосовують на світових валютних ринках до ...
 - а. Японської єни.
 - б. Іспанської ліри.
 - в. Англійського фунту.
 - г. Української гривні.
- 7. Пряме котирування валют ще називають ...
 - а. Американським.
 - б. Європейським.
 - в. Азіатським.
 - г. Африканським.
- 8. Зворотне котирування валют також називають ...
 - а. Американським.

- б. Європейським.
 - в. Азіатським.
 - г. Африканським.
9. Країни світу зараз ...
- а. Мають режим фіксованих валютних курсів.
 - б. Мають режим плаваючих валютних курсів.
 - в. Мають режим валютного коридору.
 - г. Можуть вільно обирати режим валютного курсу.
10. Якщо зобов'язання дорівнюють вимогам за однією і тією же валютою, то оператор валютного ринку має ...
- а. Відкриту валютну позицію.
 - б. Закриту валютну позицію.
11. Оператор валютного ринку має відкриту валютну позицію, якщо ...
- а. Вимоги дорівнюють зобов'язанням за однією і тією самою валютою.
 - б. Зобов'язання менше вимог за однією і тією самою валютою.
 - в. Зобов'язання більше вимог за однією і тією самою валютою.
12. Якщо спот-угода GBP/UAH була укладена у понеділок 19 березня, то дата валютування за нею ...
- а. Понеділок 19 березня.
 - б. Вівторок 20 березня.
 - в. Середа 21 березня.
 - г. Четвер 22 березня.
13. Якщо спот-угода GBP/UAH була укладена у понеділок 6 березня, то дата валютування за нею ...
- а. Понеділок 6 березня.
 - б. Вівторок 7 березня.
 - в. Середа 8 березня.
 - г. Четвер 9 березня.
14. Якщо спот-угода USD/UAH була укладена у п'ятницю 3 червня, то дата валютування за нею ...
- а. П'ятниця 3 червня.
 - б. Субота 4 червня.
 - в. Понеділок 6 червня.
 - г. Вівторок 7 червня.
15. Якщо спот-угода EUR/UAH була укладена у середу 15 грудня, то дата валютування за нею ...
- а. Середа 15 грудня.
 - б. Четвер 16 грудня.
 - в. П'ятниця 17 грудня.
16. Якщо спот-угода GBP/UAH була укладена у понеділок 29 грудня, то дата валютування за нею ...
- а. Понеділок 29 грудня.
 - б. Вівторок 30 грудня.
 - в. Середа 31 грудня.
 - г. Четвер 1 січня.

17. Під час здійснення валютних операцій найбільший ризик мають ...
а. Спекулянти.
б. Хеджери.
в. Трейдери.
г. Арбітражери.
18. Більшість учасників валютного ринку – це ...
а. Спекулянти.
б. Хеджери.
в. Трейдери.
г. Арбітражери.
19. Хеджери ...
а. Навмисно відкривають свої валютні позиції.
б. Закривають свої відкриті валютні позиції.
в. Здійснюють операції за дорученням клієнта.
20. Форвард належить до ...
а. Спот-операцій.
б. Біржових строкових валютних операцій.
в. Міжбанківських строкових валютних операцій.
21. Опціон ...
а. Зобов'язує свого власника продати або купити валюту в майбутньому.
б. Надає право своєму власнику купити або продати валюту в майбутньому.
в. Надає право своєму власнику купити або продати валюту зараз.
22. Ф'ючерс ...
а. Зобов'язує свого власника продати або купити валюту в майбутньому.
б. Надає право своєму власнику купити або продати валюту в майбутньому.
в. Надає право своєму власнику купити або продати валюту зараз.
23. Ф'ючерс – це ...
а. Стандартизований форвард.
б. Стандартизований опціон.
в. Стандартизований своп.
24. Опціон, який може бути реалізований в будь-який день до дня закінчення дії контракту, називають ...
а. Кол-опціон.
б. Пут-опціон.
в. Європейський опціон.
г. Американський опціон.
25. Опціон, який може бути реалізований тільки в день закінчення дії контракту, називають ...
а. Кол-опціон.
б. Пут-опціон.
в. Європейський опціон.
г. Американський опціон.
26. Для визначення форвардного курсу своп-ставки необхідно ...
а. Додати до поточного курсу.
б. Відняти від поточного курсу.

- в. Помножити на поточний курс.
- г. Поділити на поточний курс.
- д. Додати або відняти від поточного курсу.
- е. Помножити або поділити на поточний курс.
- 27. Якщо своп-ставки надаються в порядку “більша-менша”, то необхідно ...
 - а. Додати їх до поточного курсу.
 - б. Відняти їх від поточного курсу.
 - в. Помножити їх на поточний курс.
 - г. Поділити їх на поточний курс.
- 28. Якщо своп-ставки надаються в порядку “менша-більша”, то необхідно ...
 - а. Додати їх до поточного курсу.
 - б. Відняти їх від поточного курсу.
 - в. Помножити їх на поточний курс.
 - г. Поділити їх на поточний курс.
- 29. Своп-ставки котируються банком лише ...
 - а. Для рваних дат.
 - б. Для ординарних дат.
 - в. Для кінця місяця.
- 30. Рвані дати – це дати, що ...
 - а. Припадають на кінець місяця.
 - б. Припадають на святкові дні.
 - в. Не є ординарними і не підпадають під правило кінця місяця.
 - г. Не підпадають під правило кінця місяця.
- 31. Якщо спот-курс USD/CHF = 2,1030 – 2,1150, своп-ставки на 30 днів 20–30, то форвардний валютний курс через 30 днів становитиме ...
 - а. 2,1050 – 2,1170.
 - б. 2,1010 – 2,1120.
 - в. 2,1050 – 2,1180.
 - г. 2,0983 – 2,1095.
- 32. Якщо спот-курс USD/CHF = 2,1030 – 2,1150, своп-ставки на 30 днів 30–20, то форвардний валютний курс через 30 днів становитиме ...
 - а. 2,1050 – 2,1170.
 - б. 2,1000 – 2,1130.
 - в. 2,1050 – 2,1180.
 - г. 2,0983 – 2,1095.
- 33. Якщо спот-курс USD/CHF = 2,1030 – 2,1150, своп-ставки на 30 днів 30–50, то форвардний валютний курс через 30 днів становитиме ...
 - а. 2,1060 – 2,1200.
 - б. 2,1010 – 2,1120.
 - в. 2,1050 – 2,1180.
 - г. 2,0983 – 2,1095.
- 34. Якщо спот-курс USD/CHF = 2,1130 – 2,1150, своп-ставки на 60 днів 120–110, то форвардний валютний курс через 60 днів становитиме ...
 - а. 2,1050 – 2,1170.
 - б. 2,1010 – 2,1120.

- в. 2,1050 – 2,1180.
- г. 2,1010 – 2,1040.
- 35. Чи можна назвати своп-операцію “валютним бартером”?
 - а. Так. б. Ні.
- 36. “Валютним бартером” можна назвати ...
 - а. Спот-операцію.
 - б. Своп-операцію.
 - в. Опціон.
 - г. Ф’ючерс.
 - д. Форвард.
- 37. Чи можна за допомогою надкороткострокового свопу перенести дату валютування спот-операції на один день уперед?
 - а. Так. б. Ні.
- 38. Надкороткостроковий своп називають ...
 - а. Tod-next.
 - б. Yes-next.
 - в. Tom-next.
 - г. Next-tom.
- 39. Які операції входять до валютного свопу?
 - а. Спот-операція.
 - б. Форвард.
 - в. Опціон.
 - г. Ф’ючерс.
- 40. Чи вірне твердження: “При укладанні валютного свопу клієнт повинен сплатити подвійну банківську маржу”?
 - а. Так. б. Ні.

Тестовий контроль за темами 7-8

- 1. Працюючи з ф’ючерсами на біржах, як правило, виділяють ...
 - а. Один тип нормативної маржі.
 - б. Два типи нормативної маржі.
 - в. Три типи нормативної маржі.
 - г. Усі відповіді не вірні.
- 2. Для того щоб почати роботу з ф’ючерсом, клієнту необхідно сплатити...
 - а. Стартову маржу.
 - б. Поточну маржу.
 - в. Термінову маржу.
 - г. Початкову маржу.
- 3. Як правило, поточна маржа становить ... початкової.
 - а. 25%.
 - б. 50%.
 - в. 75%.
 - г. 100%.
- 4. Скільки відсотків укладених ф’ючерсних контрактів “доживають” до дати валютування?

- а. 5%.
 - б. 15%.
 - в. 25%.
 - г. 50%.
 - д. 75%.
 - е. 85%.
 - є. 95%.
 - ж. 100%.
5. Чи правильне твердження “Форварди можна укладати з більш широким колом валют, ніж працюючи з ф’ючерсами”?
- а. Так. б. Ні.
6. Чи правильне твердження “Коло валют, з якими можна укладати ф’ючерси, необмежене”?
- а. Так. б. Ні.
7. Ф’ючерс – це ...
- а. Міжбанківський строковий валютний контракт.
 - б. Біржовий строковий валютний контракт.
 - в. Не строковий валютний контракт.
8. Чи вірно, що ф’ючерс є різновид форварду?
- а. Так. б. Ні.
9. Якщо клієнт на ф’ючерсній біржі займає строкову позицію, що утворилася за гри на підвищення, і курс даної валюти підвищується, то він ...
- а. Виграє.
 - б. Програє.
 - в. Нічого не втрачає, але й не виграє.
10. Якщо клієнт на ф’ючерсній біржі займає строкову позицію, що утворилася за гри на підвищення, і курс даної валюти зменшується, то він:
- а. Виграє.
 - б. Програє.
 - в. Нічого не втрачає, але й не виграє.
11. Біржа вимагає від клієнтів сплачувати нормативну маржу для того, щоб
- а. Контролювати кількість проданих ф’ючерсів.
 - б. Мати великі прибутки.
 - в. Акумуляувати валютні кошти.
 - г. Запобігти ризику несплати клієнтом за його зобов’язаннями.
12. Усі строкові валютні контракти поділяються на ...
- а. Ризиковані та безризиковані.
 - б. Стандартні та гнучкі.
 - в. Міжбанківські та біржові.
 - г. Європейські та американські.
13. Чи є опціон обов’язковим до виконання?
- а. Так. б. Ні.
14. Який основний недолік опціону?

- а. Це дуже ризикований контракт.
 - б. Він завжди безприбутковий для клієнта.
 - в. Клієнт повинен сплатити велику премію під час його укладання.
 - г. Суми валют за опціонами надто великі.
15. Яка основна перевага опціону?
- а. Клієнт має право відмовитися від цього контракту.
 - б. Клієнт не має ніяких поточних витрат на його укладання.
 - в. Це гнучкий контракт.
 - г. Усі учасники такої операції мають значні прибутки.
16. Які риси властиві опціону?
- а. Це біржовий валютний контракт.
 - б. Це зобов'язання купити або продати валюту в майбутньому.
 - в. Стандартна партія опціону дорівнює половині ф'ючерсної партії.
 - г. Він може укладатися з будь-якими валютами.
17. Опціони поділяються на ...
- а. Азіатські та африканські.
 - б. Європейські та американські.
 - в. Кол і пут.
 - г. Гуд і бед.
 - д. Строкові і термінові.
18. Чи правильне твердження: "Опціон є різновидом валютного свопу"?
- а. Так. б. Ні.
19. Ціна виконання опціону на купівлю німецьких марок \$0,5507, а поточний курс CHF1 = \$0,5527. Внутрішня вартість опціону ...
- а. Нульова.
 - б. \$0,5520.
 - в. \$0,002.
 - г. \$0,02.
 - д. \$0,0002.
20. Ціна виконання опціону на купівлю німецьких марок \$0,5507, а поточний курс CHF1 = \$0,5427. Внутрішня вартість опціону ...
- а. Нульова.
 - б. \$0,5520.
 - в. \$0,002.
 - г. \$0,02.
 - д. \$0,0002.
21. Ціна виконання опціону на продаж німецьких марок \$0,5507, а поточний курс CHF1 = \$0,5527. Внутрішня вартість опціону ...
- а. Нульова.
 - б. \$0,5520.
 - в. \$0,002.
 - г. \$0,02.
 - д. \$0,0002.
22. Ціна виконання опціону на купівлю англійських фунтів \$1,5507, а поточний курс GBP1 = \$1,5527. Внутрішня вартість опціону ...

- а. Нульова.
 - б. \$1,5520.
 - в. \$0,002.
 - г. \$0,02.
 - д. \$0,0002.
23. Ціна виконання опціону на продаж англійських фунтів \$1,5507, а поточний курс GBP1 = \$1,5527. Внутрішня вартість опціону ...
- а. Нульова.
 - б. \$0,5520.
 - в. \$0,002.
 - г. \$0,02.
 - д. \$0,0002.
24. Ціна виконання опціону на купівлю німецьких марок \$0,5547, а поточний курс CHF1 = \$0,5527. Внутрішня вартість опціону ...
- а. Нульова.
 - б. \$0,5520.
 - в. \$0,002.
 - г. \$0,02.
 - д. \$0,0002.
 - е. Вірної відповіді немає.
25. Особа, що несе зобов'язання за опціоном, називається ...
- а. Власником опціону.
 - б. Відповідачем.
 - в. Виконавцем.
 - г. Андеррайтером.
 - д. Трейдером.
26. Чи можна говорити, що опціон є беззбитковим контрактом для свого власника?
- а. Так.
 - б. Ні.
27. Чи може внутрішня вартість опціону бути від'ємною?
- а. Так.
 - б. Ні.
28. Існує ... типи (типів) основних видів валютного ризику ...
- а. 2.
 - б. 3.
 - в. 4.
 - г. 6.
29. Якщо зміна валютного курсу впливає на всі майбутні грошові потоки компанії, то ця компанія має ...
- а. Операційний валютний ризик.
 - б. Контрактний валютний ризик.
 - в. Трансляційний валютний ризик.
 - г. Економічний валютний ризик.
 - д. Перерахунковий валютний ризик.
30. Якщо компанія має ризик того, що зміна валютного курсу вплине на її прибутки в межах уже укладеної угоди, то ця компанія має ...

- а. Операційний валютний ризик.
 - б. Контрактний валютний ризик.
 - в. Трансляційний валютний ризик.
 - г. Економічний валютний ризик.
 - д. Перерахунковий валютний ризик.
31. Трансляційний ризик має місце, коли ...
- а. Компанія має іноземну філію.
 - б. Компанія працює тільки в національній валюті.
 - в. Компанія має здійснювати та приймати платежі в іноземній валюті.
 - г. Зміна валютного курсу вплине на розмір прибутку за вже укладеним контрактом.
32. Яке слово є зайвим у логічному рядку:
- а. Трансляційний.
 - б. Бухгалтерський.
 - в. Перерахунковий.
 - г. Операційний.
33. Яке слово є зайвим у логічному рядку:
- а. Поточний/непоточний.
 - б. Матеріальний/нематеріальний.
 - в. Часовий.
 - г. Монетарний/немонетарний.
34. Яке слово є зайвим у логічному рядку:
- а. Економічний.
 - б. Трансляційний.
 - в. Операційний.
 - г. Кредитний.
35. Знайдіть зайве слово.
- а. Опціон.
 - б. Форвард.
 - в. Спот.
 - г. Свол.
36. Знайдіть зайвий вислів.
- а. Неттинг ризику.
 - б. Стратегії фінансування.
 - в. Глобальна диверсифікація.
 - г. Вирівнювання грошових потоків.
37. Метод обліку товарно-матеріальних запасів LIFO передбачає ...
- а. Облік за принципом – перший прийшов - перший використовується.
 - б. Облік за принципом – останній прийшов - перший використовується.
38. Метод обліку товарно-матеріальних запасів FIFO передбачає ...
- а. Облік за принципом – перший надійшов - перший використовується.
 - б. Облік за принципом – останній надійшов - перший використовується.
39. Існує ... базових методи (методів) валютної трансляції.
- а. 1.
 - б. 2.

- в. 3.
- г. 4.
- Д. Більше ніж 5.
- 40. Який метод валютної трансляції рекомендований до застосування Асоціацією бухгалтерів Великобританії?
 - а. Монетарний/немонетарний.
 - б. Часовий.
 - в. Поточного валютного курсу.
 - г. Поточний/непоточний.
- 41. Короткостроковим вважається валютний операційний ризик, якщо він поширюється на майбутні платежі, що будуть здійснені упродовж
 - а. 1 місяця
 - б. 1 року.
 - в. 3 років.
 - г. 5 років.
- 42. Довгостроковим вважається валютний операційний ризик, якщо він поширюється на майбутні платежі, що будуть здійснені не раніше ніж ...
 - а. Через 1 місяць.
 - б. Через 1 рік.
 - в. Через 5 років.
 - г. Через 10 років.
- 43. Чи правильне твердження “Метод форвардних (ф’ючерсних) контрактів може використовуватися для хеджування операційного валютного ризику”?
 - а. Так. б. Ні.
- 44. Чи правильне твердження “Метод форвардних (ф’ючерсних) контрактів може використовуватися для хеджування трансляційного валютного ризику”?
 - а. Так. б. Ні.
- 45. Чи правильне твердження “Метод форвардних (ф’ючерсних) контрактів може використовуватися для хеджування економічного валютного ризику”?
 - а. Так. б. Ні.
- 46. Чи правильне твердження: “Немає однозначно ефективного методу хеджування валютного економічного ризику”?
 - а. Так. б. Ні.
- 47. Чи правильне твердження “Компанія, що працює тільки в національній валюті і тільки на національному ринку також має валютний економічний ризик”?
 - а. Так. б. Ні.
- 48. Історичний валютний курс – це валютний курс, який ...
 - а. Дієв на момент відкриття підприємства.
 - б. Встановлюється зараз, але з урахуванням історичних чинників.
 - в. Дієв на момент виникнення зобов’язань або придбання активів.
 - г. Визначається за згодою сторін.
- 49. Метод затримки або прискорення розрахунків між філіями називається
 - а. Неттинг ризику.
 - б. Перехресне хеджування.
 - в. Глобальна диверсифікація.

- г. Leads-and-lags.
50. Метод, за яким ризик хеджується у валюті, до якої прив'язана валюта платежу, називається ...
- а. Неттинг ризику.
 - б. Перехресне хеджування.
 - в. Глобальна диверсифікація.
 - г. Leads-and-lags.
51. Метод, за яким компанії рекомендується поширювати свою діяльність у всьому світі, називається ...
- а. Неттинг ризику.
 - б. Перехресне хеджування.
 - в. Глобальна диверсифікація.
 - г. Leads-and-lags.
52. Валюта звітності для філії – це ...
- а. Валюта, у якій виникають зобов'язання та надбаються активи.
 - б. Валюта, у якій фірма здійснює більшість своїх операцій.
 - в. Валюта, яка є національною для країни, де розташована материнська компанія.
 - г. Валюта, яка є національною для країни, де розташована філія.
53. Функціональна валюта для філії – це ...
- а. Валюта, у якій виникають зобов'язання та надбаються активи.
 - б. Валюта, у якій фірма здійснює більшість своїх операцій.
 - в. Валюта, яка є національною для країни, де розташована материнська компанія.
 - г. Валюта, яка є національною для країни, де розташована філія.
54. FAS – це ...
- а. Національні стандарти бухгалтерського обліку.
 - б. Стандарти фінансової звітності.
 - в. Фінансові та бухгалтерські стандарти.
 - г. Всесвітня система фінансової звітності.
55. У яких з нижчезказаних випадків йдеться про євровалюту ...
- а. Якщо американські долари, розміщені на рахунках у японських банках.
 - б. Спільна європейська валюта – євро.
 - в. Якщо швейцарські франки розміщені на рахунках у будь-якій європейській країні, крім Швеції.
 - г. Будь-яка європейська валюта.
 - д. Якщо американські долари розміщені на рахунках у філії американського банку у Швейцарії.
56. Знайдіть зайве слово.
- а. Євронота.
 - б. Короткостроковий комерційний вексель.
 - в. Строковий депозит.
 - г. Синдикована позика.
57. Депозитним інструментом, що не може передаватися іншій особі, є ...
- а. Строковий депозит.

- б. Депозитний сертифікат.
 - в. Джерела поновлюваного кредиту.
58. Можна виділити ... основні типи депозитних сертифікатів.
- а. 2.
 - б. 3.
 - в. 4.
 - г. Вірної відповіді немає.
59. Знайдіть зайве слово.
- а. Транш.
 - б. Ролlover.
 - в. Теп.
 - г. Шелл.
60. Який євродепозитний інструмент вважається більш ліквідним?
- а. Строковий депозит.
 - б. Депозитний сертифікат.
61. Визначити приблизне співвідношення у відсотках між обсягами строкових депозитів та депозитних сертифікатів.
- а. Від 10 до 90%.
 - б. Від 30 до 70%.
 - в. Від 50 до 50%.
 - г. Від 70 до 30%.
 - д. Від 90 до 10%.
62. Який з депозитних сертифікатів поділяється на декілька частин та може бути використаний невеликими інвесторами?
- а. Транш.
 - б. Ролlover.
 - в. Теп.
63. Чи вірний вислів “Застосовуючи джерела поновлюваного кредиту, клієнт, крім звичайних відсотків, повинен сплачувати від 0,5 до 2% на невикористану частину кредиту”?
- а. Так. б. Ні.
64. Який з єврокредитних інструментів є найбільш розповсюдженим та популярним?
- а. Короткострокові комерційні векселі.
 - б. Середньострокові прості векселі.
 - в. Довгострокові векселі.
 - г. Євроноти.
 - д. Синдиковані позики.
 - е. Джерела поновлюваного кредиту.
65. Яку частину ринку єврокредитів займають синдиковані позики?
- а. 10%.
 - б. 25%.
 - в. 40%.
 - г. 50%.
 - д. 60%.

- е. 75%.
 - є. 90%.
66. Чи вірне твердження: “Якщо боржник задоволений процесом надання синдикованої позики, він може заплатити комісійну винагороду банкам-організаторам за організацію синдикованої позики”?
- а. Так. б. Ні.
68. Чи вірне твердження: “Процес надання синдикованої позики займає не менше 1 року”?
- а. Так. б. Ні.
69. Явище “офшорних банківських центрів” з’явилося у світовій економіці...
- а. Наприкінці XIX ст.
 - б. На початку XIX ст.
 - в. Під час Другої світової війни.
 - г. У 60-х рр. XIX ст.
 - д. У 90-х рр. XIX ст.
70. Які з нижченазваних країн мають провідні офшорні банківські центри?
- а. Японія.
 - б. Швейцарія.
 - в. Україна.
 - г. Індія.
 - д. Великобританія.
 - є. Швейцарія.
71. Система “довірчих рахунків” стала характерною рисою банківської системи ...
- а. США.
 - б. Франції.
 - в. Швейцарії.
 - г. Швеції.
72. Яка мова є основною для спілкування в офшорних зонах?
- а. Англійська.
 - б. Китайська.
 - в. Есперанто.
 - г. Німецька.
 - д. Японська.
73. Яка основна перевага офшорних банківських центрів?
- а. Вони розташовані в екологічно чистих регіонах світу.
 - б. Країни їх розташування мають розвинену транспортну інфраструктуру.
 - в. У цих центрах знаходиться велика кількість філій іноземних банків.
 - г. Вони надають податкові привілеї іноземним інвесторам.
74. У світі приблизно ... ринків золота.
- а. 3.
 - б. 10.
 - в). 50.
 - г). 100.
75. Приватна тезаврація – це ...

- а). Купівля та продаж золота приватними особами.
 - б). Накопичення золота як скарбів приватними особами.
 - в). Укладання строкових контрактів на золото приватними особами.
 - г). Участь приватних осіб у золотих аукціонах.
76. Центри видобування золота в основному знаходяться в ...
- а). Європі.
 - б). Азії.
 - в). Африці.
 - г). Америці.
77. Фіксинг – це ...
- а). Обмеження державою обсягів видобутку золота.
 - б). Встановлення певних обмежень на експорт золота.
 - в). Встановлення стандартів ваги золотих зливків.
 - г). Щоденне встановлення ціни золота.
78. Чи вірне твердження: “Золоті зливки міжнародного стандарту виготовляються із золота, доведеного до проби не меншої ніж 995”?
- а. Так. б. Ні.
79. Країна, де видобувається найбільше золота:
- а. США.
 - б. Канада.
 - в. Індія.
 - г. ПАР.
 - д. Алжир.
80. 1. На які дві групи поділяються форвардні контракти за базовим активом?
- а) форварди на акції та облігації;
 - б) ф'ючерсні та опціонні форварди;
 - в) товарні та фінансові форварди;
 - г) форварди на валюту та депозити.
81. Форвардна ціна – це:
- а) ціна, яку сплатить покупець форварда продавцеві за поставлений за контрактом актив;
 - б) ціна поставки базового активу, що склалася в момент укладання форварда під впливом очікувань інвесторів щодо майбутньої кон'юнктури ринку даного активу;
 - в) ціна, за якою форвардний контракт може бути перепроданий на вторинному ринку;
82. Базовим активом фінансового форвардного контракту є:
- а) акції, різні фондові цінності; сільськогосподарська продукція;
 - б) валюта, метали, енергоресурси;
 - в) процентні ставки, валюта, різні фондові цінності;
 - г) облігації, дорогоцінні метали.
83. За допомогою яких теорем пояснюється взаємозв'язок між форвардним і спотовим курсом валюти?
- а) теорема про паритет процентних ставок і валютних курсів,

б) теорема про паритет купівельної спроможності національної грошової одиниці і валютних курсів країн-партнерів;

в) теорема про паритет купівельної спроможності грошей і валютних курсів.

г) теорема про паритет купівельної спроможності національної грошової одиниці і процентних ставок.

84. Вкажіть найбільш поширені операції з використанням форвардних крос-курсів:

а) фіксація бажаних курсів валют за допомогою форвардних контрактів на інші валюти;

б) арбітражні операції на крос-курсах;

в) мінімізація валютного ризику за допомогою форвардних контрактів;

г) переструктуризація валютного боргу за допомогою форвардних контрактів на валюту.

85. Угода про майбутню процентну ставку – це:

а) позабіржовий договір між двома сторонами про запозичення чи інвестування обумовленої грошової суми на певний термін у майбутньому за зафіксованою в момент укладення угоди постійною відсотковою ставкою;

б) позабіржовий договір між двома сторонами про запозичення чи інвестування обумовленої грошової суми на певний термін у майбутньому за плаваючою відсотковою ставкою;

в) позабіржовий договір між двома сторонами про запозичення чи інвестування обумовленої грошової суми на певний термін у майбутньому за обліковою ставкою центрального банку.

г) позабіржовий договір між двома сторонами про запозичення чи інвестування обумовленої грошової суми на певний термін у майбутньому за ставкою LIBOR.

86. Сума компенсаційного платежу за форвардним контрактом визначається:

а) різницею між тією величиною, яку довелося б заплатити за валюту (ринковий обмінний курс) без опціону, і тією, яку платять при використанні опціону (ціною виконання);

б) різницею між спотовою ринковою процентною ставкою в момент закінчення FRA і процентною ставкою, зафіксованою в процентному форварді;

в) різницею між форвардною ринковою процентною ставкою в момент закінчення FRA і процентною ставкою, зафіксованою в процентному форварді;

г) різницею між спотовою ринковою процентною ставкою в момент початку дії FRA і процентною ставкою, зафіксованою в процентному форварді;

87. На вторинному ринку форвардний контракт:

а) не має ціни;

б) набуває деяку ціну;

в) відповідає ціні поставки;

г) не бере участі у торгах на вторинному ринку.

88. Ф'ючерсний контракт – це:

а) угода між контрагентами про майбутню поставку базисного активу, що укладається на біржі;

б) угода між контрагентами про майбутню поставку базисного активу, що

- в) перелік умов обігу ф'ючерсного контракту, характеристик базового активу, а також термінів і механізмів його поставки;
- г) перелік умов поставки базового активу.

95. Notic – це:

- а) документ, який перетворюється на договір купівлі-продажу базового активу в момент ініціації процедури поставки;
- б) письмове повідомлення розрахункової палати продавця ф'ючерсного контракту про свій намір поставити товар за ф'ючерсним контрактом у встановлені терміни поставки;
- в) перелік умов обігу ф'ючерсного контракту, характеристик базового активу, а також термінів і механізмів його поставки;
- г) перелік умов поставки базового активу.

96. В Україні операції з ф'ючерсними контрактами регулюються:

- а) Положенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку “Про порядок реєстрації змін до правил фондової біржі щодо запровадження обігу на фондовій біржі деривативів”;
- б) Положенням Національного банку України “Про порядок здійснення операцій з ф'ючерсними контрактами”;
- в) Законом України “Про деривативи”;
- г) Правилами Української біржі щодо торгівлі ф'ючерсними та опціонними контрактами.

97. Внутрішня вартість опціону – це:

- а) різниця між ринковою ціною опціону і його дійсною вартістю;
- б) різниця між тією величиною, яку довелося б заплатити за валюту (ринковий обмінний курс) без опціону, і тією, яку платять при використанні опціону (ціною виконання);
- в) початкова вартість опціону;
- г) балансова вартість опціону.

98. Опціони, дають їх власникам право продати в обумовлений день в майбутньому певну кількість іноземної валюти за встановленою ціною.

- а) put;
- б) call;
- в) next;
- г) week.

99. Опціони, що наділяють їх власника правом купити у встановлений день в майбутньому певну кількість іноземної валюти за встановленою ціною – це:

- а) put;
- б) call;
- в) next;
- г) week.

100. Процентний своп – це:

- а) обмін плаваючої процентної ставки по боргу, розрахованої на одній основі на плаваючу процентну ставку, обчислену на іншій основі;
- б) обмін боргового зобов'язання з фіксованою відсотковою ставкою на зобов'язання з плаваючою ставкою;

укладається на міжбанківському валютному ринку;

в) угода між контрагентами про майбутню поставку базисного активу, що укладається на аукціоні;

г) це угода між контрагентами про майбутню поставку товару, що укладається на біржі.

89. Залежно від способу розрахунків між контрагентами в момент виконання ф'ючерсного контракту застосовують:

а) індексні та акційні ф'ючерси;

б) поставні та розрахункові ф'ючерси;

в) валютні та товарні ф'ючерси;

г) валютні та розрахункові ф'ючерси.

90. У світовій практиці ф'ючерсні контракти використовуються для:

а) полегшення валютообмінних операцій та управління валютними ризиками;

б) спекулятивних ігор та хеджування;

в) управління валютним ризиком;

г) хеджування та пришвидшення товарообміну.

91. Кількість укладених ф'ючерсних контрактів може бути:

а) меншою від кількості початкових угод і меншою від обсягу базового активу;

б) більшою від кількості початкових угод і перевищувати обсяг базового активу;

в) будь-якою і в значній мірі перевищити існуючий обсяг базисного активу;

г) дорівнювати кількості початкових угод.

92. Першими контрагентами при укладенні ф'ючерсного контракту виступають:

а) хеджер і маркет-мейкер;

б) спекулянт і дилер;

в) брокер і маркет-мейкер;

г) хеджер і спекулянт.

93. Коротка специфікація ф'ючерсного контакту – це:

а) документ, який перетворюється на договір купівлі-продажу базового активу в момент ініціації процедури поставки;

б) письмове повідомлення розрахункової палати продавцем ф'ючерсного контракту про свій намір поставити товар за ф'ючерсним контрактом у встановлені терміни поставки;

в) перелік умов обігу ф'ючерсного контракту, характеристик базового активу, а також термінів і механізмів його поставки;

г) перелік умов поставки базового активу.

94. Повна специфікація ф'ючерсного контакту – це:

а) документ, який перетворюється на договір купівлі-продажу базового активу в момент ініціації процедури поставки;

б) письмове повідомлення розрахункової палати продавцем ф'ючерсного контракту про свій намір поставити товар за ф'ючерсним контрактом у встановлені терміни поставки;

в) обмін номіналу і фіксованих відсотків в одній валюті на номінал і фіксований відсоток в іншій валюті;

г) обмін боргового зобов'язання з плаваючою відсотковою ставкою на зобов'язання фіксованою з ставкою.

101. Базисний процентний своп – це:

а) обмін плаваючої процентної ставки по боргу, розрахованої на одній основі на плаваючу процентну ставку, обчислену на іншій основі;

б) обмін боргового зобов'язання з фіксованою відсотковою ставкою на зобов'язання з плаваючою ставкою;

в) обмін номіналу і фіксованих відсотків в одній валюті на номінал і фіксований відсоток в іншій валюті;

г) обмін боргового зобов'язання з плаваючою відсотковою ставкою на зобов'язання фіксованою з ставкою.

102. Валютний своп – це:

а) обмін плаваючої процентної ставки по боргу, розрахованої на одній основі на плаваючу процентну ставку, обчислену на іншій основі;

б) обмін боргового зобов'язання з фіксованою відсотковою ставкою на зобов'язання з плаваючою ставкою;

в) обмін номіналу і фіксованих відсотків в одній валюті на номінал і фіксований відсоток в іншій валюті;

г) обмін боргового зобов'язання з плаваючою відсотковою ставкою на зобов'язання фіксованою з ставкою.

103. Депозитні валютні операції – це

а) операцій з залучення та розміщення коштів на грошовому ринку під облікову ставку центрального банку;

б) сукупність короткострокових (від одного дня до одного року) операцій з розміщення вільних грошових залишків, а також операцій із залучення коштів в іноземних валютах, яких бракує, на різні строки під певний відсоток для отримання прибутку;

в) операції з залучення коштів населення в національній валюті на невизначений термін;

г) сукупність короткострокових (від одного дня до одного року) операцій з розміщення вільних грошових залишків.

104. Короткострокові одноденні депозити включають в себе:

а) депозити строком на 1,2,3 місяці;

б) депозити типу “овернайт”, “том-некст”, “спот-некст”;

в) депозити строком від одного дня до одного року;

г) депозити на невизначений строк.

105. Депозити до запитання (онкольні депозити) включають в себе:

а) депозити строком на 1,2,3 місяці;

б) депозити типу “овернайт”, “том-некст”, “спот-некст”;

в) депозити строком від одного дня до одного року;

г) депозити на невизначений строк.

106. За кількістю днів у році розрізняють такі методи нарахування відсотків:

а) міжнародний, коли кількість днів у році становить 360 днів;

- б) німецький, коли кількість днів у році становить 360 днів у місяці;
- в) американський, коли для розрахунку відсотків береться фактична кількість днів у році та у місяці;
- г) британський, за яким кількість днів у році дорівнює 365 днів (366 днів у високосному).

107. Розмір маржі, а також значення котировок bid і offer залежить від:

- а) статусу банку, що здійснює котирування, потреби банку в залученні або розміщенні коштів;
- б) процентної ставки та спреду;
- в) статусу контрагента, що робить запит на котирування, сума котируваного депозиту;
- г) облікової ставки центрального банку, кон'юнктури грошового ринку.

108. Відсотковий арбітраж – це:

- а) отримання прибутку за рахунок різниці відсоткових ставок за залученими і розміщеними депозитами на різні суми;
- б) отримання прибутку за рахунок різниці відсоткових ставок за залученими і розміщеними на однакову суму депозитами;
- в) валютна операція, що поєднує купівлю (продаж валюти з подальшим здійсненням контругоди з метою отримання прибутку за рахунок різниці в курсах валют на різних валютних ринках (просторовий арбітраж) чи за рахунок курсових коливань протягом певного періоду (тимчасовий арбітраж);
- г) отримання прибутку за рахунок різниці між сумами залучення і розміщення коштів.

109. Відсотковий арбітраж поділяється на:

- а) спекулятивний і депозитний;
- б) арбітраж на збігу строків розміщення і залучення депозитів;
- в) спекулятивний і конверсійний;
- г) відсотковий арбітраж на різних строках депозитів.

110. Валютний курс – це:

- а) співвідношення обміну двох грошових одиниць або ціна однієї грошової одиниці, виражена в грошовій одиниці іншої країни;
- б) сукупність форм грошових розрахунків і фінансово-кредитних інструментів організації валютних відносин;
- в) фіксування курсу національної грошової одиниці стосовно іноземних грошових одиниць;
- г) встановлені урядом постійні фіксовані пропорції обміну національної валюти на іноземну та навпаки.

111. Скільки існує методів валютного котирування?

- а) 4;
- б) 2;
- в) 5;
- г) 3.

112. Фіксинг – це:

- а) фіксування валютного курсу шляхом математичних розрахунків;

б) визначення міжбанківського курсу шляхом послідовного зіставлення попиту і пропозиції по кожній валюті;

в) співвідношення купівельної спроможності окремих валют до певної групи товарів та послуг у двох країнах;

г) встановлені урядом постійні фіксовані пропорції обміну національної валюти на іноземну та навпаки.

113. При якому котируванні курс продавця завжди вище, ніж курс покупця?

а) прямому;

б) непрямому;

в) при прямому і непрямому;

г) немає правильної відповіді.

114. Що таке крос-курс?

а) співвідношення між трьома валютами;

б) співвідношення між двома валютами, яке витікає з їх курсу по відношенню до третьої валюти;

в) співвідношення обміну двох грошових одиниць або ціна однієї грошової одиниці, виражена в грошовій одиниці іншої країни;

г) співвідношення між чотирма валютами.

115. В котируванні $USD/UAH=27.9733$, яка валюта є базовою?

а) USD;

б) UAH;

в) жодна не є базовою;

г) базовими є USD і UAH.

116. Які валютні курси найбільш відповідали системі золотого стандарту?

а) змішані;

б) плаваючі;

в) фіксовані;

г) немає правильної відповіді.

117. Види валютних курсів.

а) фіксовані, плаваючі;

б) плаваючі, змішані;

в) змішані, плаваючі;

г) фіксовані, плаваючі, змішані.

118. Як впливає девальвація на курс національної валюти?

а) курс знижується;

б) курс зростає;

в) залишається незмінним;

г) правильними є а і б.

119. Сторона bid завжди менше сторони offer?

а) ні;

б) так;

в) інколи;

г) немає правильної відповіді.

120. Що таке валютне котирування?

а) фіксування валютного курсу;

- б) розрахунки з іноземними контрагентами валютою;
 - в) співвідношення (різниця) між сумою активів та позабалансових вимог у певній іноземній валюті та сумою балансових і позабалансових зобов'язань у цій самій валюті;
 - г) фіксування валютного курсу шляхом математичних розрахунків.
121. Які існують методи валютного котирування?
- а) зворотній, непрямий;
 - б) прямий, зворотній;
 - в) прямий, непрямий, зворотній;
 - г) прямий, непрямий.
122. Курс покупця – це:
- а) курс, за яким він продає іноземну валюту за національну;
 - б) курс обміну між двома валютами, за винятком долара США;
 - в) курс, за яким банк купує іноземну валюту за національну;
 - г) вторинний показник, розраховується через основні курси валют відносно долара.
123. Як називається різниця між курсом покупця і курсом продавця?
- а) сальдо;
 - б) маржа (spread);
 - в) крос-курс;
 - г) брудний флоатинг.

Тестовий контроль за темами 9-11

1. Головною функцією міжнародного фінансового ринку є:
 - а) забезпечення ліквідності країн із ринковою економікою;
 - б) забезпечення міжнародної ліквідності;
 - в) використання тимчасово вільних коштів.
2. Торгівля золотом на міжнародному ринку здійснюється:
 - а) тільки в регламентованій стандартній формі;
 - б) у вільній формі;
 - в) в залежності від особливостей ринку окремої країни.
3. Операції з переказу грошей охоплюють:
 - а) усі форми та види розрахунків та трансфери;
 - б) операції, пов'язані з переміщенням капіталу з метою його приросту;
 - в) короткострокові фінансові дії з отримання прибутку у вигляді різниці у процентах з отриманих кредитів.
4. Під валютою розуміють:
 - а) будь-який товар, що здатний виконувати функцію засобу обміну в міжнародних розрахунках;
 - б) встановлений законом платіжний засіб даної країни;
 - в) грошові знаки іноземних держав.
5. Ванільні облігації – це облігації, які:
 - а) мають звичайні характеристики облігацій і випускаються без будь-яких особливих умов;

б) мають мінімальні процентні ставки, індексація яких відбувається періодично;

в) надають інвесторові можливість обміняти борг на інші цінні папери емітента за заздалегідь визначеною ціною, у заздалегідь визначений період надають інвесторові право купувати цінні папери емітента протягом певного періоду за наперед установленю ціною.

6. Пряме котирування – це:

а) коли до одиниці іноземної валюти прирівнюється певна кількість національних грошових одиниць;

б) коли певна кількість одиниць іноземної валюти прирівнюється до одиниці національної валюти.

7. Котирування – це:

а) реєстрація встановленого курсу національної грошової одиниці в даний момент;

б) реєстрація встановленого курсу іноземної грошової одиниці в даний момент;

в) реєстрація встановленого курсу міжнародної грошової одиниці в даний момент.

8. Непряме котирування – це:

а) коли до одиниці іноземної валюти прирівнюється певна кількість національних грошових одиниць;

б) коли певна кількість одиниць іноземної валюти прирівнюється до одиниці національної валюти.

9. Об'єктами фінансових операцій є:

а) різноманітні фінансові активи;

б) національні гроші та іноземна валюта;

в) цінні папери.

10. Курс продавця – це:

а) ціна, за якою банк купує валюту;

б) ціна, за якою банк продає валюту.

11. Емісія – це:

а) первинний випуск цінного папера;

б) перепродаж цінного папера;

в) первинний продаж цінного папера.

12. Бланкові кредити – це кредити, які:

а) потребують забезпечення;

б) не потребують забезпечення.

13. Основні елементи національної валютної системи визначаються:

а) національним законодавством

б) національними звичаями

в) нормами міжнародного права

14. Іноземні акції являють собою:

а) акції, випущені корпорацією-нерезидентом на фінансовий ринок іншої країни;

б) акції, які продаються за межами країни, в якій знаходиться компанія, що їх

випустила.

15. Крос-курс це:

- а) котирування двох іноземних валют відносно третьої;
- б) середнє арифметичне між курсом продавця та курсом покупця;
- в) жодна відповідь неправильна.

16. Ринок єврооблігацій регулюється:

- а) законодавством країни, в якій вони випущені;
- б) законодавством країни, в якій вони розміщені;
- в) Міжнародними економічними організаціями;
- г) не регулюється.

17. Офшорні зони – це:

- а) позанаціональні фінансові центри;
- б) регіональні фінансові центри;
- в) міжнаціональні фінансові центри.

18. Акції із синіми корінцями – це

- а) акції, що випускаються потужними корпораціями, які за всю свою історію стабільно виплачували дивіденди своїм акціонерам;
- б) акції телефонних корпорацій, корпорацій водо-, газо- і електропостачання;
- в) акції, ціна яких зростає і знижується синхронно зі спадами і підйомами в економіці.

19. Валютна операція спот – це:

- а) купівля-продаж валюти на умовах її поставки протягом двох робочих днів від дня укладання угоди за курсом, зафіксованим в угоді;
- б) валютні операції, пов'язані з поставкою валюти на строк понад 3 дні з дня її укладення.

20. Суб'єктами міжнародних фінансів є:

- а) приватні юридичні особи, які беруть участь у кредитно-фінансових операціях;
- б) юридичні особи, які беруть участь у кредитних операціях;
- в) приватні юридичні особи, які беруть участь у фінансових операціях.

21. Лізинговий кредит є специфічною формою:

- а) майнового кредиту;
- б) валютного кредиту;
- в) вексельного кредиту.

22. МВФ та МБРР було створено під час:

- а) Паризької валютної конференції;
- б) Генуезької валютної конференції;
- в) Бреттон-Вудської валютної конференції;
- г) Ямайської валютної конференції.

23. Зовнішньою заборгованістю прийнято вважати суму фінансових зобов'язань країни, що підлягають погашенню у встановлені терміни:

- а) перед вітчизняними кредиторами;
- б) перед іноземними та вітчизняними кредиторами;
- в) перед іноземними кредиторами.

24. Котирування валюти в Україні офіційно здійснюється:
- а) Верховною Радою України;
 - б) комерційними банками України;
 - в) Національним банком України.
25. Забезпечення міжнародної ліквідності є:
- а) предметом міжнародних фінансів;
 - б) завданням міжнародних фінансових операцій;
 - в) функцією міжнародного фінансового ринку.
26. Девальвація валюти – це:
- а) збільшення ціни національної валюти відносно іноземної;
 - б) зменшення ціни національної валюти відносно іноземної;
 - в) зміна ціни валюти.
27. Існують такі види котирування. Виберіть правильну відповідь:
- а) непряме та обернене;
 - б) пряме та нормальне;
 - в) непряме та пряме.
28. Цінним папером, який засвідчує право власності, виступає:
- а) акція;
 - б) облігація;
 - в) деривативи.
29. Операція кредитування у формі оренди устаткування отримала назву:
- а) факторинг;
 - б) лізинг;
 - в) форфейтинг.
30. Курс покупця – це:
- а) ціна, за якою клієнт купує валюту;
 - б) ціна, за якою клієнт продає валюту.
31. Повна демонетизація золота була офіційно визначена під час:
- а) Бреттон-Вудської валютно-фінансової конференції;
 - б) Ямайської валютно-фінансової конференції;
 - в) Паризької валютно-фінансової конференції.
32. Якої форми золотого стандарту не існувало:
- а) золотомонетної;
 - б) золотозливкової;
 - в) золотовалютної;
 - г) золотодоларової.
33. Валютні зони порівняно з валютними блоками є:
- а) більш високою формою регіональних валютних об'єднань;
 - б) більш низькою формою регіональних валютних об'єднань.
34. Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР) знаходиться в:
- а) Вашингтоні;
 - б) Лондоні;
 - в) Швейцарії;
 - г) Брюсселі.
35. За цільовим призначенням кредити поділяються на:

- а) разові, поновлювальні;
 - б) виробничі та соціальні;
 - в) виробничі та невиробничі.
36. Фінанси поділяють на:
- а) міжнародні і державні;
 - б) національні та державні;
 - в) національно-державні та міжнародні.
37. Яку функцію виконують фінансові центри:
- а) контрольну;
 - б) комунікаційну;
 - в) облікову.
38. Об'єктом лізингу може виступати:
- а) рухоме та нерухоме майно;
 - б) основні та оборотні засоби;
 - в) нерухоме майно.
39. Що розуміється під терміном "податкова гавань":
- а) податкові пільги;
 - б) прощення податкових боргів;
 - в) офшорні зони.
40. Виберіть найточніше розташування основних етапів формування світової валютно-фінансової системи:
- а) Генуезька, Бреттон-Вудська, Ямайська, Паризька;
 - б) Паризька, Ямайська, Генуезька, Бреттон-Вудська;
 - в) Паризька, Генуезька, Бреттон-Вудська, Ямайська.
41. Що таке міжнародна валюта:
- а) грошові знаки іноземних держав;
 - б) регіональна грошова розрахункова одиниця.
42. Доларова валютна зона утворилась:
- а) на початку II Світової війни;
 - б) після II Світової війни;
 - в) під час II Світової війни.
43. Яка з наведених валют є міжнародною:
- а) гривня;
 - б) долар;
 - в) євро.
44. Операція з продажу зарубіжних рахунків, до отримання постачальниками експортної продукції, комерційним банкам або спеціалізованим компаніям отримала назву:
- а) форфейтинг;
 - б) факторинг;
 - в) лізинг.
45. Першим із існуючих основних світових центрів виник фінансовий центр:
- а) США;
 - б) Англії;

- в) Японії.
46. Глобальні облігації випускаються:
- а) тільки високонадійними позичальниками з міжнародним кредитним рейтингом, не нижчим AAA;
 - б) високонадійними позичальниками з міжнародним кредитним рейтингом, не нижчим AAB;
 - в) усіма бажаючими.
47. Основними фінансовими центрами є:
- а) Токіо, Панама, Лондон;
 - б) Лондон, Нью-Йорк, Токіо;
 - в) Нью-Йорк, Честер-філд.
48. Країни з надмірною заборгованістю – це країни, в яких
- а) показники відношення зовнішньої заборгованості до експорту і ВВП відповідно перевищують 300 % і 180 %;
 - б) показники відношення зовнішньої заборгованості до експорту і ВВП відповідно перевищують 220 % і 80 %;
 - в) обидва показники відношення зовнішньої заборгованості до експорту і ВВП відповідно нижчі за 220 % і 80 %, але вищі за 60 %).
49. “План Вернера” передбачав:
- а) запровадження єдиної валюти;
 - б) створення протягом 15 років Європейського економічного та валютного союзу;
 - в) створення протягом 15 років ЄВС.
50. Золото потрапляє на ринок через:
- а) посередників;
 - б) постачальників;
 - в) афінажні заводи.
51. Інвестиційні фінансові операції – це:
- а) операції, які охоплюють усі форми та види розрахунків;
 - б) операції, пов’язані з переміщенням капіталу з метою його приросту;
 - в) короткострокові фінансові дії для отримання прибутку.
52. Операції з капіталом – це:
- а) усі форми та види розрахунків та трансфери;
 - б) операції, пов’язані з переміщенням капіталу з метою його приросту;
 - в) операції, спрямовані на управління капіталом в умовах ризику та невизначеності економічної кон’юнктури.
53. Для забезпечення потреб в золоті промислових споживачів широко використовується такий метод:
- а) консцімаційний,
 - б) трапеційний,
 - в) з розміщенням,
 - г) без розміщення.
54. Єврооблігації з варантом – це облігації, які:

а) мають звичайні характеристики облігацій і випускаються без будь-яких особливих умов;

б) мають мінімальні процентні ставки, індексація яких відбувається періодично;

в) надають інвесторові можливість обміняти борг на інші цінні папери емітента за заздалегідь визначеною ціною у заздалегідь визначений період надають інвесторові право купувати цінні папери емітента протягом певного періоду за наперед установленю ціною.

55. Якої світової валютно-фінансової системи не існувало:

- а) Генуезької;
- б) Ямайської;
- в) Лондонської.

56. Міжнародний валютний ринок працює:

- а) графік визначається країною;
- б) з 9.00 до 17.00;
- в) цілодобово.

57. За якої світової валютно-фінансової системи не існувало ніяких обмежень щодо операцій із золотом:

- а) Бреттон-Вудської;
- б) Паризької;
- в) Генуезької.

58. Ринок іноземних облігацій регулюється:

- а) законодавством країни, в якій вони випущені;
- б) законодавством країни, в якій вони розміщені;
- в) міжнародними економічними організаціями;
- г) не регулюється.

59. Конвертовані облігації – це облігації, які:

а) мають звичайні характеристики облігацій і випускаються без будь-яких особливих умов;

б) мають мінімальні процентні ставки, індексація яких відбувається періодично;

в) надають інвесторові можливість обміняти борг на інші цінні папери емітента за заздалегідь визначеною ціною у заздалегідь визначений період надають інвесторові право купувати цінні папери емітента протягом визначеного періоду за наперед установленю ціною.

60. Встановлення курсу називається котирування валюти. Яке котирування використовує Україна?

- а) пряме;
- б) непряме.

61. Курс продавця – це:

- а) ціна, за якою банк купує валюту;
- б) ціна, за якою банк продає валюту.

62. Серед основних умов конвертованості валют відзначають:

- а) вільний вивіз валютних коштів юридичними особами;
- б) ринкові методи управління економікою;

в) відсутність обмежень спекулятивних операцій на валютному ринку;
г) високорозвинену банківську систему та свободу експортно-імпортних операцій.

63. Бланкові кредити – це кредити, які:

- а) потребують забезпечення;
- б) не потребують забезпечення.

64. Основні елементи міжнародної валютної системи визначаються:

- а) національним законодавством;
- б) національними звичаями;
- в) нормами міжнародного права;
- г) відсутня правильна відповідь.

65. Акції зростання – це

а) акції, які випускаються потужними корпораціями, які за всю свою історію стабільно виплачували дивіденди своїм акціонерам;

б) акції телефонних корпорацій, корпорацій водо-, газо- і електропостачання;

в) акції, ціна яких зростає і знижується синхронно зі спадами і підйомами в економіці.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Тема 1. Загальні основи організації та механізм міжнародних розрахунків

1. Назвіть та опишіть основні параметри форвардного контракту.
2. Дайте характеристику валютним форвардним контрактам, поясніть порядок проведення операцій з валютним форвардним контрактом на конкретному прикладі.
3. Дайте характеристику процентним форвардним контрактам, поясніть порядок проведення операцій з процентним форвардним контрактом на конкретному прикладі.
4. Дайте характеристику ф'ючерсним контрактам та поясніть порядок проведення операцій з ф'ючерсами на конкретному прикладі.
5. Дайте характеристику опціонним контрактам та поясніть порядок проведення операцій з опціонними контрактами на конкретному прикладі.
6. Розкрийте суть операцій типу споп, охарактеризуйте процентні та валютні спопи.
7. Наведіть приклад процентного спопу.
8. Наведіть приклад валютного спопу.
9. Розкрийте суть депозитних валютних операцій.
10. Розкрийте суть депозитної позиції та відсоткового арбітражу.

Тема 2. Валютний ринок і валютні системи

1. Розкрийте поняття валютного курсу.
2. Дайте визначення поняття “котирування валюти” та вкажіть його різновиди.
3. Які чинники впливають на формування валютного курсу?
4. Розкрийте поняття “купівельна спроможність валюти”.
5. Дайте визначення поняття “паритет купівельної спроможності”.
6. За допомогою яких показників можна розрахувати паритет купівельної спроможності?
7. Розкрийте сутність рівняння обміну І.Фішера.
8. Визначте основні різновиди режимів валютних курсів, що використовуються у світовій практиці.
9. Охарактеризуйте вказані різновиди режимів валютних курсів.
10. Вкажіть відмінності між фіксованим та плаваючим валютними курсами.

Тема 3. Роль банків в організації міжнародних розрахунків

1. Засоби та способи здійснення міжнародних платежів.
2. Архітектура та основні стандарти мережі СБІФТ.
3. Гарантування безпеки в мережі СБІФТ.
4. Міжнародні платіжні системи.
5. Відкритий рахунок як форма міжнародних розрахунків: проблеми та перспективи використання.
6. Напрямки удосконалення банківських телекомунікаційних систем.
7. Операції банків з векселями: аваль, акцепт, облік векселів, доміціяція, негоціяція.
8. Еволюція та особливості міжнародного валютного ринку.
9. Що таке ринок матеріальних активів, ринок фінансових активів?
10. Які особливості ринку євровалют?
11. Фінансові посередники на міжнародному валютному ринку.
12. Проблеми державного регулювання міжнародного фінансового ринку.
13. Інструментарій міжнародного валютного ринку.
14. Інструментарій ринку капіталів.
15. Операції з золотом на міжнародних фінансових ринках.

Тема 4. Умови поставки і документи в міжнародній торгівлі

1. У чому полягають особливості проведення валютних операцій між банками на умовах спот ?
2. Що таке дата валютування ?
3. Що таке дата операції ?
4. Які причини виникнення відхилень від прийнятих правил визначення дати спот?
5. Що таке спот-курс?
6. Охарактеризувати умови постачання товарів у зовнішній торгівлі.
7. Дати оцінку умовам платежу та розрахунків за експортно-імпортними операціями.

Тема 5. Недокументарні форми розрахунків

1. Особливості використання в міжнародній сфері основних форм розрахунків.

2. Авансові платежі. Платіж за відкритим рахунком. Банківський переказ.

3. Розрахунки з використанням чеків. Одноманітний закон про чеки.

Розрахунки з використанням векселів.

4. Що являє собою зовнішньоторговельний контракт?

5. Які ви знаєте умови поставок?

6. Для чого розроблені правила ІНКОТЕРМС?

7. Що являють собою комерційні документи?

8. Які ви знаєте страхові та фінансові документи?

9. Чим відрізняється простий вексель від переказного?

10. З якою метою використовують переказні векселі?

11. Що таке чек? Які форми чеків ви знаєте?

12. За допомогою чого здійснюється передання векселів та чеків іншим особам?

13. Які документи відносять до фінансових?

14. Що таке вексель і які є його види?

15. Які реквізити простого та переказного векселя?

16. Що таке банківський вексель?

17. Що таке чек і які є його види?

Тема 6. Кредитування учасників міжнародних розрахунків

1. Розкрийте поняття конвертованості валюти.

2. У чому полягає відмінність повної та частково конвертованості валюти?

3. У чому різниця між зовнішньою та внутрішньою конвертованостями?

4. Охарактеризуйте класифікатор іноземних валют НБУ.

5. Наведіть приклади неконвертованих валют.

6. Дати оцінку ролі кредиту в забезпеченні зовнішньої торгівлі, його видів та зв'язку з умовами платежу.

Тема 7. Банківська гарантія як інструмент забезпечення виконання зобов'язань у міжнародних розрахунках

1. Механізм надання поруки та банківських гарантій.

2. Цілі і сфера застосування банківських гарантій.

3. Чим обумовлено використання контргарантії?

4. Охарактеризуйте контрактну гарантію конкретного виду.

5. Зовнішньоторгівельна угода як база розрахункових та кредитних операцій.

6. Вибір валютно-фінансових умов контракту при експортно-імпортних операціях.

7. Шляхи раціоналізації розрахункових та кредитних операцій в зовнішньоекономічній діяльності українських підприємств.

8. Вибір валюти ціни та валюти платежу в умовах інфляції.

9. Вплив узгодженості умов поставки товарів на ефективність розрахунків.

10. Використовуючи конкретний зовнішньоекономічний контракт, запропонуйте необхідні види гарантії, складіть схему їх комплексного використання.

11. Альтернативи банківських гарантійних операцій.

12. Ризики банківського міжнародного гарантування зовнішньоекономічних операцій.

Тема 8. Спекулятивні операції на валютних ринках

1. Засоби здійснення міжнародних платежів.

2. Поясніть особливості авансових розрахунків.

3. Охарактеризуйте платежі на відкритий рахунок. Назвіть переваги та недоліки для імпортера і експортера.

4. Опишіть роль банківського переказу в міжнародних розрахунках.

5. Організація розрахунків з використанням чеків.

Тема 9. Ризики в міжнародних кредитно-розрахункових, валютних операціях та шляхи їх мінімізації

1. Загальна характеристика міжнародного кредиту.

2. Міжнародний фірмовий кредит.

3. Особливості міжнародного лізингу.

4. Особливості міжнародного факторингу.

5. Охарактеризуйте форфейтування при міжнародних розрахунках.

6. Банківське кредитування міжнародної діяльності.

7. Способи та методи нарахування відсотків при міжнародному кредитуванні.

Тема 10. Світові ринки золота

1. Охарактеризуйте структуру світового ринку руд і металів.

2. Дати оцінку світовому ринку золота і фактори, які впливають на ціни золота.

3. Визначте тенденції формування та особливості прояву циклічності кон'юнктури на світовому ринку руд і металів.

4. Які країни є основними продуцентами чорних і кольорових металів?

5. Обґрунтувати світовий попит на золото.

6. Що є визначальним у функціонуванні світового ринку золота?

7. В яких галузях світового господарства використовують платину?

8. Охарактеризувати значення золота у валютній сфері.

9. Дати оцінку світовим ринкам дорогоцінних металів в умовах глобальної економіки.

10. Дати оцінку кон'юктурі світового ринку золота.

11. Охарактеризувати роль ринку золота у світовій фінансовій системі.

Тема 11. Офшорні банківські центри

1. Охарактеризувати спеціальні (вільні) економічні зони.

2. Розкажіть про різні види офшорних компаній та переваги, що надаються ними.
3. Що ви знаєте про діяльність вільних економічних зон?
4. Назвіть характерні особливості облікової та девізної політики.
5. Які особливості валютного демпінгу?
6. Розкажіть про використання девальвації і ревальвації нині та за часів дії золотомонетного стандарту.
7. У чому особливості застосування валютних обмежень?
8. Що таке валютний кліринг?
9. Коли застосовується валютна блокада?
10. Яка мета застосування захисних валютних застережень?
11. Визначте економічну спрямованість системи національного валютного регулювання.
12. Які чинники враховуються при створенні вільних економічних зон?
13. Які переваги та недоліки функціонування спеціальних економічних зон в Україні?
14. Дайте визначення офшорних банківських центрів.
15. У чому привабливість офшорних банківських центрів для сучасного бізнесу?

3.2. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль має на меті перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентів період завершення курсу навчання і спрямований на виявлення системи і структури знань студентів.

Іспит як різновид підсумкового контролю навчальних досягнень студентів здійснюється на етапі завершення вивчення навчальної дисципліни в цілому чи її частини.

Екзаменаційний білет на іспиті включає до свого складу:

– 3 теоретичні завдання (перелік питань наведено нижче);

– 1 задачу, з числа аналогічних тем, які наведені в розділі аудиторна робота.

Оцінювання контрольних робіт, здійснюється згідно шкали оцінювання контрольної роботи в балах, які обґрунтовані і наведені в *Робочій програмі навчальної дисципліни*.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Загальні основи організації міжнародних розрахунків.
2. Поняття і види міжнародних розрахунків.
3. Роль національних і колективних валют та золота в міжнародних розрахунках.
4. Валютно-фінансові та платіжні умови зовнішньоекономічних угод.
5. Умови платежу.
6. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності, способи їх усунення.

7. Роль банків в організації міжнародних розрахунків.
8. Міжбанківські кореспондентські відносини та система міжбанківських комунікацій.
9. Система СБІФТ.
10. Відкриття та ведення валютних рахунків.
11. Купівля банками іноземної валюти для міжнародних розрахунків.
12. Умови поставок і документи в міжнародній торгівлі.
13. Види документів при міжнародних поставках.
14. Комерційні документи.
15. Транспортні документи.
16. Страхові документи.
17. Фінансові документи.
18. Недокументарні форми розрахунків.
19. Особливості використання в міжнародній сфері основних форм розрахунків.
20. Авансові платежі.
21. Платіж на відкритий рахунок.
22. Банківський переказ.
23. Документарні форми розрахунків.
24. Документарний акредитив.
25. Фази акредитива.
26. Форми акредитива.
27. Види і конструкції акредитива.
28. Відкриття акредитива.
29. Уніфіковані правила для акредитива.
30. Інкасо. Види інкасо.
31. Кредитування учасників міжнародних розрахунків.
32. Роль кредиту в забезпеченні зовнішньої торгівлі, його види та зв'язок з умовами платежів.
33. Кредитування імпорту на основі векселя.
34. Пряме банківське кредитування імпортера.
35. Кредитування експорту.
36. Короткострокове кредитування експортера.
37. Експортний факторинг та форфейтинг.
38. Експортний лізинг.
39. Банківська гарантія як інструмент забезпечення виконання зобов'язань у міжнародних розрахунках.
40. Загальні принципи і правові основи банківської гарантії.
41. Поручительство.
42. Платіжне зобов'язання.
43. Дія банківських гарантій.
44. Видача банківських гарантій.
45. Використання банківської гарантії.
46. Типи банківських гарантій.
47. Види банківських гарантій.

48. Загальні основи діяльності комерційних банків на валютних ринках.
49. Сутність, структура та регулювання валютного ринку України.
50. Види валютних операцій банків, їх ризикованість.
51. Інформаційне забезпечення операцій на валютних ринках.
52. Міжбанківські депозитні операції в іноземній валюті.
53. Сутність міжбанківського ринку депозитних операцій в іноземній валюті.
54. Валютування депозитних угод.
55. Процентні ставки на ринку міжбанківських депозитів у іноземній валюті.
56. Управління ризиками, пов'язаними з валютними операціями комерційних банків.
57. Поняття ризику як економічної категорії.
58. Класифікація банківських ризиків.
59. Поняття валютного ризику та його види.
60. Управління валютним ризиком.
61. Роль ринку золота у світовій фінансовій системі.
62. Ситуація на ринку золота в період глобальної фінансової кризи.
63. Світові ринки золота і операції з золотом.
64. Офшорні банківські центри для сучасного бізнесу.
65. Офшорні банки з резидентним статусом.

Короткий термінологічний словник

Аваносовий платіж – внесення частини платежів для оплати товарів, виконання робіт до їх звершення або отримання.

Мочерний С.В.

Ажіо – різниця між продажною ціною цінностей (готівки, акцій, векселів, облігацій) на біржі та їх номінальною вартістю; підвищення курсу акцій на біржах інших країн порівняно з курсом на національних біржах; різниця між вартістю металу і біржовою вартістю монети в операціях із золотими монетами.

Мочерний С.В.

Акредитив – розрахунковий або грошовий документ, який містить розпорядження (доручення) банку чи іншої кредитної установи іншому банкові чи кредитній установі про виплату фізичній або юридичній особі певної суми на зазначених в акредитиві умовах.

Мочерний С.В.

Акредетив документарний – експортери вважають найбільш вигідною формою розрахунків, оскільки її застосування гарантує своєчасне одержання оплати за товар.

Томілін О.О.

Андеррайтинг – розміщення цінних паперів за публічною підпискою через посередників.

Томілін О.О.

Арбітраж – спосіб вирішення спірних питань, що можуть виникнути між юридичними особами в процесі їхньої господарської діяльності за посередництва арбітрів.

Осовська Г.В.

Банківська гарантія – поручительство банку-гаранта за свого клієнта, яка надається на підставі доручення і за рахунок клієнта, а також за рахунок банків-кореспондентів під відповідне забезпечення.

Мочерний С.В.

Банківський переказ – означає, що банк у якому відкрито валютний рахунок імпортера, дає доручення банкові імпортера сплатити постачальнику продукції вказану суму коштів.

Томілін О.О.

Валюти – грошова одиниця певної країни; вид грошової системи; грошові знаки іноземних держав, а також кредитні і платіжні документи (вексиль, чеки, облігації тощо) в іноземних грошових одиницях, що використовують у міжнародних та інших розрахунках.

Сладкевич В.П.

Валюта іноземна – валюта готівкою, грошові знаки (банкноти, білети державної скарбниці, монети), що перебувають в обігу і є законним платіжним засобом на території відповідної держави, а також вилучені або такі, що вилучаються з обігу, але підлягають обміну на грошові знаки, які перебувають в обігу; платіжні документи у грошових одиницях іноземних держав та міжнародних розрахункових одиницях; кошти у грошових одиницях іноземних держав, міжнародних розрахункових одиницях та у діючій на території України валюті з вільною конвертованістю і вкладах у банківсько-кредитних установах на території України та за її межами.

Арсанукаєва К.О.

Валюта ціни – грошова одиниця, в якій у контракті виражена ціна товару.

Арсанукаєва К.О.

Валютний курс – ціна грошової одиниці однієї країни, виражена у грошових одиницях інших країн.

Мочерний С.В.

Валютний опціон – контракт на право купівлі або продажу протягом терміну дії договору і за договірною ціною лота валюти; опціон, що передбачає право вибору альтернативних валютних умов контракту.

Мочерний С.В.

Валютний рахунок – активні та пасивні балансові рахунки (клірингові, позичкові т. ін.) суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, на яких обліковуються надходження і платежі в іноземній валюті, а також залишки коштів.

Мочерний С.В.

Валютний ринок – економічні відносини з приводу організації купівлі-продажу іноземних валют і платіжних документів (чеків, векселів тощо) в іноземній валюті в офіційно визначених центрах.

Мочерний С.В.

Валютний своп – угода між двома компаніями про обмін визначеною

кількістю валюти в теперішній час і про зворотний її обмін у визначений час у майбутньому.

Мочерний С.В.

Варант — гарантія, поручництво; вид цінних паперів, що дає право власникові облігацій або привілейованих акцій купувати звичайні акції за наперед визначену ціну; свідоцтво про прийняття товару на зберігання, яке дає право його власникові одержувати позику під заставу цього товару.

Масленко Г.В.

Вивезення товарів — форма економічних зв'язків між державами, що передбачає переміщення товарів і послуг з однієї країни в іншу з метою їх реалізації та отримання прибутку.

Мочерний С.В.

Виробництво — це процес взаємодії між людьми, їх вплив на речовину природи й формування рис і здібностей людини, необхідних для створення матеріальних і духовних благ та послуг. У широкому визначенні виробництво — процес діалектичної взаємодії безпосереднього виробництва, розподілу, обміну і споживання.

Мочерний С.В.

Гарантія — документально оформлене поручництво однієї особи, яка називається гарантом, за виконання зобов'язань іншою особою перед контрагентом.

Штінко О.С.

Делівері — письмове розпорядження про вимогу товару.

Арсанукаєва К.О.

Демпінг — вивіз товарів з країни за кордон за цінами, набагато нижчими, ніж усередині країни або на світовому ринку; продаж (як правило, на зовнішніх ринках) товарів за цінами, нижчими від витрат на їх виробництво.

Штінко О.С.

Дивіденди — являють собою доходи, які одержують власники цінних паперів з розподілу чистого прибутку, відповідно до їх частки в статутному капіталі товариства.

Томілін О.О.

Дженк — товари низької якості (переважно імпортні), які заповнюють товарну мережу, вигідні посередникам, але не особливо потрібні населенню.

Арсанукаєва К.О.

Договір поставки — за умови коли одна сторона (постачальник) зобов'язується передавати (постачати) у зумовлений строк (строки) іншій стороні — покупцеві товар (товари), а покупець зобов'язується прийняти вказаний товар (товари) і сплатити за нього певну грошову суму.

Масленко Г.В.

Експорт — вивезення товару або капіталу за кордон самостійно або із залученням послуг незалежних маркетингових посередників; товари, які відправляють до іншої країни на продаж.

Осовська Г.В.

Ембарго — заборона державною владою ввезення-вивезення товарів чи валютних цінностей, що належать іншій державі; заборона державного виходу з

портів країни суден інших держав своїх чи власних і заходу іноземних суден у порти або затримання їх у територіальних водах.

Осовська Г.В.

Емітент – центральний банк, фінансово-кредитна установа, компанія, організація, які випускають в обіг гроші та цінні папери.

Мочерний С.В.

Емітент – держава, підприємство, установа, організація, що випускають в обіг грошові знаки, цінні папери, платіжно-розрахункові цінні папери, платіжно-розрахункові документи.

Осовська Г.В.

Емісійний дохід (ажіо) – це сума перевищення доходів, отриманих від випуску (емісії) власних акцій та інших корпоративних прав над номіналом таких акцій (інших корпоративних прав).

Томілін О.О.

Євrorинок – міжнародний кредитний ринок, операції на якому здійснюються в євровалютах.

Шинко О.С.

Єдиний митний тариф України – це систематизований перелік товарів і ставок мита, якими оподатковуються товари під час переміщення через митний кордон.

Томілін О.О.

Заборгованість дебіторська – частина обороту капіталу компанії, яка належить їй, але ще не вилучена нею.

Куроченко О.В.

Заборгованість кредиторська – заборгованість певної організації іншим організаціям, працівникам і особам, яких називають кредиторами.

Куроченко О.В.

Золотий запас – офіційний запас золота в злитках чи монетах, що зберігаються у Національному банку чи у міжнародних валютних фінансових установах.

Осовська Г.В.

Золото – дорогоцінний метал, економічне значення якого полягає в тому, що протягом багатьох років він виконував роль грошового товару.

Осовська Г.В.

Імпорт – ввезення у країну товарів іноземного виробництва; завезення з-за кордону на комерційній основі товарів, призначених для споживання, капіталів, а також операцій (послуг) матеріального характеру, що здійснюються іноземними виробничими організаціями.

Осовська Г.В.

Інвестиційний сертифікат – це цінний папір, що випускається такими інвесторами, як інвестиційний фонд або інвестиційна компанія, і дає його власникові право на отримання дивідендів.

Томілін О.О.

Інкасо – це платіжна операція сутність якої в тому, що підприємство-експортер, доручає своєму банку одержати у встановленому порядку платежі від

платника-імпортера і зарахувати на свій валютний рахунок у банку експортера.

Томілін О.О.

Інкасо експортне – інкасо в міжнародних розрахунках для отримання банком грошей від фізичних та юридичних осіб за різними товарними документами.

Мочерний С.В.

Інкасо документарне – це форма розрахунків на підставі обов'язкової участі комерційних документів, коли банк проводить оплату за умови надання цих документів підприємству-імпортеру.

Томілін О.О.

Інкасо імпортне – інкасо в міжнародних розрахунках, за якого банк імпортера отримує товарні документи від банку експортера, передає їх покупцю і стягує з нього суму, яка належить експортеру.

Мочерний С.В.

“Інкотермс” – збірник міжнародних торговельних термінів, пов'язаних із завантаженням, транспортуванням, вивантаженням і страхуванням товарів.

Мочерний С.В.

Інтервенція – економічний вплив одного суб'єкта на дії іншого, що досягається шляхом проникнення у сферу цих дій, вкладання і розміщення в ній власних грошових коштів.

Шитко О.С.

Інфляція – відносна зміна індексу цін за певний період часу.

Куроченко О.В.

Іпотечний кредит – являє собою особливий вид фінансових відносин щодо надання кредитів під заставу нерухомого майна.

Томілін О.О.

Квота – встановлена частка товарів певних категорій, дозволених для завезення в країну; кількісні обмеження в торгівлі як для товарів загалом, так і для окремих фірм-експортерів і країн-постачальників.

Осовська Г.В.

Конверсійні валютні операції – обмін валют, який здійснюють фінансово-кредитні інститути, промислові, торговельні компанії й фізичні особи на біржах і валютному ринку з метою покриття незбалансованих операцій з клієнтами, забезпечення операцій на міжнародних ринках позичкового капіталу, а також отримання арбітражного прибутку і вищих відсоткових ставок від експорту короткотермінового капіталу в інші країни.

Мочерний С.В.

Коносамент – документ поширений у зовнішній торгівлі, що засвідчує умови договору на морське перевезення вантажу; документ, що підтверджує прийняття вантажу і перевезення і зобов'язує перевізника передавати вантаж вантажоодержувачу.

Осовська Г.В.

Континго – ситуація на біржі, коли ціни на наявний товар нижчі за ціни на товар із встановленим терміном постачання.

Осовська Г.В.

Консорціумний кредит — означає кредит, який може надаватися позичальнику банківським консорціумом.

Томілін О.О.

Комісійні — гроші, виплачувані продавцеві чи агенту, звичайно, за відсотки від зароблених продажів.

Осовська Г.В.

Котирування — це процес визначення або фіксації ринкової ціни акцій (цінного паперу).

Томілін О.О.

Котирування валютне — встановлення курсів іноземних валют відповідно до чинних законодавчих норм та практики, що склалася.

Осовська Г.В.

Кореспондуючий рахунок — рахунок бухгалтерського обліку, згідно з яким кожна бухгалтерська операція відображається тією самою величиною водночас у дебеті одного рахунку та кредиті іншого, внаслідок чого між ними виникає подвійний (кореспондуючий рахунок).

Мочерний С.В.

Кредит — позика в грошовій або товарній формах на умовах повернення у певний термін з виплатою відсотка.

Мочерний С.В.

Кредит банківський — це форма кредиту, за якою банки надають грошові кошти у позику суб'єкта господарювання.

Томілін О.О.

Кредит валютний — кредит виданий в іноземній валюті; різновид міжнародного кредиту, що надається у грошовій формі.

Арсанукаєва К.О.

Кредит іпотечний — являє собою особливий вид фінансових відносин щодо надання кредитів під заставу нерухомого майна.

Томілін О.О.

Кредит консорціумний — означає кредит, який може надаватися позичальнику банківським консорціумом.

Томілін О.О.

Кредит лізинговий — означає відносини між юридичними особами з приводу оренди майна.

Томілін О.О.

Кредит митний — відстрочка сплати митного збору за умови надання гарантії і сплати відсотків від суми мита за період відстрочення.

Арсанукаєва К.О.

Кредит товарний — це комерційна форма відносин з питань перерозподілу матеріальних ресурсів.

Томілін О.О.

Кредит фінансовий — це договір оренди по закінченню якого об'єкт лізингу, переданий в платне користування лізингоотримувачу, переходить у його власність або викуповується ним по залишковій вартості.

Томілін О.О.

Кредитні відносини – система економічних відносин між різними економічними суб'єктами щодо організації механізму кредитування та управління ним, та плати за неї.

Мочерний С.В.

Курс – ціна за якою продаються та купуються цінні папери; ціна грошової одиниці однієї країни, яка виражена у грошових одиницях якоїсь іншої країни.

Чернявський А.Д.

Крос-курс – співвідношення між двома валютами, яке визначається на підставі курсу цих валют щодо третьої валюти.

Мочерний С.В.

Курсова ціна – середньозважена ціна за угодами, здійсненими з початку біржового дня до моменту, визначеного правилами біржі.

Томілін О.О.

Лаж – перевищення ринковими курсами грошових знаків, векселів або цінних паперів їх номінальної вартості.

Мочерний С.В.

Локо – одна з умов купівлі-продажу, згідно з якою ціна товару не охоплює витрат, пов'язаних з їх наступним транспортуванням.

Мочерний С.В.

Міжнародний валютний ринок – система міжнародних валютних відносин (передусім відносин економічної власності) з приводу організації купівлі і продажу національних та іноземних валют з метою забезпечення міжнародних платежів.

Мочерний С.В.

Міжнародний кредит – регульований та організований з боку ВМФ рух позичкового капіталу у сфері міжнародних економічних відносин, пов'язаних з наданням валютних і товарних ресурсів з метою уникнення або послаблення світової фінансової кризи, експансії американського капіталу та ін.

Мочерний С.В.

Міжнародні економічні відносини – внутрішня організація світового господарства, законів його розвитку і функціонування, властивих як світового, так і окремих формах цих відносин.

Мочерний С.В.

Міжнародні розрахунки – система організації і регулювання основних платежів за грошовими вимогами та зобов'язаннями між фізичним і юридичними особами, які перебувають на території різних країн згідно з міжнародними правилами, валютним законодавством.

Мочерний С.В.

Міжнародні торгові угоди – система міжнародних договорів та угод стосовно регулювання торгівлі товарами і послугами, в т.ч. торгівлі між країнами та регіонами.

Мочерний С.В.

Міжнародні фінансові центри – центри міжнародного ринку позичкових капіталів, до яких входять: Нью-Йорк, Лондон, Париж, Токіо, Франкфурт-на-Майні, Цюрих, Гонконг, Люксембург, Сінгапур, Бахрейн та ін.

Мочерний С.В.

Мито – обов'язковий платіж, що стягується на користь держави з вартості товаро-матеріальних цінностей, які переміщуються через митний кордон і є складовим елементом економічної доцільності експортно-імпортних операцій.

Томілін О.О.

Мито експортне – вид податку, призначеного для державного регулювання експортних поставок певних товарів підприємствами та організаціями.

Сладкевич В.П.

Мито компенсаційне – мито, яке стягується додатково до звичайного ввізного мита (наприклад, з метою боротьби з демпінгом).

Сладкевич В.П.

Момент поставки – дата здачі продукції перевізнику або органу зв'язку позначена штампелем на перевізному документі органу зв'язку, дата акту про прийняття-здавання або розписка в отриманій продукції.

Волинець В.В.

Облігація – боргове зобов'язання позичальника перед кредитором, яке оформляється не кредитною угодою, а шляхом продажі і купівлі соціального цінного паперу.

Томілін О.О.

Оперативний лізинг – означає господарську операцію по передачі орендару права користуватися основними фондами на термін, який не більше періоду повної амортизації, і послідує повернення об'єкта лізингу його власнику після закінчення дій лізингової угоди.

Томілін О.О.

Операції міжнародні розрахункові – проводяться за грошовими вимогами і зобов'язаннями, що виникають при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності між державами, суб'єктами господарювання, іншими юридичними особами та громадянами, які перебувають на території різних країн.

Шнирко О.С.

Операція валютна – комплекс дій контрагентів валютного ринку, що забезпечує певним чином рух валютних потоків.

Шнирко О.С.

Опціон – це стандартний документ, що засвідчує право придбати чи продати цінні папери (базовий актив) на визначених умовах у майбутньому, із фіксацією ціни на момент укладання учасників контракту.

Томілін О.О.

Опціон “пут” – контракт, що дає його покупцю право продати певну кількість акцій за певною ціною у певний період часу.

Куроченко О.В.

Офшор – цей термін характеризує світові фінансові центри, а також деякі види операцій. Офшорні центри – ринки де кредитні установи (національні та зарубіжні) здійснюють операції з нерезидентами у валюті, що є іноземною для цієї країни. Внутрішній ринок позикових капіталів ізолюється від зовнішнього міжнародного шляхом відокремлення рахунків резидентів від рахунків нерезидентів, надання останнім податкових пільг, звільнення від валютного контролю тощо.

Ризик валютний – виникає, коли сума валютного кредиту не збігається із сумою, одержаною від реалізації проектного продукту.

Куроченко О.В.

Ризик кредитний – ризики непогашення або неповного погашення банку-кредитору платіжних зобов'язань позичальника (проектної компанії) за кредитним договором (основна сума боргу, відсотки, комісійні платежі).

Куроченко О.В.

Римеса – у міжнародних розрахунках платіжний документ (тратта, чек, грошовий переказ) в іноземній валюті, який придбав боржник за національну валюту у третьої особи, щоб переслати його своєму іноземному кредитору для погашення заборгованості.

Куроченко О.В.

Ринок золота – сукупність відносин економічної власності з приводу організації та купівлі-продажу золота.

Мочерний С.В.

Ринок міжнародний – ринок покупців і продавців за межами країни, у т.ч. зарубіжних товаровиробників, посередників, державних та наддержавних органів.

Мочерний С.В.

Ринок світовий – система економічних відносин, які виникають між суб'єктами господарських економічних відносин у сфері обміну, на основі інтернаціоналізації продуктивних сил і розвитку міжнародного поділу праці всіх форм, в т.ч. спеціалізації, кооперування та комбінування виробництва, а отже інтернаціоналізації виробництва і збуту товарів та послуг.

Мочерний С.В.

Ринок ф'ючерсний – система економічних відносин між юридичними та фізичними особами з приводу купівлі-продажу товарів, іноземної валюти, окремих видів цінних паперів (облігацій, казначейських векселів) та інших цінностей з метою уникнення або зменшення втрат від несприятливої динаміки цін.

Мочерний С.В.

Самофінансування – забезпечення за рахунок власних грошових коштів потреби поточних витрат, капітальні вкладення, фінансування соціально-економічного розвитку підприємства та витрат майбутніх періодів.

Томілін О.О.

СВІФТ – система електронної передачі інформації з міжнародних розрахунків.

Осовська Г.В.

СВОП – операція з обміну зобов'язаннями або активами з метою поліпшення їх структури, зниження ризику, витрат, отримання прибутку.

Сладкевич В.П.

Сеньораж – прибуток від емісії грошей.

Сладкевич В.П.

Спекулянти – інвестори, які свідомо йдуть на ризик, сподіваючись примножити своє багатство.

Мочерний С.В.

СПЗ – (спеціальні права запозичення) міжнародні розрахункові та резервні

Чернявський А.Д.

Пеня – санкція за несвочасне виконання грошових зобов'язань, яка застосовується у фінансових відносинах у разі прострочення сплати податків, неподаткових платежів, затримки оплати одержаних товарно-матеріальних цінностей, виконаних робіт, наданих послуг.

Чернявський А.Д.

Платіжне зобов'язання – це форма гарантії, яка створює неакцесорне, абстрактне зобов'язання щодо бенефіціара.

Савлук М.І.

Політика – це сукупність інструментів та методів для реалізації певних інтересів задля досягнення визначеної мети в певному соціальному середовищі.

Томілін О.О.

Політика монетарна – напрям економічної політики, пов'язаний із контролем грошової маси і кредиту.

Осовська Г.В.

Посередник – особа, фірма, організація, що перебуває між виробником та споживачем товарів та сприяє їх взаєминам.

Осовська Г.В.

Рахунки валютні – суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності мають право відкривати будь-які не заборонені законом валютні рахунки в банківських установах, розташованих на території України та інших держав.

Арсанукаєва К.О.

Рахунки "лоро" – рахунки, що відкриваються банком своїм банкам-кореспондентам та на які вносяться всі суми, які отримують або видають за їхнім дорученням.

Осовська Г.В.

Рахунки "ностро" – рахунки даної кредитної установи у банків-кореспондентів, на яких відображаються взаємні платежі.

Осовська Г.В.

Ремісія – комерційна знижка для округлення суми платежу за рахунком.

Куроченко О.В.

Рефінансування – надання Національним банком кредитів банкам під відповідне забезпечення.

Копнов М.О.

Ринковий курс акцій – характеризує ту вартість, за якою можуть купувати і продаватися на біржах, позабіржових торгівельно-інформаційних системах і позабіржовому ринку.

Томілін О.О.

Ризик – непередбачуваність і можливість настання подій з негайними наслідками (зазнати збитків, втратити вигоду тощо), зумовлених певними діями або рішеннями, які матимуть місце у майбутньому.

Мочерний С.В.

Ризик банківський – непередбачуваність і загроза втрат, пов'язаних зі специфікою банківських операцій, які здійснюють кредитні установи.

Мочерний С.В.

засоби, випущені ВМФ. СПЗ виконують деякі функції світових грошей: регулювання обсягів міжнародної ліквідності, зіставлення вартості національних валют.

Мочерний С.В.

СПОТ - вид угоди на наявний товар чи угоду, у тому числі при біржовій торгівлі, яка передбачає миттєву оплату і поставку.

Сладкевич В.П.

Спред прибутковості – відмінність у пропонованій прибутковості до погашення двох облігацій.

Куроченко О.В.

Ставка форвардна – відсоткова ставка, що зв'язує поточні ставки на один період і на тривалий термін. Погоджена двома сторонами процентна ставка, сплачувана в майбутньому на обумовлену суму.

Куроченко О.В.

Торгівля – господарська операція, яка передбачає продаж резидентом або нерезидентом товарів фізичним або юридичним особам.

Копнов М.О.

Трасат – особа, чи банк, який попросять провести оплату; платник (боржник) за переказним векселем (трагті).

Осовська Г.В.

Факторинг – (агент, посередник) вид фінансових послуг, які комерційні банки, їх дочірні фірми надають дрібним і середнім фірмам (клієнтам), що передають своє право отримання боргу фактор-фірмам; механізм кредитування під заставу дебіторської заборгованості підприємств.

Мочерний С.В.

Фінансова діяльність – це сукупність відносин щодо забезпечення фінансовими ресурсами функціонування підприємства для досягнення намічених завдань економічного і соціального розвитку.

Томілін О.О.

Фінансовий лізинг – це договір оренди, по закінченні якого об'єкт лізингу, переданий у платне користування лізингоотримувачу, переходить у його власність або викуповується ним по залишковій вартості.

Томілін О.О.

Фінансовий кредит – це позиковий капітал, який надають банки або небанківські фінансові установи у позику юридичним та фізичним особам на визначений строк для цільового використання на платіжній основі.

Томілін О.О.

Форвардний ринок – ринок, на якому угоди укладаються протягом тривалого періоду, на відміну від спот-курсу, на якому угоди укладаються протягом кількох днів.

Мочерний С.В.

Форфейтинг – це фінансово-кредитна операція, що передбачає придбання банком у кредитора боргу у формі векселя, на безповоротній основі.

Томілін О.О.

Франко – у комерційних операціях умови поставки продукції, згідно з якими

споживач вивільнюється від усіх або частини (залежно від виду франко) видатків щодо доставки вантажів у зв'язку з включенням цих видатків до ціни товарів: франко-завод, франко-склад, франко-перевізник, франко-вагон, франко-аеропорт, франко-порт призначення, франко-кордон.

Куроченко О.В.

Фрахт – плата за перевезення вантажів і пасажирів водним шляхом або за використання суден упродовж певного часу.

Сладкевич В.П.

Франчайзинг – це фінансово-кредитна операція, яка передбачає діяльність підприємства під маркою або фірмовою назвою великого і авторитетного підприємства.

Томілін О.О.

Ф'ючерс – специфічна страхова угода поставки партії товару або інших цінностей у певний термін за визначеною ціною.

Куроченко О.В.

Хеджер – інвестор, який купує ф'ючерсні контракти з метою забезпечити себе від ризику, пов'язаного з можливою зміною цін.

Волинець В.В.

Ціна – це перетворена форма вартості, її грошовий вираз. Згідно з теорією трудової вартості остання визначається витратами суспільно-необхідного робочого часу на виробництво товару.

Томілін О.О.

Частина 4. Інформаційне забезпечення вивчення дисципліни

4.1. Рекомендована література

Основна

1. Закон України “Про порядок розрахунків у іноземній валюті” від 23 вересня 1994 р. № 185/94-ВР (зі змінами і доповненнями)
2. Закон України «Про обіг векселів в Україні» від 5 квітня 2001 р.
3. Уніфікований закон про переазні векселі та прості векселі Женевської конвенції від 7 червня 1930 року (зі змінами та доповненнями).
4. Уніфікований закон про чеки Женевської конвенції від 19.03.1931 (зі змінами та доповненнями).
5. Декрет Кабінету Міністрів України “Про систему валютного регулювання та контролю” від 19.02.93 р. (зі змінами та доповненнями).
6. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, затверджена постановою Правління Національного банку України від 12.11.2003 № 000, зі змінами.
7. Положення про відкриття та функціонування кореспондентських рахунків банків-резидентів та нерезидентів в іноземній валюті та кореспондентських рахунків банків-нерезидентів у гривнях, затверджене Постановою Правління Національного

банку України N 118 від 26.03.98.

8. Положення про оформлення та подання клієнтами платіжних доручень в іноземній валюті або банківських металах, заяв про купівлю або продаж іноземної валюти або банківських металів до уповноважених банків і інших фінансових установ та порядок їх виконання, затверджено Постановою Правління Національного банку України від 5 березня 2003 року № 82.

9. Положення про порядок виконання банками документів на переказ, примусове списання і арешт коштів в іноземних валютах та банківських металів (затверджено постановою Правління Національного банку України від 28.07.2008 № 000 та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 01.10.2008 за № 000/15601).

10. Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах (затверджено постановою правління національного банку України від 15.12.2004 р. № 000 та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 13.01.2005 р. за № 41/10321).

11. Положення про порядок здійснення операцій з чеками в іноземній валюті на території України (затверджено постановою Правління НБУ України від 29.12. 2000 № 000 і зареєстроване в Міністерстві юстиції України 21.02. 2001 за № 000/5343).

12. Положення про порядок здійснення уповноваженими банками операцій за документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями (затверджено постановою Правління Національного банку України від 03.12.2003 № 000 і зареєстроване в Міністерстві юстиції України 24.12/2003 за № 000/8534).

13. Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою, затверджено Постановою Правління Національного банку України від 10 серпня 2005 року № 000.

14. Правила здійснення переказів іноземної валюти за дорученням та на користь фізичних осіб, затверджені Постановою Правління НБУ від 29.12.2007 р. № 000.

15. Правила реєстрації кореспондентських рахунків банків Національним банком України, затверджено Постановою Правління Національного банку України від 15 серпня 2001 р. № 000.

16. Уніфіковані правила по інкасо. – Редакція 1995 р., публікація Міжнародної торгової палати № 000.

17. Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів (зі змінами і доповнен.), редакція 1993 р., публ. МТП № 000.

18. Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів. – Редакція 2007 р., публікація Міжнародної Торговельної палати № 000.

19. Міжнародні валютно-фінансові відносини: Підручник/. – К.: Знання, 2001. – 305 с.

Підручники, монографії

20. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: Підручник/ С.Я. Боринець. – К.: Знання, 2001. – 305 с

21. Валютне регулювання та контроль: Навчальний посібник/ За заг. ред. О.В. Боришкевича. – К.: КНЕУ, 2008. – 400 с.

22. Валютные операции: порядок осуществления и учет/ Под. ред. Я. Кавторева. – 6-е изд. перераб. и доп. – Х.: Фактор, 2009. – 320 с.

23. Васюренко О.В. Банківські операції: Навчальний посібник/ О.В. Васюренко. – 6-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 318 с. – (Вища освіта XXI століття).
24. Копилюк О.І. Банківські операції: навчальний посібник/ О. І. Копилюк, О. М. Музичка. – 2-ге вид. перероб. і доп. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 536 с.
25. Курило Г.М. Банківські операції: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни/ Г.М. Курило; Державний комітет статистики України; Національна академія статистики обліку та аудиту. – К.: ДП “Інформаційно-аналітичне агентство”, 2010. – 271 с.
26. Михайлів З.В. Міжнародні кредитно-розрахункові відносини та валютні операції: Навчальний посібник/ З.В. Михайлів, З.П. Гаталяк, Н.І. Горбань. – Львів: Вид-во Національного університету “Львівська політехніка”, 2004. – 244 с.
27. Міжнародні комерційні угоди та розрахунки: нормативно-правове регулювання : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / Ю. Г. Козак [та ін.]. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 648 с.
28. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 632 с.
29. Міжнародні розрахунки та валютні операції: Навчальний посібник/ За ред. М.І. Савлук. – К.: КНЕУ, 2002. – 392 с.
30. Патики Н.І. Міжнародні валютно-кредитні відносини: навчальний посібник/ Н. І. Патики. – К.: Знання, 2012. – 566 с.
31. Петрашко Л.П. Валютні операції: Навчальний посібник/ Л.П. Петрашко. – К.: КНЕУ, 2001. – 204 с.
32. Руденко Л.В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: Підручник/ Л. В. Руденко. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 632 с.
33. Софіщенко І.Я. Фінансування зовнішньоторговельної діяльності підприємства. – К.: Центр навч. Ліри, 2006. – 138 с.
34. Череп А.В. Банківські операції: Навчальний посібник/ А. В. Череп, О. Ф. Андросова. – К.: Кондор, 2008. – 410 с.
35. Чугаєв О. А. Валютні кризи на межі XX-XXI століть: монографія. – К.: [МП Леся], 2007. – 415 с.
36. Шило В.П. Організація міжнародних банківських операцій: Навчальний посібник/ В. П. Шило, В. Н. Васькова. – К.: ВД “Професіонал”, 2008. – 224 с.

Допоміжна

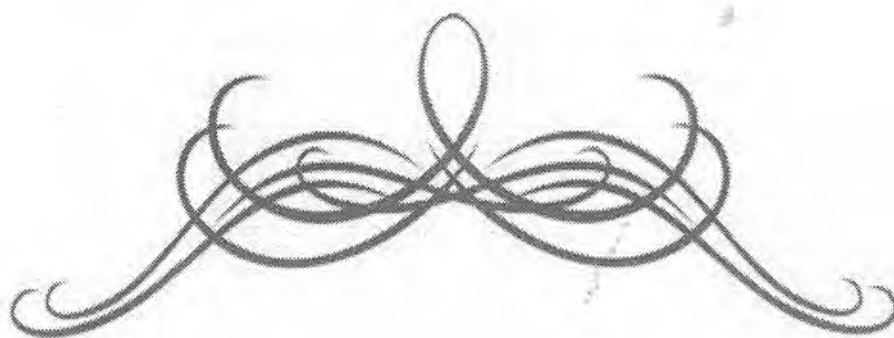
37. Банківські операції : навч. посіб. / І. Г. Скоморович. – Л. : Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. – 556 с.
38. Валютный и денежный рынок. Курс для начинающих. – 2-е изд. – М.: Альпина Паблишерз, 2009. – 344 с.
39. Демківський справа: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. – К. : Либідь, 2003. – 335 с.
40. Економіка від А до Я: Понятійно-термінол. слов./ О.В. Куроченко, М.А. Копцов, В.П. Сладкевич та ін. – К.: ДП “Видавничий дім” “Персонал”, 2008. – 368 с.

41. Економічна енциклопедія: у 3 т. / [ред. кол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін.]. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2000. Т. I. – 864 с.
42. Економічна енциклопедія: у 3 т. / [ред. кол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін.]. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2001. – Т. 2. – 848 с.
43. Міжнародні банківські розрахунки: навч. посібник /Європейський ун-т. – К.: Видавництво Європейського ун-ту, 2007. – 88 с.
44. Міжнародне фінансове право: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 312 с.
45. Міжнародні розрахунки і валютні операції: навч. посіб. /Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2010. – 435 с.
46. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2009. – 348 с.
47. Осовська Г.В. Економічний словник [Текст]: наукове видання / Г. В. Осовська, О. О. Юшкевич, Й. С. Завадський. – К.: Кондор, 2007. – 358 с.
48. Основи факторингу: навч. посібник / К.: Знання, 1998. – 173 с.
49. Парфенюк Є. І. Операції банків із векселями підприємств / Національний банк України; Львівський банківський ін-т. – Л.: ЛБІ НБУ, 2006. – 40 с.
50. Розрахунки та платежі у зовнішній торгівлі європейських країн: навч. посіб. /Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2009. – 297 с.
51. Румянцева Е.Е. Новая экономическая энциклопедия. 2-е изд. – М.: ИНФРА-М, 2006. – VI, 810 с.
52. Світова валютна система в умовах побудови новітньої глобальної фінансової архітектури / Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Міжнародні відносини: ВПЦ “Київський університет”. – 2001. – Випуск № 19. – С. 20–26.
53. Томілін О.О. Основи фінансової діяльності підприємства: навч. посіб. / В. К. Дорогань, О. О. Томілін, О. А. Гаврилова // Вид-во Європ. ун-ту. – К.: 2008. – 259 с.
54. Томілін О. О. Організація господарської діяльності підприємства [монографія] / О. О. Томілін. – Полтава: Оріяна, 2009. – 176 с.
55. Томілін О. О. Регулювання міжгалузевих відносин у сільському господарстві: [монографія] / О. О. Томілін. – К.: ННЦ «ІАЕ», 2014. – 320 с.
56. Томілін О.О. Економічні аспекти розвитку міжгалузевих відносин в аграрній сфері: [монографія] / О.О.Томілін, О.А. Галич//. – Полтава: ПДАА, 2016. – 176 с.

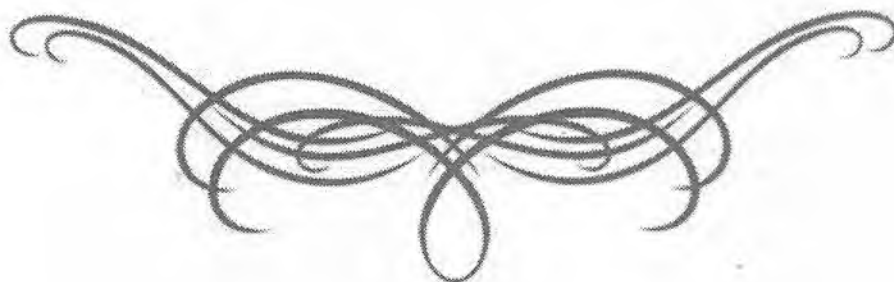
Інформаційні ресурси

57. Офіційний сайт Банку міжнародних розрахунків. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bis.org/>
58. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat>.
59. Офіційний сайт Національного банку України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank>.

-
60. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.Nbuv.gov.ua/>
61. <http://www.utsb.kiev.ua/ukr/hlosariy/677-inkoterms.html>
62. <https://studfiles.net/preview/1863579/page:41/>
-

ДОДАТКИ

Курси валют НБУ на 1 лютого 2018 року

Валюта	Кількість, од.	Курс, UAN	Абс. зміни UAN	Відн. зміни, %
USD— долари США	100	2 707.1843	8.3804	0.3105
EUR— Євро	100	3 323.3394	0.5720	0.0172
RUB— російські рублі	10	4.7695	0.0058	0.1218
AUD— австралійські долари	100	2 116.9116	-1.6598	-0.0783
BGN— болгарські леви	100	1 699.2225	0.2925	0.0172
BYN— білоруські рублі	10	137.8544	0.3217	0.2339
CAD— канадські долари	100	2 131.8490	2.0065	0.0942
CHF— швейцарські франки	100	2 887.8514	11.2456	0.3909
CNY— юані Женьміньбі (Китай)	100	425.6054	0.2204	0.0518
CZK— чеські крони	100	131.2743	0.2555	0.1950
DKK— датські крони	100	446.3135	0.0948	0.0212
EGP— єгипетські фунти	100	153.6619	0.5721	0.3737
GBP— англійські фунти стерлінгів	100	3 761.8594	5.7497	0.1531
HKD— гонконгські долари	100	345.9686	1.0721	0.3108
HRK— хорватські куни	100	446.4154	-0.1031	-0.0231
HUF— угорські форинти	1000	106.2822	-0.1656	-0.1556
IDR— індонезійські рупії	10000	19.7446	-0.0835	-0.4211
ILS— ізраїльські шекелі	100	774.0397	2.5948	0.3364
INR— індійські рупії	1000	415.9920	-0.7631	-0.1831
IRR— іранські ріали	1000	0.7275	0.0015	0.2066
JPY— японські єни	1000	252.7831	1.8378	0.7324
KRW— вони південної Кореї	1000	24.9639	-0.1701	-0.6768
KZT— казахські тенге	100	8.4684	0.0315	0.3734
MDL— молдовські леї	100	162.4073	0.3394	0.2094
MXN— мексиканські нові песо	100	144.0352	-0.1096	-0.0760
NOK— норвезькі крони	100	342.9907	-1.6232	-0.4710
NZD— новозеландські долари	100	1 982.7811	-0.4870	-0.0246
PLN— польські злоті	100	794.6961	-4.2573	-0.5329
RON— нові румунські леї	100	713.8523	1.0415	0.1461
SEK— шведські крони	100	332.4570	-0.9935	-0.2979
SGD— сингапурські долари	100	2 047.3999	4.7569	0.2329
THB— тайландські бати	100	85.7393	0.0634	0.0740
TRY— нові турецькі ліри	100	712.4291	0.1531	0.0215
XDR— СІІЗ	100	3 920.8870	8.3125	0.2125
AED— дирхами ОАЕ	100	758.3064	-5.8642	-0.7674
AMD— вірменські драми	10000	579.0955	-1.8020	-0.3102
AZN— азербайджанські манати	100	1 637.7562	-13.1598	-0.7971
BDT— бангладешські таки	100	33.5990	-0.3519	-1.0365
BRL— бразильські реалі	100	881.0364	32.9651	3.8871
DZD— алжирські динари	100	24.6266	0.2014	0.8246
GEL— грузинські ларі	100	1 115.4352	41.3384	3.8487
IQD— іракські динари	100	2.3539	-0.0166	-0.7003
KGS— киргизькі соми	100	40.7128	0.1180	0.2907
LBP— ліванські фунти	1000	18.4456	-0.1963	-1.0530
MAD— марокканські дирхами	100	303.9185	5.5754	1.8688

Продовження табл. 1 додатку А

MYR— малайзійські ринггити	100	713.9989	23.7985	3.4481
PKR— пакистанські рупії	100	25.1932	-0.2300	-0.9047
RSD— сербські динари	100	29.1280	0.8771	3.1047
SAR— саудівські ріали	100	742.4535	-5.9659	-0.7971
TJS— таджицькі сомони	100	315.5142	-2.5352	-0.7971
TMT— нові туркменські манати	100	795.5284	-6.3923	-0.7971
TND— туніські динари	100	1 164.9510	38.7935	3.4448
TWD— тайванські долари	100	95.2924	1.4911	1.5896
UZS— узбецькі суми	100	0.3406	-0.0051	-1.4753
VND— в'єтнамські донги	10000	12.2659	-0.0931	-0.7533
ZAR— південноафриканські ренди	100	234.6410	7.2836	3.2036

Джерело: <https://tables.finance.ua/ua/currency/official/-/1>

Додаток Б.

SWIFT — міжнародна міжбанківська система передачі інформації і здійснення платежів. Кожний банк, включений в систему, має свій унікальний SWIFT код. Теоретично для здійснення платежу в Європі достатньо знати SWIFT код банку і код одержувача. В день через SWIFT проходить більше мільйона транзакцій про грошові перекази, міжбанківські платежі, цінні папери

Система обробки банківських операцій можна поділити на два типи. До першого типу належать системи, в яких виконується оперативне пересилання та зберігання міжбанківських документів, а до другого — системи, в яких виконуються також функції, безпосередньо пов'язані з виконанням взаємних вимог і зобов'язань банків.

Система СБІФТ належить до першого типу, оскільки вона забезпечує лише передавання та доставляння банківських повідомлень різного типу між банками — учасниками системи, але не виконує жодних розрахункових чи інших операцій з банківської обробки цих повідомлень. Прикладом системи другого типу може бути система електронних розрахунків (СЕР) Національного банку України, яка не лише забезпечує приймання та передавання банківських повідомлень, а й виконує операції з кореспондентськими рахунками банків — учасників розрахунків.

Мета СБІФТ:

- швидкісне передавання банківської і фінансової інформації на базі засобів обчислювальної техніки;

- надання своїм користувачам цілодобового доступу до високошвидкісної мережі передавання банківської інформації за умови високого ступеня контролю і захисту від несанкціонованого доступу.

Спочатку (1977 р.) мережа СБІФТ охоплювала понад 500 банків із 15 країн світу. На 1995 рік СБІФТ об'єднує біля 5000 банків і фінансових організацій, розташованих в 155 країнах світу (серед них понад 2500 банків). Кількість користувачів системи із року в рік зростає. У 90-х роках банки України також стали користувачами системи СБІФТ.

СБІФТ - це акціонерне товариство, власниками якого є банки-члени. Членом СБІФТ може стати будь-який банк, який у відповідності з національним законодавством має право на здійснення міжнародних банківських операцій. Крім банків учасників передбачаються асоційовані члени (без права голосу), представлені різними фінансовими інститутами.

Вступ в СБІФТ складається з двох етапів: підготовка банку до вступу в члени товариства і підготовка банку до під'єднання до мережі в ролі працюючого члена товариства.

На першому етапі банк оформляє і відправляє в SWIFT наступний комплект документів:

- заяву про вступ;

- зобов'язання банку виконувати статут SWIFT і компенсувати товариству витрати (операційні);

- адресу банку і особи, відповідальної за зв'язок з товариством;

- огляд трафіку повідомлень банку.

Рада директорів SWIFT розглядає документи і приймає рішення про прийом банку в товариство. Банк - кандидат отримує право на оплату одноразового внеску і придбання однієї акції товариства.

Другий етап безпосередньо пов'язаний з фізичним під'єднанням банку до мережі. На цьому етапі вирішуються технічні питання. В кожній країні, де розгортається система СБІФТ, товариство створює свою регіональну організацію. СБІФТ - безприбуткова організація. Весь прибуток товариства витрачається на покриття витрат і модернізацію системи. Робота в мережі СБІФТ надає користувачам наступні переваги:

1. Надійність передачі повідомлень. Організаційну гарантію безпеки бере на себе

група спеціалістів, до обов'язків якої входить перевірка діяльності всієї компанії та її підрозділів. На програмному рівні спеціальна система автоматично виявляє випадки несанкціонованого доступу або проникнення в роботу регіонального процесора. Усі пересилання кодуються СБІФТ з використанням шифрів та спеціальних криптографічних пристроїв. Високий рівень безпеки забезпечується також системою контролю доступу до мережі, яка включає в себе місцеві паролі для вузлів, журнальні файли, в яких зберігається інформація про кожне підключення до мережі тощо.

2. Мережа гарантує абсолютну безпеку багаторівневою структурою фізичних, технічних і організаційних методів захисту, забезпечує повну захищеність і секретність повідомлень, що передаються.

3. Скорочення операційних витрат у порівнянні з телексом зв'язком.

4. Швидкий спосіб доставки повідомлень в будь-який пункт світу; час доставки складає біля 20 хвилин для звичайних повідомлень і 1–1,5 хвилини для термінових повідомлень, що перебиває показники багатьох інших каналів зв'язку. Повідомлення досягає адресата значно швидше за рахунок скорочення проміжних етапів в мережі.

5. Стандартизація платіжних документів, які поступають в систему, дозволяє автоматизувати обробку даних і, як наслідок, підвищити ефективність роботи банку. Фіксація виконаних транзакцій дозволяє проводити повний контроль (аудит) всіх розпоряджень і щоденного автоматизованого формування звіту по них; крім того, долаються мовні перешкоди, зменшується різниця в практиці проведення банківських операцій.

6. Оскільки міжнародний і кредитний оборот все більше концентрується на користувачах СБІФТ, підвищується конкурентоспроможність банків-членів СБІФТ.

7. СБІФТ гарантує своїм членам фінансовий захист: СБІФТ бере на себе всі прямі і опосередковані витрати клієнта, якщо по вині Товариства протягом доби повідомлення не досягло адресата.

Основними напрямками діяльності СБІФТ є надання оперативного, надійного, ефективного, конфіденційного та захищеного від несанкціонованого втручання доступу до телекомунікаційного обслуговування банкам та для проведення робіт по стандартизації форм і методів обміну фінансовою інформацією. СБІФТ досить проста в використанні і дозволяє більшій кількості банків виходити на міжнародний банківський рівень, у тому числі і українським банкам.

Мережа СБІФТ складається з двох поєднаних один з одним центрів управління в Амстердамі і Калпепері (США) з численними системами комп'ютерів для управління мережею і передавання даних. Головними сферами діяльності системи СБІФТ є:

- платежі: системи для виконання банківських інструкцій, інструкцій клієнта, повідомлень, заяв, клірингу і розрахунків;

- цінні папери: системи для підтримки торговельних підтверджень, клірингу, розрахунків і процедури зберігання. СБІФТ надає мережеві послуги для CREST (система розрахунків за цінними паперами у Великобританії) і CGO (клірингова палата і депозитарій у Великобританії);

- іноземна валюта і грошові ринки: системи для підтримки повідомлень підтвердження, відповідностей, двосторонніх і багатосторонніх відносин. СБІФТ забезпечує засоби відповідностей і повідомлень для ЕСНО (Клірингова палата іноземної валюти Інтербанку в Лондоні).

Основне досягнення СБІФТ — це створення і використання стандартів банківської документації, яку визнано Міжнародною організацією інформації (ISO). Уніфікація банківських документів дала змогу уникнути багатьох помилок при здійсненні міжнародних міжбанківських розрахунків. Переваги стандартів системи міжбанківської комунікації стали настільки очевидними, що аналогічні системи почали їх також застосовувати на національному рівні (англійська ЧЕПС, французька САЖІТЕР, американська ЧПС, швейцарська СІК, українська СЕП і др.).

Додаток В.

ДОГОВІР № _____
купівлі-продажу сільськогосподарської продукції

м. Київ
_____ 2018 р.

ПРОДАВЕЦЬ: _____, в
особі директора _____, що діє на підставі статуту, з одного боку, та
ПОКУПЕЦЬ: _____, в особі
керівника _____, що діє на підставі
_____ з іншого боку, разом Сторони, уклали цей Договір (надалі-Договір) про
наступнє:

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ.

1.1. Продавець зобов'язується поставити Покупцю Товар – _____ та/або _____, а
Покупець зобов'язується прийняти цей Товар та оплатити його за встановленими цінами
відповідно до умов Договору.

2. КІЛЬКІСТЬ, ЦІНА ТОВАРУ

Найменування, характеристики, особливі ознаки товару	Оди- ниця виміру	Кількість одиниць	Вартість за одиницю з ПДВ, грн	Загальна вартість без ПДВ, грн	ПДВ, грн	Загальна вартість з ПДВ, грн
Всього:						

2.1. Загальна вартість Товару складає _____ грн.

(_____ сума цифрами сума прописом _____
_____, враховуючи ПДВ 20%
_____ грн.

2.2. Остаточна кількість та вартість Товару буде визначена у накладних на відпуск
Товару та/або актах приймання-передачі, які є невід'ємною частиною цього Договору.
Остаточна ціна договору може змінюватися та становить сумарну вартість поставленого
Товару згідно накладних та/або актів прийому-передачі, підписаними належними
представниками обох сторін, та скріпленими печатками сторін, які є невід'ємною частиною
договору.

2.3. Товар, який поставляється Продавцем, повинен відповідати вимогам діючих на
момент поставки державним стандартам, технічним умовам, санітарним нормам та іншим
нормативним документам, іншим вимогам до якості, які звичайно ставляться.

3. ТЕРМІН ТА УМОВИ ПОСТАВКИ

3.1. Базисом поставки Товару, якщо інше не передбачено додатками до цього Договору,
вважається ЕХW-франко-склад, розташований _____ за _____ адресою:
_____, відповідно до правил
ІНКОТЕРМС в редакції 2010 року. Покупець забирає товар зі складу самостійно шляхом
самовивозу.

3.2. Разом із Товаром Продавець зобов'язаний надати накладну (та/або акт приймання-передачі), податкову накладну.

3.3. В свою чергу Покупець зобов'язаний надати Продавцю довіреність на отримання Товару і зробити відмітку про отримання Товару у видатковій накладній Продавця.

4. ПОРЯДОК ПРИЙМАННЯ ТОВАРУ ПО КІЛЬКОСТІ ТА ЯКОСТІ

4.1. Приймання Товару по кількості та якості проводиться Покупцем в момент його передачі від Продавця на умовах EXW (франко-склад Продавця) згідно накладних (актів приймання – передачі). Акт про виявлення недоліків по кількості та якості Товару складається за обов'язкової участі представників Продавця і Покупця.

4.2. Приймання товару здійснюється:

– по кількості згідно Інструкції про порядок прийомки продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання по кількості, затвердженої постановою

– по якості згідно Інструкції про порядок прийомки продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання по якості, затвердженої постановою

4.3. Претензії щодо якості та кількості Товару приймаються до розгляду Продавцем тільки при умові знаходження Товару на складі Продавця. Після вивезення Товару зі складу Продавця, Покупець втрачає право заявляти претензії щодо кількості та якості Товару.

4.4. Право власності на Товар, а також ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження Товару переходить до Покупця після передачі Товару та підписання відповідних документів (акт прийому-передачі, товарні накладні), що свідчать про прийом Покупцем Товару.

5. ПОРЯДОК РОЗРАХУНКІВ

5.1. Оплата Товару, що поставляється Продавцем відповідно до умов даного Договору, здійснюється Покупцем шляхом перерахування безготівкових коштів в гривнях України на поточний рахунок Продавця. Можлива попередня оплата.

5.2. За письмовою згодою сторін допускаються інші форми оплати за Товар, не заборонені діючим законодавством України (вексель, залік) тощо.

6. ТЕРМІН ДІЇ ДОГОВОРУ

6.1. Даний Договір набирає чинності з моменту підписання його Сторонами та діє до повного виконання Сторонами своїх зобов'язань.

7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

7.1. За порушення умов даного Договору винна сторона відшкодовує іншій стороні завдані збитки, в тому числі втрачену вигоду та не отриманий прибуток в порядку, передбаченому чинним законодавством, та понесені затрати, пов'язані з невиконанням чи неналежним виконанням Стороною своїх зобов'язань.

7.2. За невиконання своїх обов'язків щодо оплати Товару, Покупець несе відповідальність у вигляді пені в розмірі подвійної облікової ставки НБУ від невиконаної суми за кожний день такого невиконання.

7.3. У випадку виникнення спорів, обов'язковим є застосування заходів досудового врегулювання спору у виді направлення сторонами одна одній претензій та проведення переговорів.

8. ФОРС-МАЖОРНІ ОБСТАВИНИ

8.1. Сторона звільняється від відповідальності за невиконання умов Договору, якщо таке є наслідком дії обставин непереборної сили або випадку, які настали після укладення Договору незалежно від волі Сторони (далі-Форс-Мажор).

8.2. Форс-мажорними є будь-які надзвичайні обставини зовнішнього для Сторін характеру, які виникають без вини Сторін, поза їх волею або всупереч волі чи бажанню

Сторін, і які не можна за умови вжиття звичайних для цього заходів передбачити та не можна при всій турботливості та обачності відвернути (наприклад, техногенні катастрофи, землетруси, повені, урагани, руйнування в результаті блискавки, масові епідемії, епізоотії, епіфітотії, війна, воєнні дії, блокади, а також видання заборонних або обмежувачих нормативних актів органів державної влади чи місцевого самоврядування, інші законні або незаконні заборонні чи обмежувачі заходи названих органів, нормативні акти органів влади України щодо зміни цін, які унеможливають виконання Сторонами цього Договору або тимчасово перешкоджають такому виконанню).

8.3. Якщо форс-мажорні обставини діють протягом більше ніж два місяці, Сторони можуть відмовитись від виконання даного Договору. На виконання грошових зобов'язань форс-мажорні обставини не розповсюджуються.

9. ІНШІ УМОВИ

9.1. Даний договір складений у двох примірниках, українською мовою, по одному для кожної із Сторін. Кожний примірник Договору на двох аркушах.

9.2. Всі зміни та доповнення до цього Договору будуть чинні, якщо вони будуть виконані в письмовій формі, за обопільною згодою Сторін і підписані уповноваженими на те особами. Всі зміни та доповнення є невід'ємною частиною цього Договору.

9.3. Ні одна із Сторін не має права передати свої права та обов'язки по Договору третій особі без письмової згоди на це іншої Сторони.

9.4. При виконанні своїх зобов'язань Сторони керуються даним Договором, а в неврегульованих даним Договором питаннях чинним законодавством України.

9.5. Договір, всі доповнення до нього та повідомлення, що направлені Сторонами один одному у відповідності до даного Договору, переданні та/або підписані за допомогою факсимільного зв'язку, мають юридичну силу до обміну оригіналами.

9.6. Продавець має статус платника податку на прибуток на загальних підставах і оподатковується по звичайній ставці податку зг. п. 151.1 ст. 151 розділу V Податкового кодексу України № 2755-VI від 02.12.2010 з урахуванням особливостей п. 10 підрозділу 4 розділу XX "Перехідні положення".

9.7. Покупець

є

платником

(податку на прибуток на загальних підставах, по фіксованій ставці, є платником єдиного податку).

10. ЮРИДИЧНА АДРЕСА ТА РЕКВІЗИТИ СТОРІН:

ПРОДАВЕЦЬ:

ПОКУПЕЦЬ:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Директор _____

Директор _____

530	Албанія
531	Македонія
535	Мальта
539	Ірландія
540 – 549	Бельгія і Люксембург
560	Португалія
569	Ісландія
570 – 579	Данія, Фарерських островів і Гренландія
590	Польща
594	Румунія
599	Угорщина
600 – 601	Південна Африка
603	Гана
604	Сенегал
608	Бахрейн
609	Маврикій
611	Марокко
613	Алжир
615	Нігерія
616	Кенія
618	Кот-д'Івуар
619	Туніс
621	Сирія
622	Єгипет
624	Лівія
625	Йорданія
626	Іран
627	Кувейт
628	Саудівська Аравія
629	Об'єднані Арабські Емірати
640 – 649	Фінляндія
690 – 695	Китай, Народна Республіка
700 – 709	Норвегія
729	Ізраїль
730 – 739	Швеція: EAN/GS1 Швеція
740	Гватемала
741	Сальвадор
742	Гондурас
743	Нікарагуа
744	Коста-Ріка
745	Панама
746	Домініканська Республіка
750	Мексика
754 – 755	Канада

Перелік цифрового коду країн згідно даних EAN-13:*(Переклад від LostInTranslations.net)*

000 – 019	в США і Канаді
020 – 029	Обмежене розповсюдження (МО визначено)
030 – 039	США препарати (див. U.S. National Drug Code)
040 – 049	Обмежене розповсюдження (МО визначено)
050 – 059	Купони
060 – 099	США та Канада
100 – 139	США (зарезервований для подальшого використання)
200 – 299	Обмежене розповсюдження (МО визначено)
300 – 379	Франція та Монако
380	Болгарія
383	Словенія
385	Хорватія
387	Боснія і Герцеговина
389	Чорногорія
400 – 440	Німеччина (440 код успадкованих від Східної Німеччини на воз'єднання, 1990)
450 – 459	Японія
460 – 469	Росія
470	Киригизстан
471	Тайвань
474	Естонія
475	Латвія
476	Азербайджан
477	Литва
478	Узбекистан
479	Шрі-Ланка
480	Філіппіни
481	Білорусія
482	Україна
484	Молдова
485	Вірменія
486	Грузія
487	Казахстан
488	Таджикистан
489	Гонконг
490 – 499	Японія
500 – 509	Сполучене Королівство (Великобританія)
520 – 521	Греція
528	Ліван
529	Кіпр

Класифікація торгових термінів в редакції "Інкотермс":

Група Е Відправлення

EXW Франко-завод (... назва місця)

Група F Основне перевезення не оплачено

FCA Франко-перевізник (... назва місця призначення)

FAS Франко-вздовж борту судна (... назва порту відвантаження)

FOB Франко-борт (... назва порту відвантаження)

Група С Основне перевезення оплачено

CFR Вартість та фрахт (... назва порту призначення)

CIF Вартість, страхування та фрахт (... назва порту призначення)

CPT Фрахт/перевезення оплачені до (... назва місця призначення)

CIP Фрахт/перевезення та страхування оплачені до (... назва місця

призначення)

Група D Прибуття

DAF Поставка до кордону (... назва місця поставки)

DES Поставка з судна (... назва порту призначення)

DEQ Поставка з пристані (...назва порту призначення)

DDU Поставка без оплати мита (...назва місця призначення)

DDP Поставка з оплатою мита (...назва місця призначення).

Усі бази поставки в "Інкотермс" поділяються на умови універсальні, які можуть бути використані для будь-якого способу транспортування, включаючи змішане перевезення, і спеціальні, які призначені для якого-небудь одного виду транспорту.

До універсальних умов, які передбачають будь-який вид транспортування, належать такі:

Група Е

EXW Франко-завод (назва місця).

Група F

FCA Франко-перевізник (назва порту відвантаження).

759	Венесуела
760 – 769	Швейцарія і Ліхтенштейн
770 – 771	Колумбія
773	Уругвай
775	Перу
777	Болівія
779	Аргентина
780	Чилі
784	Парагвай
785	Перу
786	Еквадор
789 – 790	Бразилія
800 – 839	Італія, Сан-Марино і Ватикан
840 – 849	Іспанія і Андорра
850	Куба
858	Словаччина
859	Чеська Республіка
860	Сербія
865	Монголія
867	Північна Корея
868 – 869	Туреччина
870 – 879	Нідерланди
880	Південна Корея
884	Камбоджа
885	Таїланд
888	Сінгапур
890	Індія
893	В'єтнам
896	Пакистан
899	Індонезія
900 – 919	Австрія
930 – 939	Австралія
940 – 949	Нова Зеландія
950	GS1 Глобальне управління: Спеціальні програми
951	ЕPCglobal: Спеціальні програми
955	Малайзія
958	Макао (Макау)
960 – 969	GS1 Глобальне управління: GTIN-8 асигнувань
977	Видання (ISSN)
978 – 979	Букіністика (ISBN)
979 – 0	використовується для музикальних записів (ноти)
980	Повернення надходження
981 – 983	Загальні Купони (валюти)
990 – 999	Купон

пройшов митне очищення, зазначеному покупцем перевізнику до названого місця. Слід зазначити, що вибір місця постачання вплине на зобов'язання по завантаженню і розвантаженню товару на даному місці. Якщо поставка здійснюється в приміщенні продавця, то продавець несе відповідальність за відвантаження. Якщо ж постачання здійснюється в інше місце, продавець за відвантаження товару відповідальності не несе. Даний термін може бути використаний під час перевезення будь-яким видом транспорту, включаючи змішані перевезення.

FAS (Free Alongside Ship (... named port of shipment) Франко вздовж борту судна (... назва порту відвантаження).

Термін “франко вздовж борту судна” означає, що продавець виконав постачання, коли товар розміщений уздовж борта судна на причалі або на ліхтерах у зазначеному порту відвантаження. Це означає, що з цього моменту усі витрати й ризики втрати чи пошкодження товару повинен нести покупець. За умовами терміна FAS на продавця покладається обов'язок по митному очищенню товару для експорту (на відміну від умов попередніх видань “Інкотермс” – обов'язок по митному очищенню для експорту покладался на покупця).

Однак, якщо сторони бажають, щоб покупець узяв на себе обов'язки з митного очищення товару для експорту, то це повинно бути чітко обговорене у відповідному доповненні до договору купівлі-продажу.

FOB (Free On Board (... named port of shipment) Франко борт (... назва порту відвантаження).

Термін “Франко борт” означає, що продавець виконав постачання, коли товар перейшов через поручні судна в названому порту відвантаження. Це означає, що з цього моменту усі витрати й ризики втрати чи пошкодження товару повинен нести покупець. За умовами терміна FOB на продавця покладається обов'язок по митному очищенню товару для експорту. Даний термін може застосовуватися тільки під час перевезення товару морським або внутрішнім водним транспортом. Якщо сторони не збираються поставити товар

Група С

CPT Фрахт/перевезення сплачені до (назва місця призначення).

CIP Фрахт/перевезення та страхування сплачені до (... назва місця призначення).

Група D

DAF Поставка до кордону (...назва місця поставки).

DDU Поставка без сплати мита (...назва місця призначення).

DDP Поставка зі сплатою мита (...назва місця призначення).

До спеціальних умов, які призначені тільки для морського та внутрішнього водного транспорту, належать такі:

Група F

FAS Франко-вздовж борту судна (назва порту відвантаження).

FOB Франко-борт (назва порту відвантаження).

Група С

CFR Вартість і фрахт (назва порту призначення).

CIF Вартість, страхування і фрахт (назва порту призначення).

Група D

DES Поставка з судна (... назва порту призначення).

DEQ Поставка з пристані (...назва порту призначення).

Інкотермс 2010 (Incoterms 2010) – це міжнародні правила, визнані урядовими органами, юридичними компаніями і комерсантами по всьому світу як тлумачення найбільш застосовних в міжнародній торгівлі термінів.

EXW (EX Works (... named place) Франко завод (... назва місця).

Термін “Франко завод” означає, що продавець вважається таким, що виконав свої обов’язки з постачання, коли він надасть товар у розпорядження покупця на своєму підприємстві чи в іншому названому місці (наприклад: на заводі, фабриці, складі тощо). Продавець не відповідає за завантаження товару на транспортний засіб, а також за митне очищення товару для експорту.

FCA (Free Cartier (... named place) Франко перевізник (... назва місця).

Термін “франко-перевізник” означає, що продавець доставить товар, який

через поручні судна, слід застосовувати термін FCA.

CFR Cost and Freight (... named port of destination) Вартість і фрахт (... назва порту призначення).

Термін “вартість і фрахт” означає, що продавець виконав постачання, коли товар перейшов через поручні судна в порту відвантаження. За умовами терміна CFR на продавця покладається обов’язок по митному очищенню товару для експорту. Даний термін може застосовуватися тільки під час перевезення товару морським або внутрішнім водним транспортом.

CIF (Cost, Insurance and Freight (... named port of destination) Вартість, страхування і фрахт (... назва порту призначення).

Термін “вартість, страхування та фрахт” означає, що продавець виконав постачання, коли товар перейшов через поручні судна в порту відвантаження. Продавець зобов’язаний оплатити витрати і фрахт, необхідні для доставки товару в зазначений порт призначення, але ризик втрати або ушкодження товару, як і будь-які додаткові витрати, що виникають після відвантаження товару, переходять із продавця на покупця. За умовами терміна CIF на продавця покладається обов’язок по митному очищенню товару для експорту. Даний термін може застосовуватися тільки під час перевезення товару морським або внутрішнім водним транспортом. Якщо сторони не збираються поставити товар через поручні судна, слід застосовувати термін CIP.

CIP (Carriage and Insurance Paid To (... named place of destination) Фрахт/перевезення та страхування оплачені до (... назва місця призначення).

Термін “фрахт/перевезення та страхування оплачені до” означає, що продавець доставить товар названому їм перевізнику. Крім цього, продавець зобов’язаний оплатити витрати, пов’язані з перевезенням товару до названого пункту призначення. Це означає, що покупець бере на себе всі ризики і будь-які додаткові витрати після доставки таким чином товару.

Однак, за умовами CIP на продавця також покладається обов’язок по забезпеченню страхування від ризиків втрати й ушкодження товару під час перевезення на користь покупця. Отже, продавець укладає договір страхування

й оплачує страхові внески. Покупець повинен брати до уваги, що відповідно до умов терміна CIP від продавця потрібно забезпечення страхування з мінімальним покриттям. За умовами терміна CIP на продавця покладається обов'язок по митному очищенню товару для експорту. Даний термін може застосовуватися під час перевезення товару будь-яким видом транспорту, включаючи змішані перевезення.

CPT (Carriage Paid To (... named place of destination) Фрахт/перевезення оплачені до (... назва місця призначення).

Термін “фрахт/перевезення оплачено до” означає, що продавець доставить товар названому їм перевізнику. Крім цього, продавець зобов'язаний оплатити витрати, пов'язані з перевезенням товару до названого пункту призначення. Це означає, що покупець бере на себе всі ризики втрати чи пошкодження товару, як і інші витрати після передачі товару перевізнику. За умовами терміна CPT на продавця покладається обов'язок по митному очищенню товару для експорту.

Даний термін може застосовуватися під час перевезення товару будь-яким видом транспорту, включаючи змішані перевезення.

DAT (Delivered At Terminal (... named terminal of destination) Постачання на терміналі (... назва терміналу).

Термін “поставка на терміналі” (новий термін, введений в Інкотермс 2010) означає, що продавець виконав своє зобов'язання по постачанню, коли він надав покупцеві товар, розвантажений з транспортного засобу в узгодженому терміналі зазначеного місця призначення. Під терміналом розуміється будь-яке місце, в т.ч. авіа/авто/залізничний карго термінал, причал, склад тощо. Продавець несе всі ризики по доставці товару і його розвантаженні на терміналі. Продавець не зобов'язаний виконувати митні формальності або сплачувати імпорتنі мита при ввезенні товару.

Даний термін може застосовуватися при поставках будь-яким видом транспорту.

DAP (Delivered At Point (... named point of destination) Постачання в пункті

Приклад оформлення титульного аркуша контрольної роботи

Міністерство освіти і науки України
Полтавська державна аграрна академія
Навчально-науковий інститут економіки та бізнесу
Факультет обліку та фінансів

Кафедра фінансів і кредиту

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з дисципліни

«Міжнародні розрахунки і валютні операції»

Варіант № 16

Виконав: здобувач вищої освіти
денної форми навчання
факультету обліку та фінансів
спеціальності “Фінанси і кредит”

Іванов Іван Іванович

Шифр залікової книжки 29772915

Перевірив: д.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів і кредиту
Томілін О.О.

Полтава–2018

(... назва пункту).

Термін “поставка в пункт” (новий термін, введений в Інкотермс 2010) означає, що продавець виконав своє зобов’язання по постачанню, коли він надав покупцеві товар, готовий до розвантаження з транспортного засобу, що прибув в узгоджене місце призначення.

Продавець несе всі ризики, пов’язані з доставкою товару в узгоджене місце призначення. Продавець не зобов’язаний виконувати митні формальності або сплачувати імпорتنі мита при ввезенні товару.

Даний термін може застосовуватися при поставках будь-яким видом транспорту.

DDP (Delivered Duty Paid (... named place of destination) Постачання з оплатою мита (... назва місця призначення).

Термін “поставка зі сплатою мита” означає, що продавець надасть товар, що пройшов митне очищення і не був розвантажений із прибулого транспортного засобу у розпорядження покупця в названому місці призначення.

Продавець зобов’язаний нести усі витрати і ризики, пов’язані з транспортуванням товару, включаючи (де це буде потрібно) будь-які збори для імпорту в країну призначення (під словом “мити” тут розуміється відповідальність і ризики за проведення митного очищення, а також за оплату митних формальностей, митних мит, податків і інших зборів).

У той час як термін EXW покладає на продавця мінімальні обов’язки, термін DDP припускає максимальні обов’язки продавця. Даний термін не може застосовуватися, якщо продавець прямо чи побічно не може забезпечити одержання імпоротної ліцензії.

Якщо сторони погодилися про виключення з зобов’язань продавця деяких з витрат, що підлягають оплаті при імпорті (таких, як податок на додану вартість – ПДВ), це повинно бути чітко визначено в контракті купівлі-продажу.

Джерело: <http://www.utsb.kiev.ua/ukr/hlosariy/677-inkoterm.html>

Додаток Ж.
до Порядку
надання банківської гарантії
юридичним особам

від _____ 2018 р. № _____

Перелік документів,
необхідних для отримання банківської гарантії

	Назва документа	Форма подання	Принципал	Майновий поручитель
1.	Загальні документи для отримання банківської гарантії			
1.1.	Заява про надання гарантії (Додаток 1а)	оригінал	+	—
1.2.	Анкета Принципала (Додаток №1б)	оригінал	+	—
1.3.	Договір або інший документ, в якому передбачено надання гарантії, або копія тендерної документації про проведення тендера	копія ¹	+	—
1.4.	Баланс підприємства за формою №1 та звіт про фінансові результати діяльності підприємства за формою №2 за шість останніх звітних періодів (квартали)	копія	+	—
1.5.	Виписки з усіх банків, в яких відкрито рахунки, про рух коштів за останні три місяці	оригінал	+	—
1.6.	Виписка з реєстру власників іменних цінних паперів	оригінал	+	+
1.7.	Виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців	оригінал	+	+
1.8.	Довідка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців	оригінал	+	+
2.	Якщо Принципал не є клієнтом			
2.1.	Статут з усіма змінами та доповненнями (в разі наявності - установчий (засновницький) договір з усіма змінами та доповненнями)	нотаріальна копія	+	+
2.2.	Розпорядчий акт Президента України, органу державної влади, органу влади АРК або органу місцевого самоврядування про створення юридичної особи	нотаріальна копія	+	+
2.3.	Документи, що підтверджують повноваження органів управління (посадових осіб) на укладення Договору гарантії, Договору застави депозиту, Договору на строковий вклад	копія	+	+
2.4.	Нотаріально посвідчена картка із зразками підписів та відбитком печатки	оригінал	+	+
2.5.	Виписка з Єдиного державного реєстру	нотаріальна	+	+

¹ Тут і далі за переліком „копія” означає копію, завірених підписом керівництва та печаткою компанії.

	юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців	копія		
2.6.	Довідка про включення юридичної особи до ЄДРПОУ	нотаріальна копія	+	+
2.7.	Свідоцтво платника ПДВ	нотаріальна копія	+	+
2.8.	Довідка про взяття на облік платника податків	нотаріальна копія або засвідчена представни ком Банку	+	+
2.9.	Документ, що підтверджує взяття на облік в органі Пенсійного фонду як платника єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;	нотаріальна копія або засвідчена представни ком Банку	+	+
2.10	Ксерокопії 4 сторінок паспортів осіб, вказаних у картці із зразками підписів та відбитком печатки та довідки про присвоєння ідентифікаційного номера	Копії, що знімаються з оригіналів у присутності відповідних осіб	+	+
2.11	Наказ про призначення (вступ) на посаду директора, голови правління, керівника юридичної особи	копія	+	+
2.12	Протокол про обрання на посаду директора, голови правління, керівника юридичної особи	копія	+	+
2.13	Трудовий контракт з керівництвом або довідка про його відсутність	копія	+	+
2.14	Копії ліцензій, якщо діяльність Принципала, у зв'язку з якою надається гарантія, підлягає ліцензуванню.	копія	+	-

БАНКІВСЬКА ГАРАНТІЯ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ № _____

Місце укладання _____

Дата укладання _____

Ми,

(повна назва банку, місцезнаходження банку, код банку, код ЄДРПОУ, банківська ліцензія) (далі - **Гарант**), в особі

(ПІБ)	діє	на	підставі
який			
були	проінформовані	про	те, що наш клієнт

(далі - **Принципал**)

(назва, місцезнаходження, код ЄДРПОУ)

уклав з _____ (далі - **Бенефіціар**)
 (назва, місцезнаходження, код ЄДРПОУ) договір на транспортування природного газу № _____ від _____ р. (далі - Договір), у відповідності до умов якого, Принципал зобов'язаний протягом всього строку отримання послуг надати Бенефіціару та підтримувати на належному рівні фінансове забезпечення відповідно до вимог Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою НКРЕКП № _____ від "___" _____ 201__ р.

Ми також розуміємо, що відповідно до вимог Кодексу газотранспортної системи та умов Договору розмір фінансового забезпечення виконання зобов'язань Принципала перед Бенефіціаром у випадку надання доступу до потужності має бути не меншим за місячну вартість послуг транспортування природного газу, визначену на підставі розподілу потужностей та тарифів на послуги транспортування затверджених НКРЕКП, а щодо послуг балансування системи - не меншим 20% вартості природного газу, який планується до транспортування у певному місяці на підставі заявлених планових обсягів транспортування природного газу, та розрахункової вартості базової ціни газу, що визначається відповідно до умов Кодексу газотранспортної системи України. Строк дії фінансового забезпечення повинен закінчуватись не раніше ніж через 1 (один) місяць після завершення періоду надання послуг транспортування.

Враховуючи вищезазначене, ми, (повна назва банку із зазначенням головного чи/або центрального управління, іншого уповноваженого структурного підрозділу банку _____), зареєстрований(е) за адресою: (індекс), м. _____, вул. _____, буд. _____, цим безвідклично зобов'язуємося протягом 3 (трьох) банківських днів сплатити: - суму в розмірі _____ (_____ грн. __ коп.) після одержання від Бенефіціара письмової вимоги, без необхідності для нього обґрунтовувати свою вимогу, за умови, що в тексті вимоги буде зазначено, що сума, яка вимагається, повинна бути сплачена у зв'язку з тим, що Принципал не здійснив оплати вартості договірної потужності за 5 (п'ять) банківських днів до початку місяця надання послуг та/або не здійснив остаточний розрахунок за надання доступу до договірної потужності в строк до 25 (двадцять п'ятого) числа місяця наступного за місяцем надання послуг; та/або - суму в розмірі _____ (_____ грн. __ коп.) після одержання від Бенефіціара письмової вимоги, без необхідності для нього обґрунтовувати свою вимогу, за умови, що в тексті вимоги буде зазначено, що сума, яка вимагається, повинна бути сплачена у зв'язку з тим, що Принципал не здійснив оплати вартості послуг балансування в строк до 18 (вісімнадцятого) числа місяця наступного за місяцем надання послуг.

Виплата здійснюється на розрахунковий рахунок Бенефіціара, зазначений в Договорі.

Наше зобов'язання по цій гарантії закінчується «___» _____ 201__ р., і будь-яка вимога за нею повинна бути отримана нами не пізніше 17:00 годин за Київським часом цієї

дати.

Вимога Бенефіціара повинна бути надана нам через (назва банку) _____, місцезнаходження _____, що підтвердить дійсність підписів на вимозі і повноваження осіб, що підписали вимогу.

У разі порушення Гарантом свого обов'язку його відповідальність не обмежується сумою, на яку видано дану банківську гарантію. За невиконання або неналежне виконання Гарантом своїх зобов'язань за цією гарантією щодо перерахування коштів згідно із письмовими вимогами, Гарант сплачує Бенефіціару пеню в розмірі подвійної ставки Національного банку України від розміру невиконаних або неналежно виконаних зобов'язань за кожний день прострочення.

Внесення змін до тексту цієї банківської гарантії, за винятком випадків збільшення розміру гарантійних сум та/або продовження строку дії банківської гарантії, здійснюється за письмовим погодженням між Принципалом, Бенефіціаром та Гарантом в порядку та на умовах, визначених Положенням про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземній валюті від 15.12.2004р. № 639.

Ця гарантія є безвідкличною та повинна бути повернена нам у випадку непотрібності або коли термін її дії закінчиться - у залежності від того, яка з цих подій відбудеться раніше.

Ця гарантія є непередаваною і не може бути переуступлена без попередньої згоди з нашої сторони.

Усі суперечки, що виникають у зв'язку з цією гарантією, розв'язуються відповідно до діючого законодавства України.

Посада підпис Прізвище, ініціали
(назва банку)

М.П.